

GODIŠNJE
IZVJEŠĆE
2018.

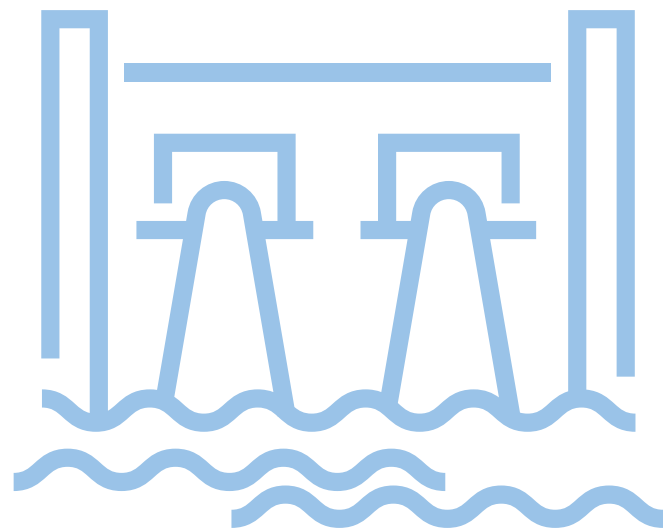
HEP GRUPA 2018. NAJVAŽNIJI PODACI

Proizvodni objekti, prijenosna i distribucijska mreža

HE i OIE

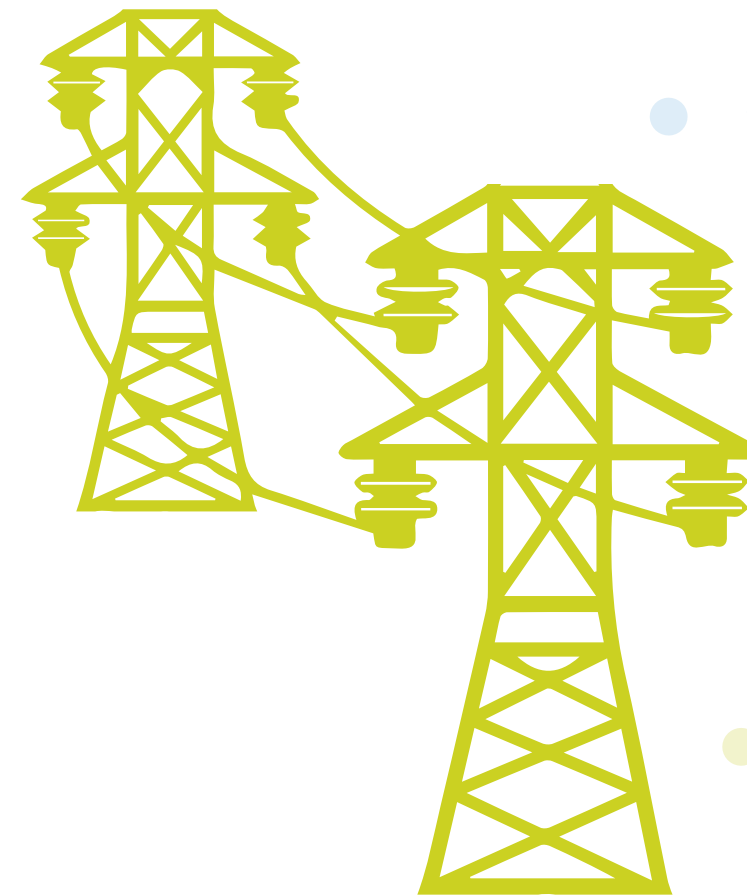
instalirana snaga
2.163 MW¹

¹ bez agregata HE Dubrovnik B koji radi za BiH

TE i 50% NE Krško

instalirana snaga
2.410 MW

179 TS

visokog napona
(400-200-110 kV)

26.421 TS

srednjeg i niskog napona
(35-20-10 kV)

7.727 km

visokonaponskih vodova
(nadzemni i kabeli)²

² ubrojeni su i dalekovodi koji su konstruirani kao 110 kV, ali su trenutno u pogonu na srednjem naponu (ukupne duljine 104 km)

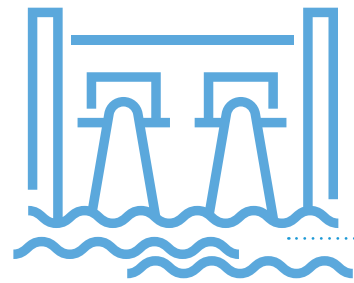
138.789 km

vodova srednjeg i niskog napona
(nadzemni i kabeli)

HEP GRUPA 2018.

NAJVAŽNIJI PODACI

Osnovni pokazatelji

12,9 TWh

Proizvodnja električne energije

+7,1%

2016. 12,5 TWh
2017. 12,0 TWh

1,4 TWh

Maloprodaja plina

-1,1%

2016. 1,3 TWh
2017. 1,4 TWh

5,9 TWh

Veleprodaja plina

-4,5%

2016. 6,3 TWh
2017. 6,2 TWh

17,5 TWh

Prodaja električne energije¹

+0,6%

¹ prodaja HEP-a na domaćem i inozemnom tržištu

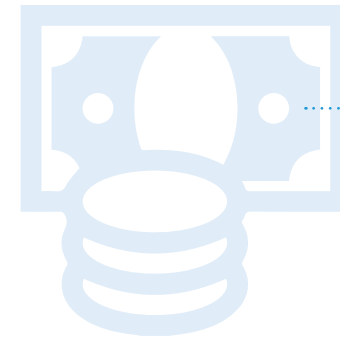
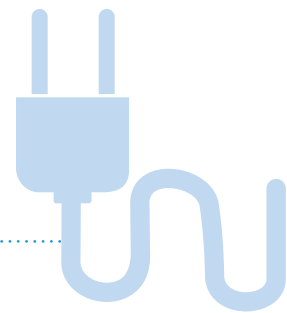
2016. 16,8 TWh
2017. 17,4 TWh

1,8 TWh

Prodaja toplinske energije

-4,7%

2016. 1,9 TWh
2017. 1,9 TWh

15.198,3 mil. kn

Poslovni prihodi

+1,5%

2016. 14.400,4 mil. kn
2017. 14.969,3 mil. kn

3.876,5 mil. kn

Dobit prije poreza, kamata i amortizacije

+3,4%

2016. 4.617,5 mil. kn
2017. 3.749,5 mil. kn

1.364,8 mil. kn

Neto dobit HEP grupe

+5,0%

2016. 2.045,0 mil. kn
2017. 1.300,3 mil. kn

40.349,6 mil. kn

Ukupna imovina (aktiva)

+3,9%

2016. 39.232,9 mil. kn
2017. 38.851,6 mil. kn

2.376,1 mil. kn

Investicije

-2,3%

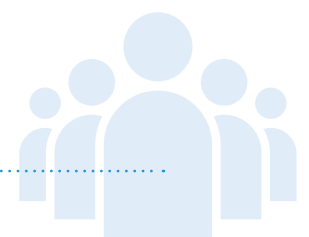
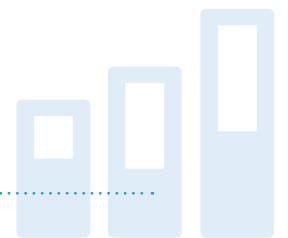
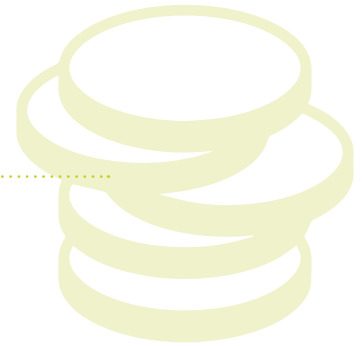
2016. 2.589,1 mil. kn
2017. 2.431,9 mil. kn

11.011

Broj radnika

-883

2016. 11.832
2017. 11.894

SADRŽAJ

**IZVJEŠĆE PREDSEDNIKA
NADZORNOG ODBORA
...8**

**IZVJEŠĆE PREDSEDNIKA
UPRAVE
...10**

**PROFIL TVRTKE
...15**

Misija, vizija, temeljne
vrijednosti i strateški ciljevi
...16

Sastav HEP grupe
...18

Kratki povijesni pregled
...20

**KORPORATIVNO UPRAVLJANJE
...23**

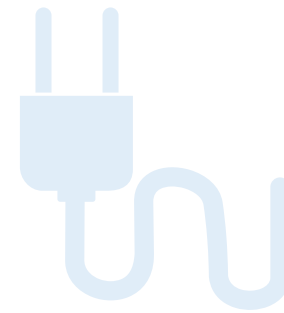
Primjena Kodeksa
korporativnog upravljanja
...24

Organi društva HEP d.d.
...24

Upravljačka struktura
HEP-a d.d.
...26

Unutarnji nadzor
...28

Glavna skupština
...29

**POSLOVANJE
U 2018. GODINI
...33**

Obilježja poslovanja
...34

Financijski rezultati
...37

Financijski položaj
...46

Investicije
...48

**FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI
...53**

HEP grupa
– konsolidirani financijski
izvještaji zajedno s
izvještajem neovisnog
revizora
...54

**NAPOMENE
...150**

**ADRESAR
...151**

IZVJEŠĆE PREDsjedNIKA NADZORNOG ODBORA

**Jedanaesti saziv
Nadzornog odbora
Hrvatske elektroprivrede
d.d. izabran je odlukom
Glavne skupštine od
13. lipnja 2018., a
konstituiran je na sjednici
Nadzornog odbora
14. lipnja 2018. od kada
i obnaša svoju funkciju.
Tijekom poslovne 2018.
godine Nadzorni odbor
je održao osam sjednica
(četiri elektroničke) u
razdoblju između dvije
godišnje Skupštine.**

Nadzorni odbor je nadzirao vođenje poslova Društva i obavljao druge poslove u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, Statutom Društva i Poslovnikom o radu Nadzornog odbora, te raspravljao i prihvatio informacije Uprave o ukupnim prilikama u Društvu, poslovnoj politici i poslovnim odnosima s povezanim društvima, odlukama koje su značajno utjecale na položaj Društva kao i načelnim pitanjima budućeg vođenja Društva. Također, davao je suglasnosti na odluke Uprave, kako je to predviđeno Statutom HEP-a d.d.

Nadzorni odbor je analizirao ostvarivanje planiranih rezultata i provedbu temeljnih ciljeva poslovne politike Društva u 2018. godini, te je aktivno sudjelovao u nadzoru realizacije strateški važnih tema HEP grupe.

Na prijedlog Uprave Društva, Nadzorni odbor je dao suglasnost na Konsolidirani gospodarski plan HEP grupe za 2019. godinu i Plan investicija HEP grupe za 2019. godinu. Prethodne suglasnosti dao je na prijedloge odluka Uprave Društva o prodaji vrijednosnih papira u portfelju HEP-a d.d. stečenih u postupcima stečajnih i predstečajnih procesa i povećanju rezervi kapitala HEP-Toplinarstva d.o.o., o namjeri povećanja temeljnog kapitala društva HEP-ESCO d.o.o., o namjeri prodaje poslovnog udjela društva s ograničenom odgovornošću Novenerg d.o.o. društvu RWE Hrvatska d.o.o., o pokretanju procedure ishodovanja suglasnosti Vlade RH za produljenje roka korištenja i povećanje iznosa okvira za izdavanje jamstava HEP-a d.d., o rebalansu planiranih financijskih sredstava povećanjem ukupno odobrenih financijskih sredstava u Planu investicija 2019.g. društva HEP-a d.d. za dokapitalizaciju LNG Hrvatska d.o.o. te o rebalansu planiranih financijskih sredstava povećanjem/smanjenjem ukupno odobrenih financijskih sredstava u Planu investicija 2019. godine društava HEP-Plin d.o.o. i HEP d.d. Nadzorni

odbor je dao prethodne suglasnosti i na odluke Uprave Društva u vezi s otpisom nenaplativih potraživanja HEP-a d.d. na dan 31. svibnja 2018. te nenaplativih potraživanja i obveza na dan 30. rujna 2018., kupnjom sunčane elektrane Vis te obvezujućom ponudom za otkupom projekta vjetroelektrane.

Nadzorni odbor redovito je izvještavan od Predsjednika Uprave HEP-a d.d., te je iznosio stavove i davao preporuke Upravi, s ciljem poboljšanja efikasnosti poslovanja i strateškog određivanja HEP grupe u budućnosti te s obzirom na nove okolnosti pozicioniranja na tržištu električne energije i sudjelovanje u ravnopravnoj tržišnoj utakmici. Nadzorni odbor kontinuirano sudjeluje, te kroz redovita izvješća i informacije Uprave Društva prati aktivnosti na kapitalnim investicijskim projektima HEP grupe, godišnjim planovima investicija i dokumentima koji čine strateški okvir za investicijska ulaganja.

Osim redovitih izvješća Uprave Društva o rezultatima i stanju poslovanja, Nadzorni odbor je detaljnije raspravljao o aktualnim temama u HEP grupi, kao što su ustupanje dospjelih potraživanja za prodanu toplinsku energiju HEP-Proizvodnje d.o.o. prema HEP-Toplinarstvu d.o.o., Konsolidirani financijski plan HEP grupe za razdoblje od 2018. do 2022. godine, izvanredni rashod dugotrajne materijalne imovine na dan 30. travnja 2018. (EL-TO Zagreb), prepravci u financijskim izvještajima za razdoblje završeno s 30. lipnja 2018. vezano uz MSFI 15, zaduženje HEP-a d.d. za dugoročni kredit kod Europske banke za obnovu i razvoj i Europske investicijske banke za financiranje izgradnje projekta KKE EL-TO Zagreb, namjera provedbe statusne promjene pripajanja društava Program Sava d.o.o. HEP-u d.d., društva HEP Opskrba plinom d.o.o. HEP Trgovini d.o.o. te društva Plomin Holding HEP Proizvodnji d.o.o., uređenje odnosa između HEP-a d.d. i HEP Operatora

distribucijskog sustava d.o.o. (HEP ODS) i pokretanje postupka uspostave odvojenog identiteta HEP ODS-a, poduzete mjere u vezi s nesrećom u HE Dubrovnik, prijenos imovine u rezerve kapitala HEP-ODS-a d.o.o., prijenos vlasništva nad imovinom HOPS-u d.o.o., vrijednosno usklađivanje potraživanja od Petrokemije d.d., dokapitalizacija društva LNG Hrvatska d.o.o. i odobrenje kratkoročnog zajma društvu LNG Hrvatska d.o.o.

Izvršen je pregled poslovnih i financijskih izvještaja, te je utvrđeno da dioničko društvo Hrvatska elektroprivreda, te grupa ovisnih društava djeluju u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima, Statutom, odlukama Skupštine, te općim aktima Društva. Godišnja financijska izvješća napravljena su u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama Društva i pokazuju ispravno imovinsko i poslovno stanje Društva. Nadzorni odbor nema primjedbi na izvješće revizora o ispitivanju godišnjih financijskih izvješća Društva i konsolidiranih financijskih izvješća HEP grupe za poslovnu 2018. godinu.

Predsjednik Nadzornog odbora
dr.sc. Goran Granić

IZVJEŠĆE PREDsjedNIKA UPRAVE

HEP grupa je u 2018. godini ispunila misiju održive, pouzdane i konkurentne proizvodnje, distribucije i opskrbe energijom, u skladu s potrebama kupaca i uz visoki stupanj društvene odgovornosti te je ostvarila dobar poslovni rezultat s dobiti od 1,36 milijardu kuna.

U vlastitim proizvodnim objektima proizvedeno je 12,9 TWh električne energije. Ostvarena je vrlo dobra raspoloživost elektrana, prijenosne i distribucijske mreže bez značajnijih poremećaja u isporuci električne energije, toplinske energije i plina.

S ciljem zadržavanja vodećeg položaja na hrvatskom tržištu električnom energijom, HEP je tijekom 2018. godine nastavio razvijati i nuditi inovativne proizvode prilagođene zahtjevima kupaca te provoditi niz drugih aktivnosti u skladu s normama održivog razvoja i društveno odgovornog poslovanja. Ne samo što našim kupcima jamčimo sigurnu opskrbu, nego je HEP kao dominantni opskrbljivač najzaslužniji za to što hrvatski građani imaju jednu od najnižih cijena električne energije u Europskoj uniji.

Udjel na hrvatskom tržištu električne energije povećan je s 85 na 89 posto. Ujedno su se nastavile aktivnosti na širenju poslovanja u susjednim državama, prije svega u Sloveniji, Srbiji te u Bosni i Hercegovini. Zbog značajnog rasta cijena električne energije na burzama, 2018. godina bila je vrlo izazovna u segmentu opskrbe poduzetništva.

HEP Opskrba je u takvoj situaciji kupcima nudila proizvode i rješenja koja im omogućuju samostalno upravljanje troškovima te različite vidove edukacije o značajkama i trendovima na tržištima električne energije. S aktivnim pristupom kupcima nastavit ćemo i ubuduće, a ponudu kupcima razvijat ćemo s obzirom na trendove i razvoj stanja na tržištima.

Razvoj tržišta električne energije te zakonske i regulatorne izmjene koje bitno utječu na poslovanje HEP grupe, uvjetuju kontinuiranu prilagodbu našeg poslovnog sustava. Tako je krajem 2017. i početkom 2018. godine, došlo do informatičkog, pa onda i do potpunog funkcionalnog razdvajanja društava koja obavljaju djelatnost distribucije i djelatnost univerzalne opskrbe električnom energijom. Usporedo je provedena zadnja faza programa restrukturiranja HEP Operatora distribucijskog sustava.

Općenito je na razini HEP grupe poduzeto niz aktivnosti koje su rezultirale stabilnim financijskim pokazateljima. Aktivno upravljanje likvidnošću u svojim su ocjenama potvrdile i rejting agencije već tijekom 2018. godine da bi se pozitivan trend na-

stavio i u 2019. godini. Uspješno poslovanje HEP-a prepoznala je agencija Standard & Poor's koja je krajem ožujka 2019., nakon rasta ocjene rejtinga za Republiku Hrvatsku, provela evaluaciju rejtinga HEP grupe, te potom povećala ocjenu rejtinga na BB+ uz stabilne izgled kretanja. Također je krajem travnja 2019. agencija Moody's potvrdila ocjenu rejtinga uz povećanje izgleda kretanja ocjene sa stabilnih na pozitivne.

To je važno za provedbu HEP-ove razvojne strategije za razdoblje do 2030. godine koja vodi računa o korporacijskim, ali i o nacionalnim interesima, s obzirom da je jedna od ključnih pretpostavki za napredak nacionalnog gospodarstva pokretanje investicija na svim razinama. Investicijska politika HEP grupe dodatno se usklađuje sa zahtjevima razvoja energetskega sektora u Hrvatskoj i promjenama na tržištu, kao što je sve veća prisutnost ostalih tržišnih sudionika, osobito u trgovini i opskrbi električnom energijom te proizvodnji električne energije iz obnovljivih izvora energije.

U sklopu razvoja HEP-ovog portfelja obnovljivih izvora, u 2018. godini napravljen je najznačajniji iskorak do sada u donošenju investicijskih odluka, nužnih za budućnost HEP-a, ali i za ukupan razvoj Republike Hrvatske usklađen s politikama Europske unije. Krajem 2018. godine raspisan je natječaj za izgradnju SE Cres, prve velike, neintegrirane sunčane elektrane u portfelju HEP-a te su potpisani i ugovori s partnerima na razvoju još dva projekta sunčanih elektrana, kod Vrlike i na otoku Visu kao i jedne vjetroelektrane, kojom će HEP iskoračiti i u sektor korištenja vjetroenergije.

U 2018. godini, u sklopu realizacije obnovljivog scenarija razvoja nastavljen je 3,6 milijardi kuna vrijedan ciklus revitalizacije postojećih hidroelektrana te priprema izgradnje novih hidroelektrana, od kojih se ističe projekt HES Kosinj / HE Senj 2, vrijedan 3,7 milijardi kuna što ga čini najvećim energetskega projektom u samostalnoj Hrvatskoj do sada.

Obnovljivi scenarij počiva također i na izgradnji visokoučinkovitih kogeneracijskih postrojenja, koja zbog visokog stupnja iskoristivosti goriva u istodobnoj proizvodnji električne i toplinske energije imaju

status poželjnih proizvodnih objekata sa stajališta zaštite okoliša. Primjer takvog projekta novi je blok u Elektrani-toplani Zagreb, vrijedan 900 milijuna kuna, a za koji smo u srpnju 2018. godine potpisali ugovore o kreditu te o izgradnji i održavanju.

Realizacija spomenutih projekata u funkciji je postizanja održivog i fleksibilnog energetskega portfelja. On podrazumijeva posjedovanje raznovrsnih izvora električne energije koji se mogu uključivati u proizvodnju ovisno o stanju i cijenama energenata na tržištu, a uz podizanje udjela obnovljivih izvora energije za 50 posto. Ostali temeljni strateški ciljevi za razdoblje do 2030. godine su optimizacija i unaprjeđenje poslovnih procesa, tržišna prilagodljivost i jačanje suradnje s dionicima.

U djelatnosti distribucije spremamo se na izazove koje donosi primjena „čistog energetskega paketa“ Europske unije. To su prije svega povećanje fleksibilnosti sustava, razvoj aktivne distribucijske mreže, stavljanje fokusa na krajnjeg kupca, odnosno korisnika mreže, daljnja integracija obnovljivih izvora energije te povećanje energetske učinkovitosti. U tom kontekstu bit će važna provedba Pilot-projekta uvođenja naprednih mreža, ukupne vrijednosti 230 milijuna kuna, a za koji je HEP ODS 2018. godine dobio 150 milijuna kuna bespovratnih sredstava iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

Naša je vizija postati regionalni energetskega lider koji će u suradnji s domaćim i međunarodnim institucijama i kompanijama razvijati tehnološke mogućnosti, konkurentne prednosti i inovativne poslovne modele fokusirane na buduće potrebe korisnika. Cilj HEP-a je postati centar izvrsnosti i regionalni predvodnik u razvoju i primjeni naprednih tehnoloških rješenja u proizvodnji, distribuciji i upravljanju energijom. Kao jedan od vodećih investitora, zadržat ćemo sinergijsku, pokretačku ulogu u hrvatskom gospodarstvu. Ujedno ćemo, kao predvodnici energetske tranzicije države, dati doprinos ispunjenju globalnih ciljeva održivog razvoja i obveza Hrvatske kao članice EU.

Predsjednik Uprave
Frane Barbarić

U sklopu razvoja HEP-ovog portfelja obnovljivih izvora, u 2018. godini napravljen je najznačajniji iskorak do sada u donošenju investicijskih odluka, nužnih za budućnost HEP-a, ali i za ukupan razvoj Republike Hrvatske usklađen s politikama Europske unije.

PROFIL TVRTKE

Misija, vizija, temeljne vrijednosti i strateški ciljevi ...16

Sastav HEP grupe ...18

Kratki povijesni pregled ...20

MISIJA

Održiva, pouzdana i konkurentna proizvodnja, distribucija i opskrba energijom, u skladu s potrebama kupaca i uz visoki stupanj društvene odgovornosti.

VIZIJA

HEP - regionalni energetski lider koji će u suradnji s domaćim i međunarodnim institucijama i kompanijama, razvijati tehnološke mogućnosti, konkurentske prednosti i inovativne poslovne modele fokusirane na buduće potrebe korisnika.

TEMELJNE VRIJEDNOSTI

KOMPETENTNOST I INOVATIVNOST

Naši su radnici najvrjedniji potencijal i oslonac provođenju misije i vizije tvrtke te stvaranju vrijednosti tvrtke kojoj pripadamo. Uz otvorenost za nove ideje i kreativnost, razvijamo znanja i sposobnosti.

KVALITETA I POSLOVNA IZVRSNOST

Slijedeći zahtjeve i očekivanja svih zainteresiranih skupina, povećavamo kvalitetu naših proizvoda i usluga. Naš je cilj poslovna izvrsnost tvrtke.

POŠTENJE

Profesionalno i savjesno se odnosimo prema kupcima, poslovnim partnerima, radnicima i imovini. Afirmiramo pristup nulte tolerancije na korupciju. Etičkim kodeksom definirali smo načela poslovnog ponašanja.

ODGOVORNOST PREMA OKOLIŠU

Proizvodimo, prenosimo i distribuiramo energiju na okolišno prihvatljiv način. Potičemo učinkovitu i racionalnu uporabu energije kod svojih kupaca te razvoj i uporabu obnovljivih izvora energije.

STRATEŠKI CILJEVI

ODRŽIVI I FLEKSIBILNI ENERGETSKI PORTFELJ

- posjedovanje raznovrsnih izvora električne energije koji se mogu uključivati u proizvodnju ovisno o stanju i cijenama energenata na tržištu te na taj način pružati održivost i fleksibilnost
- podizanje udjela OIE u portfelju HEP grupe za 50 posto, modernizacijom i unapređenjem postojećeg portfelja (revitalizacijom HE), ulaganjima u izgradnju hidroelektrana te u gradnju i akviziciju elektrana na ostale obnovljive izvore energije s naglaskom na vjetroelektrane i sunčane elektrane
- izgradnja visokoučinkovitih kogeneracijskih termoelektrana-toplana na biomasu i prirodni plin

OPTIMIZACIJA I UNAPRJEĐENJE POSLOVNIH PROCESA

- postizanje učinkovitosti poslovanja na razini energetskih kompanija na području EU unapređenjem i optimizacijom poslovnih procesa, između ostalog iz domene korporativnog i poslovnog razvoja, IT razvoja i integracije, upravljanja ljudskim potencijalima, upravljanja imovinom te unapređenjem kvalitete usluge korisnicima
- poticanje kontinuiranog unapređenja kompetentnosti i inovativnosti zaposlenika te učinkovito upravljanje znanjem na korporativnoj razini
- izgradnja (uspostava, jačanje) učinkovitog i korisnicima orijentiranog poslovanja

TRŽIŠNA PRILAGODLJIVOST

- definiranje i osmišljavanje novih proizvoda i usluga na tržištu, u svim tržišnim segmentima na veleprodajnom i malo-prodajnom tržištu, s ciljem zadržavanja sadašnjeg udjela na tržištu u RH i podizanjem udjela na tržištima u regiji
- implementacija naprednih mreža s fokusom na konvencionalni razvoj mreže s naglaskom na automatizaciju, napredno upravljanje i pogon mreže
- istraživanje mogućnosti ostalih modela širenja poslovanja putem akvizicija kupaca i/ili proizvodnih kapaciteta ili partnerskog sudjelovanja u realizaciji energetskih projekata

SURADNJA S DIONICIMA

- pravovremeno i aktivno sudjelovanje u različitim fazama procesa izrade i donošenja pravnih akata na razini EU i na nacionalnoj razini te u procesu kreiranja novog energetskog tržišta
- osmišljeno i kontinuirano korištenje svih raspoloživih kanala za komunikaciju s dionicima radi ostvarenja poslovnih ciljeva grupe
- aktivno traženje investicijske i/ili operativne potpore u vidu premija, subvencija, poreznih olakšica i drugih oblika potpore

SASTAV HEP GRUPE (STANJE NA DAN 4. LIPNJA 2019.)

Grupa se sastoji od vladajućeg društva (matice) Hrvatske elektroprivrede d.d. (HEP d.d.)¹ i ovisnih društava.

Ovisna društva	Država	Udjel u vlasništvu (%)	Osnovna djelatnost
HEP-Proizvodnja d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije i topline
Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. ²	Hrvatska	100	Prijenos električne energije
HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija električne energije
HEP ELEKTRA d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba električnom energijom kupaca u okviru javne usluge
HEP-Opskrba d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba električnom energijom
HEP-TOPLINARSTVO d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja i distribucija toplinske energije
HEP PLIN d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija i opskrba plinom
HEP-Trgovina d.o.o. ³	Hrvatska	100	Trgovanje električnom energijom i optimiranje rada elektrana
HEP ESCO d.o.o.	Hrvatska	100	Vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti
Plomin Holding d.o.o.	Hrvatska	100	Razvoj infrastrukture okolnog područja Plomina
CS Buško blato d.o.o.	BiH	100	Održavanje opreme hidroelektrana
HEP Upravljanje imovinom d.o.o.	Hrvatska	100	Upravljanje neposlovnom imovinom i turizmom
HEP NOC	Hrvatska	100	Usluge obrazovanja, usavršavanja i smještaja
HEP Energija d.o.o.	Srbija	100	Trgovanje električnom energijom
HEP Energija d.o.o.	Slovenija	100	Trgovanje električnom energijom
HEP Energija d.o.o.	BiH	100	Trgovanje električnom energijom
HEP Energija d.o.o.	Kosovo	100	Trgovanje električnom energijom
HEP Telekomunikacije d.o.o.	Hrvatska	100	Telekomunikacijske usluge
HEP-VHS Zaprešić d.o.o. ⁴	Hrvatska	100	Projektiranje i izgradnja višenamjenskog hidrotehničkog sustava
Energetski park Korlat d.o.o. ⁵	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije
Plin Vtc d.o.o. ⁶	Hrvatska	100	Distribucija i opskrba plinom
NE Krško d.o.o. ⁷	Slovenija	50	Proizvodnja električne energije
LNG Hrvatska d.o.o.	Hrvatska	50	Izgradnja i operiranje plinovodima

¹ U studenome 2018. HEP d.d. je prestao biti član društva Novenerg d.o.o.; HEP-u d.d. je 31. prosinca 2018. pripojeno društvo Program Sava d.o.o.; u ožujku 2019. provedena je likvidacija ustanove Hrvatski centar za čistiju proizvodnju

² Od 2013. godine HOPS posluje po modelu neovisnog operatora prijenosnog sustava (ITO model)

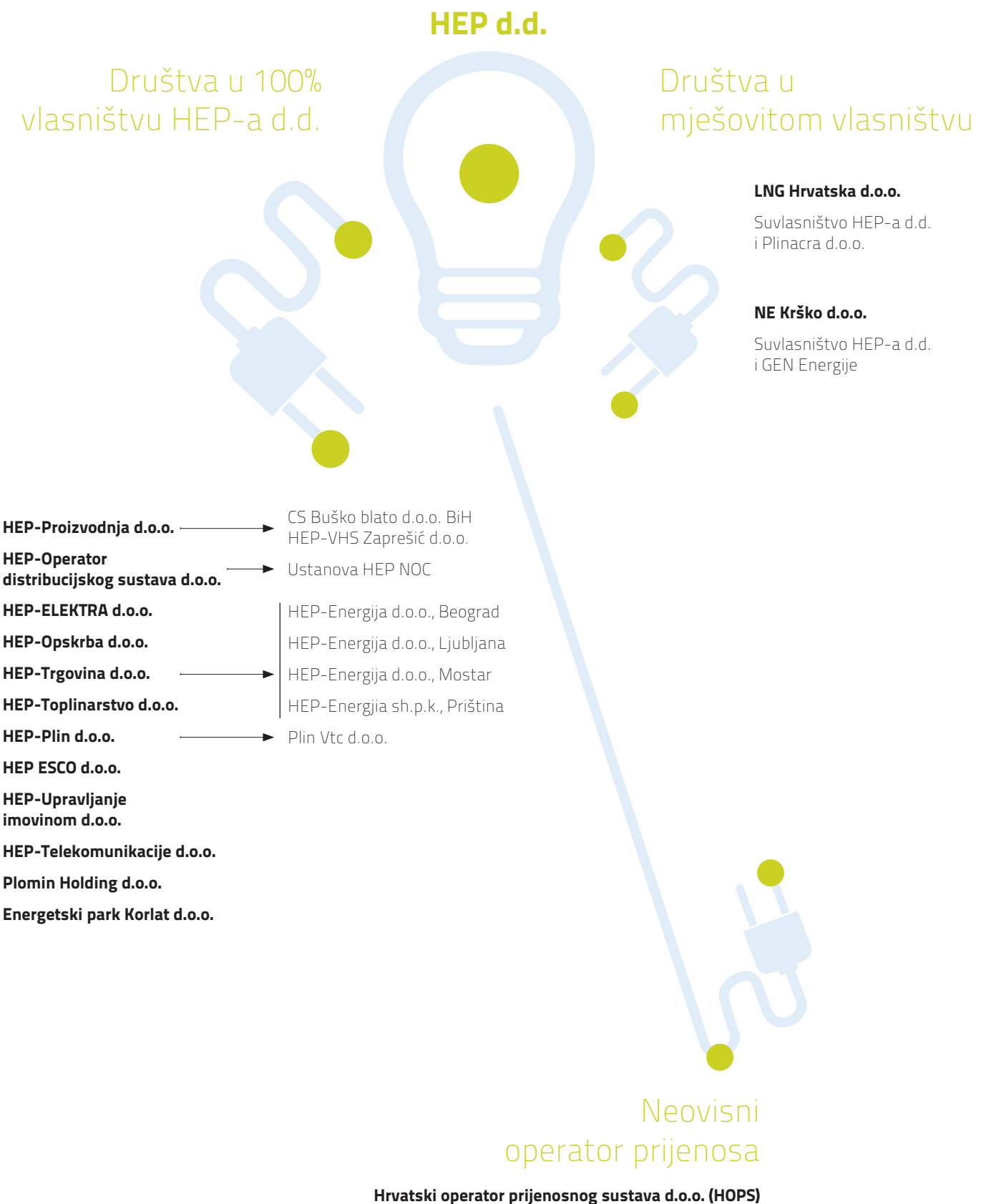
³ HEP-Trgovini je 31. prosinca 2018. pripojeno društvo HEP-Opskrba plinom d.o.o.

⁴ HEP-VHS Zaprešić d.o.o. osnovan je 2018. godine te je 31. prosinca 2018. prodan HEP-Proizvodnji d.o.o.

⁵ Energetski park Korlat d.o.o. osnovan je 2018. godine; od svibnja 2019. HEP d.d. je jedini član društva

⁶ Na temelju kupnje poslovnih udjela, HEP Plin je u svibnju 2019. postao jedini član društva Plin Vtc d.o.o.

⁷ U konsolidiranim financijskim izvještajima udjel u Nuklearnoj elektrani Krško d.o.o. iskazuje se metodom zajedničkog upravljanja imovinom i obvezama, iskazuje se udio HEP grupe u svakoj imovini i svakoj obvezi, prihodima i rashodima.

KRATKI POVIJESNI PREGLED

1895. Prvi izmjenični elektroprivredni sustav u Hrvatskoj HE Krka – Šibenik

- 1912. Izgrađena HE Kraljevac, tada među najvećima u Europi
- 1925. "Ante Šupuk i sin" iz Šibenika među osnivačima UNIPEDE-a
- 1937. Osnovano Banovinsko električno poduzeće (BEP)
- 1941. Osnovano Državno električno poduzeće (DEP)
- 1945. Osnovano Električno poduzeće Hrvatske (ELPOH)
- 1954. Osnovana Zajednica elektroprivrednih poduzeća Hrvatske (ZEPH)
Početak toplinarstva: vrelovod za potrebe tvornice Rade Končar iz EL-TO Zagreb
- 1961. Osnovano Poslovno udruženje poduzeća za distribuciju el. energije Hrvatske (ELDIH)
- 1965. Osnovana Udružena elektroprivreda Hrvatske
- 1974. Osnovana Zajednica elektroprivrednih organizacija Hrvatske (ZEOH)
U sklopu Elektroslavonije Osijek počela distribucija i opskrba plinom
- 1981. S radom počela Nuklearna elektrana Krško

1990. Osnovano javno poduzeće Hrvatska elektroprivreda (HEP)

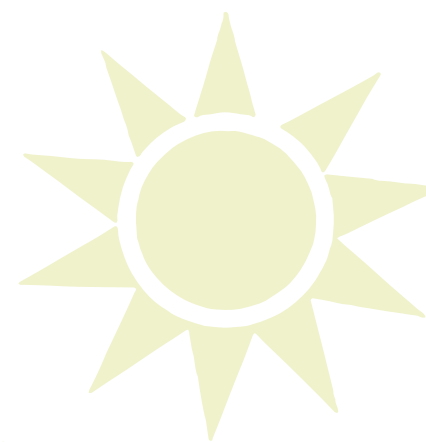
- 1991. Teška ratna razaranja elektroenergetskih objekata
- 1993. U Dalmaciji instalirano oko 120 MW interventnih dizelskih i plinskih elektrana
- 1995. Završena sanacija i dogradnja brane Peruća (minirana 1993.)
- 1997. Podunavlje reintegrirano u hrvatski elektroenergetski sustav
- 1998. U pogonu plinska elektrana (2x26 MW) na lokaciji EL-TO Zagreb
- 2000. S komercijalnim radom počela TE Plomin 2 (210 MW)

2002. Hrvatska elektroprivreda d.d. preoblikovana u HEP grupu

- 2003. U pogonu kombi-kogeneracijski blok K (200 MWe/150 MWt) u TE-TO Zagreb
- 2009. U pogonu kombi-kogeneracijski blok L (100 MWe, 80 MWt) u TE-TO Zagreb
- 2010. U pogonu Hidroelektrana Lešće (42 MW)
- 2012. HEP d.d. izdao obveznice u iznosu 500 milijuna USD
- 2013. Hrvatski operator prijenosnog sustava razdvojen u odnosu na HEP grupu prema ITO modelu
- 2014. HEP d.d. postao opskrbljivač na veleprodajnom tržištu plina
- 2015. HEP d.d. izdao obveznice u iznosu 550 milijuna USD
U pokusni rad pušten kombi-kogeneracijski blok C u TE-TO Sisak (230 MWe, 50 MWt)
- 2017. U probnom radu kombi-kogeneracijske elektrane na šumsku biomasu u Osijeku i Sisku
- 2018. HEP pokrenuo ciklus ulaganja u sunčane elektrane i vjetroelektrane

Spremamo se na izazove koje donosi primjena „čistog energetskeg paketa“ EU: povećanje fleksibilnosti sustava, razvoj aktivne distribucijske mreže, stavljanje fokusa na krajnjeg kupca, odnosno korisnika mreže, daljnja integracija obnovljivih izvora te povećanje energetske učinkovitosti.

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

Primjena Kodeksa korporativnog upravljanja ...24

Organi društva HEP d.d. ...24

Upravljačka struktura HEP-a d.d. ...26

Unutarnji nadzor ...28

Glavna skupština ...29

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE

U skladu s korporativnim modelom upravljanja HEP grupom, HEP d.d. upravlja poslovima i obavlja dio poslova iz područja korporativnih funkcija te usmjerava, koordinira i prati djelatnosti u ovisnim društvima. Svaki član Uprave izvršno upravlja pojedinim korporativnim funkcijama. Osnovna unutarnja organizacija HEP-a d.d. slijedi pristup korporativnog upravljanja i ovlasti Društva za pojedine djelatnosti.

PRIMJENA KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Društvo je u 2018. godini primjenjivalo Kodeks korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice i/ili udjele (NN 132/2017). Društvo se pridržava odredbi Kodeksa uz iznimku odredbi čija primjena u danom trenutku nije moguća odnosno primjenjiva i praktična.

ORGANI DRUŠTVA

Uprava društva

Predsjednika i članove Uprave imenuje i opoziva Nadzorni odbor Društva. Mandat predsjednika i članova Uprave traje četiri godine. Uprava Društva sastoji se do šest članova, od kojih se jedan imenuje predsjednikom Uprave. Sadašnji sastav Uprave obuhvaća šest pozicija: predsjednik Uprave, član Uprave za potporne funkcije vezane uz financijske poslove, poslove nabave i EU regulativu, član Uprave za regulatorne funkcije, regulirane i tržišne djelatnosti, član Uprave za tržišne djelatnosti, član Uprave za proizvodne djelatnosti te član Uprave za investicijske djelatnosti, djelatnost strateškog i korporativnog razvoja, razvoja projekata i informatičku djelatnost.

Sukladno Statutu Društva, radi ostvarivanja rukovodnih zadaća i ovlasti Uprava obavlja ove poslove:

- vodi poslove Društva;
- utvrđuje i provodi poslovnu politiku i brine o izvršenju srednjoročnih i dugoročnih planova,
- izvršava odluke Nadzornog odbora i Glavne skupštine Društva, te poduzima mjere i izdaje Uputstva za njihovu provedbu;
- donosi opće akte Društva i organizacijske propise;
- zastupa i predstavlja Društvo, te potpisuje ugovore u okvirima zakona i Statutom;

- predlaže odluke iz djelokruga Nadzornog odbora i Glavne skupštine Društva;
- izvješćuje Nadzorni odbor o poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova, te odstupanjima od ranijih predviđanja s navođenjem razloga za to;
- Nadzornom odboru Društva podnosi godišnja financijska izvješća;
- jednom godišnje u pisanom obliku podnosi Glavnoj skupštini izvješće o stanju Društva;
- Glavnoj skupštini podnosi pisano konsolidirano godišnje izvješće društva;
- imenuje članove Skupštine, odnosno Nadzornih odbora društava koje HEP d.d. nadzire ili ima nad njima značajan utjecaj;
- imenuje i razrješava radnike Društva s posebnim ovlastima i odgovornostima;
- donosi plan kadrova i planove zapošljavanja;
- predlaže i poduzima posebne mjere i izdaje neposredno naloge kojima se osigurava poslovanje Društva, a posebno sigurnost i funkcioniranje elektroenergetskog sustava;
- obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i aktima Društva.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor može imati najviše 7 članova od kojih 6 bira Glavna skupština a jednog Radničko vijeće temeljem odredaba Zakona o radu. Odluka Glavne skupštine o izboru i opozivu članova Nadzornog odbora stupa na snagu danom donošenja.

Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova Društva i u sklopu tih nadležnosti sukladno Statutu Društva:

- imenuje i opoziva Upravu Društva;
- ispituje i pregledava poslovne knjige, dokumentaciju, blagajnu, vrijednosne papire, te druge dokumente koji se odnose na poslovanje;

- daje suglasnost na godišnja financijska izvješća koja sastavlja Uprava Društva;
- daje prethodnu suglasnost na odluke Uprave Društva kada je to Statutom određeno;
- podnosi Glavnoj skupštini Društva pisana izvješća o obavljenom nadzoru, posebno financijskom poslovanju i njegovom usklađenju s poslovnim knjigama;
- obavlja druge poslove utvrđene zakonom i aktima Društva.

Za pojedine velike transakcije, dugoročno zaduživanje i osnivanje Društva u zemlji i inozemstvu potrebna je suglasnost Nadzornog odbora.

Nadzorni odbor imenuje Revizorski odbor koji je odgovoran za objektivnost i vjerodostojnost informacija i izvješća koja se podnose Nadzornom odboru. Također, nadgleda provedbu unutrašnjih i vanjskih revizija u Društvu te priprema i nadzire provedbu odluka Nadzornog odbora vezano uz podnošenje izvješća i reviziju unutar HEP grupe.

Glavna skupština

Glavnu Skupštinu čine dioničari, odnosno njihovi punomoćnici. Skupština odlučuje o pitanjima koja su utvrđena zakonom i Statutom, a osobito:

- donosi Statut Društva i njegove izmjene i dopune;
- bira i opoziva članove Nadzornog odbora;
- donosi odluku o upotrebi dobiti;
- daje razrješnicu članovima Uprave i Nadzornog odbora Društva;
- imenuje revizora Društva;
- odlučuje o povećanju ili smanjenju temeljnog kapitala Društva;
- odlučuje o statusnim promjenama i o prestanku Društva;
- obavlja i druge poslove sukladno zakonu i Statutu Društva.

UPRAVLJAČKA STRUKTURA HEP-a d.d.

Daju se podaci o stanju na dan 4. lipnja 2019. Sastav upravljačkih tijela i promjene tijekom 2018. godine opisani su u Bilješkama uz konsolidirane financijske izvještaje (Bilješka 1. – Općenito)

Skupština

dr.sc. Tomislav Ćorić,
član (ministar zaštite okoliša i energetike RH)

Nadzorni odbor

dr.sc. Goran Granić,
predsjednik

Jelena Zrinski Berger,
članica

doc. dr.sc. Lukša Lulić,
član

Ivo Ivančić,
član Nadzornog odbora

Meri Uvodić,
članica, predstavnica radnika

Uprava

Frane Barbarić,
predsjednik Uprave

mr.sc. Marko Ćosić,
član Uprave za financijske poslove, potporne funkcije vezane uz financijske poslove, poslove nabave te EU regulativu

Saša Dujmić,
član Uprave za regulatorne funkcije, regulirane djelatnosti te tržišne djelatnosti

Nikola Rukavina,
član Uprave za proizvodne djelatnosti

mr. sc. Petar Sprčić,
član Uprave za tržišne djelatnosti

Tomislav Šambić,
član Uprave za investicijske djelatnosti, djelatnosti strateškog i korporativnog razvoja, razvoj projekata te informatičku djelatnost

UNUTARNJI NADZOR

Sektor za internu reviziju zadužen je za korporativnu funkciju interne revizije i dio je internog nadzora HEP grupe.

Rad interne revizije definiran je Zakonom o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (NN 78/15) i Pravilnikom o internoj reviziji, koji je usklađen s Međunarodnim okvirom profesionalnog djelovanja (engl. International Professional Practices Framework - IPPF). Pravilnik počiva na temeljnim načelima interne revizije (integritet, objektivnost, povjerljivost, stručnost) te jamči kvalitetan normativni okvir nužan za profesionalno djelovanje funkcije interne revizije. Međunarodni okvir profesionalnog djelovanja pregled je profesionalnih pravila i smjernica za rad interne revizije strukturiranih i objedinjenih u dokumentu koje objavljuje i izdaje međunarodna profesionalna udruga Institut internih revizora (engl. Institute of Internal Auditors - IIA Global).

Sektor za internu reviziju provodi interne revizije u skladu sa Strateškim planom i Godišnjim planom Sektora koje usvaja Uprava HEP-a d.d. uz suglasnost Revizorskog odbora. Svrha provođenja internih revizija je pružanje razumnog jamstva Nadzornom odboru i Revizorskom odboru te Upravi HEP-a d.d. u vezi s učinkovitošću, djelotvornošću i sigurnošću poslovnog sustava i procesa, pouzdanosti i točnosti informacija, usklađenosti poslovanja sa zakonima, propisima i aktima HEP-a d.d. te planovima i poslovnim politikama HEP grupe.

Također, svojim preporukama za unaprjeđenje poslovnih procesa pomaže Upravi HEP-a d.d. i odgovornom menadžmentu HEP grupe u poboljšanju sustava internih kontrola i smanjenju rizika u poslovanju.

Sukladno Zakonu o reviziji i Zakonu o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Sektoru za internu reviziju funkcionalno je nadležan Revizorski odbor Nadzornog odbora Hrvatske elektroprivrede d.d. Revizorski odbor djeluje u sastavu: dr. sc. Goran Granić, predsjednik, prof. dr.sc. Boris Tušek, nezavisni vanjski član i prof. dr.sc. Boris Cota, nezavisni vanjski član. U razdoblju između dvije skupštine, Revizorski odbor je održao tri sjednice na kojima su razmatrana polugodišnja i godišnja financijska izvješća za 2018.g, izvješća o radu Sektora za internu reviziju, strateški plan interne revizije za razdoblje od 2019.g. do 2021.g. i godišnji plan interne revizije za 2019.g.

GLAVNA SKUPŠTINA

Glavna Skupština 2018.

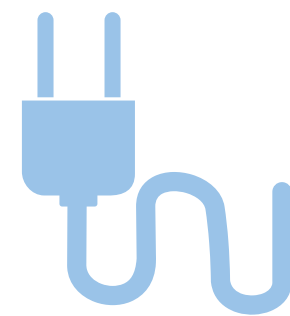
Godišnja Sjednica Glavne skupštine održana je 4. lipnja 2018. Glavna skupština je razmotrila ne-konsolidirane i konsolidirane godišnje financijske izvještaje Društva i HEP grupe za 2017. godinu s izvješćem neovisnog revizora, Godišnje izvješće o stanju i Izvješće o poslovanju Društva i HEP grupe u 2017. godini te Izvješće Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru u 2017. godini. Donesena je odluka o upotrebi ostvarene dobiti u poslovanju u 2017. godini te je dana razrješnica članovima Uprave i članovima Nadzornog odbora HEP-a d.d. za 2017. godinu. Skupština je za revizora za reviziju financijskih izvještaja za 2018. godinu za Hrvatsku elektroprivredu d.d. i njena ovisna društva, imenovala BDO Croatia d.o.o. za pružanje revizorskih, konzalting i računovodstvenih usluga iz Zagreba.

Glavna Skupština 2019.

Godišnja Sjednica Glavne skupštine održana je 4. lipnja 2019. Glavna skupština je razmotrila ne-konsolidirane i konsolidirane godišnje financijske izvještaje Društva i HEP grupe za 2018. godinu s izvješćem neovisnog revizora, Godišnje izvješće o stanju i Izvješće o poslovanju Društva i HEP grupe u 2018. godini te Izvješće Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru u 2018. godini. Dana je razrješnica članovima Uprave i članovima Nadzornog odbora HEP-a d.d. za 2018. godinu.

HEP-ova razvojna strategija za razdoblje do 2030. godine vodi računa o korporacijskim, ali i o nacionalnim interesima, s obzirom da je jedna od ključnih pretpostavki za napredak nacionalnog gospodarstva pokretanje investicija na svim razinama.

POSLOVANJE U 2018. GODINI

Obilježja poslovanja ...34

Financijski rezultati ...37

Financijski položaj ...46

Investicije ...48

POSLOVANJE U 2018. GODINI

OBILJEŽJA POSLOVANJA

Hrvatsko gospodarstvo je u 2018. godini ostvarilo rast i prema prvim procjenama Državnog zavoda za statistiku, bruto domaći proizvod je realno veći za 2,6 posto u odnosu na 2017. godinu. Ovo je četvrta godina zaredom u kojoj je ostvaren rast BDP-a nakon dugotrajne recesije, iako po nešto nižoj stopi rasta u odnosu na prethodna razdoblja. Stabilan rast gospodarskih aktivnosti tijekom godine usporen je pred kraj godine kao posljedica pada obujma industrijske proizvodnje u prosincu 2018. godine od 6,6 posto. Povoljnim kretanjima tijekom godine pridoinijela su uspješna turistička sezona, nastavak rasta nominalnih i realnih isplaćenih bruto i neto plaća koji su potaknuli oporavak osobne potrošnje te nastavak razdoblja nižih kamatnih stopa. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku za 2018. godinu, prosječna registrirana stopa nezaposlenosti smanjena je s prosječnih 12,1 posto u 2017. godini na 9,9 posto u 2018. godini. Povoljna gospodarska kretanja i vremenske okolnosti utjecali su na povećanje potrošnje električne energije u Hrvatskoj.

Od ostalih vanjskih čimbenika, koji utječu na HEP-ovo poslovanje, ističu se cijene električne energije, energenata i emisijskih jedinica ugljičnog dioksida. Cijena nafte bilježila je rast tijekom godine. U svibnju je iznosila 79 USD po barelu, a početkom listopada više od 85 USD po barelu. Do porasta cijena nafte došlo je nakon objave američkog predsjednika o povlačenju SAD-a iz nuklearnog sporazuma s Iranom što podrazumijeva i ponovno uvođenje ekonomskih sankcija. Zbog straha od mogućih poremećaja u opskrbi sirovom naftom, zemlje članice OPEC-a su se odlučile za pojačanu proizvodnju što je pokrenulo trend pada cijena krajem 2018. godine. Prosječna cijena električne energije za jednu godinu unaprijed (futures) za 2018. godinu značajno

je porasla i to za 18,8 posto u odnosu na 2017. godinu. U četvrtom tromjesečju 2018. godine veleprodajna cijena je dosegla razinu od čak 69,4 €/MWh. Cijene ugljena nastavile su započeti trend smanjenja s kraja 2017. godine da bi dosegle najniže razine u travnju 2018. godine nakon čega rastu sve do kraja 2018. godine. Prema podacima o kretanju cijena ugljena¹, cijena ugljena smanjena je 20,9 posto, s 95,2 USD/t krajem 2017. godine na 75,2 USD/t krajem 2018. godine. Najniže razine cijena ugljena dosegnute su krajem travnja 2018. godine (56,1 USD/t). Visoke cijene ugljena i dalje pomažu relativnoj konkurentnosti plina u odnosu na ugljen. Krajem 2018. godine, cijena plina na spot tržištu (Day Ahead Market) na plinskoj burzi CEGH (Central European Gas Hub) iznosila je 24 EUR/MWh što je 23,1 posto više u odnosu na kraj 2017. godine kad je cijena plina iznosila 19,5 EUR/MWh. Cijena emisijskih jedinica ugljičnog dioksida na kraju 2017. godine na EEX spot tržištu iznosila je 8,1 €/t, a do kraja 2018. godine povećana je čak za 189 posto, na 23,4 €/t.

HEP grupa je i u 2018. godini ispunila svoju misiju održive, pouzdane i konkurentne proizvodnje, distribucije i opskrbe energijom, u skladu s potrebama kupaca i uz visoki stupanj društvene odgovornosti. Ostvareni su dobri poslovni rezultati koji su poboljšali financijsku poziciju Grupe.

Prihodi od prodaje električne energije u Hrvatskoj su povećani 1,4 posto što je rezultat rasta ukupne potrošnje za 1,2 posto, povećanja HEP-ovog udjela u prodaji kupcima poduzetništva te rasta prosječne prodajne cijene za kupce poduzetništva HEP Opskrbe. Prihodi od prodaje električne energije izvan Hrvatske smanjeni su zbog manjeg izvoza viškova električne energije proizvedene u elektranama HEP grupe i prepro-

daje, manje opskrbe kupaca u Sloveniji te manje cijene izvezene električne energije.

Domaćim kupcima HEP je prodao 14,6 TWh električne energije (881 GWh više nego u 2017. godini), a 2,9 TWh (769 GWh manje nego u 2017. godini) električne energije prodano je na susjednim tržištima. Provođenjem niza aktivnosti usmjerenih na poboljšanje odnosa s kupcima, stalnim prilagođavanjem ponude prema zahtjevima tržišta i marketinškim kampanjama jačanja HEP-ovog brenda povećan je tržišni udjel u opskrbi domaćih kupaca električnom energijom na 89,1 posto. Iskorakom na regionalna tržišta (Slovenija, Bosna i Hercegovina i Srbija), HEP grupa osnažila je poziciju tržišnog lidera u opskrbi električnom energijom.

U 2018. godini HEP je za opskrbu kupaca, prodaju na inozemnim tržištima, gubitke u prijenosnoj i distribucijskoj mreži te za vlastitu potrošnju elektrana trebao osigurati 19,8 TWh električne energije, 0,4 posto manje nego u 2017. godini, od čega je 12,9 TWh (65%) proizvedeno u elektranama u vlasništvu i djelomičnom vlasništvu HEP grupe, a ostatak je nabavljen na tržištu i otkupljen od Hrvatskog operatora tržišta električne energije (proizvodnja iz obnovljivih izvora električne energije i visokoučinkovitih kogeneracija u sustavu poticaja).

Prihod od prodaje plina krajnjim kupcima povećan je zbog opskrbe plinom domaćeg kupca u razdoblju od 22. veljače do 31. listopada 2018. Prihodi od prodaje plina na veleprodajnom tržištu i prihodi od prodaje toplinske energije smanjeni su zbog manje potrošnje na što su utjecale vremenske okolnosti tijekom ogrjevnog sezone.

Prošlu, 2018. godinu obilježile su povoljne hidrološke okolnosti s proizvodnjom hidroelektrana od 6,9 TWh što je 1,9 TWh (38,7%) više nego u

2017. godini, dok je proizvodnja HEP-ovih termoelektrana bila manja za 838 GWh (20,7%). Nabava električne energije na tržištu, uključujući otkup iz obnovljivih izvora i visokoučinkovitih kogeneracija, manja je ukupno za 863 GWh (11%). Ovakve su hidrološke okolnosti povoljno utjecale na varijabilne troškove te su troškovi energetskog goriva manji za 10,9 posto.

Troškovi nabavne vrijednosti prodanog plina veći su 693,5 milijuna kuna zbog opskrbe plinom domaćeg kupca koja nije bila obavljena u 2017. godini. Od ostalih troškova poslovanja, najveće se povećanje odnosi na povećanje vrijednosnog usklađivanja potraživanja od kupaca za 301,4 milijuna kuna te na povećanje troškova nabave emisijskih jedinica ugljičnog dioksida u iznosu od 143 milijuna kuna.

Grupa je ostvarila neto dobit u iznosu od 1,36 milijardi kuna, 64,5 milijuna kuna (5%) više nego u 2017. godini kada je neto dobit iznosila 1,30 milijardi kuna. Dobit je ostvarena u djelatnosti električne energije, dok je u svim ostalim djelatnostima ostvaren gubitak.

Iz financijskih je aktivnosti ostvarena dobit od 24,7 milijuna kuna dok je u 2017. godini ostvaren gubitak od 704,1 milijuna kuna zbog 569,2 milijuna kuna nerealiziranih gubitaka po promjeni fer vrijednosti međuvalutnog swapa za obveznice izdane u 2012. i 2015. godini.

Tijekom cijele 2018. godine sve su dospjele obveze podmirivane u roku dospijeća. Grupa je poslovnu godinu završila s 2,96 milijardi kuna gotovinskih sredstava na računima u banci što je povećanje od 938,2 milijuna kuna (46,5%) u odnosu na kraj 2017. godine. Isplaćena je dividenda u Državni proračun u iznosu od 218,4 milijuna kuna.

¹ Izvor: <https://markets.businessinsider.com/commodities>

HEP grupa je i u 2018. godini bila jedan od najvećih investitora u Hrvatskoj, s ulaganjima u iznosu od 2,38 milijardi kuna. Investicije su financirane vlastitim sredstvima zahvaljujući dobroj likvidnosti kao rezultatu dobre poslovne godine. Za financiranje izgradnje visoko-účinkovitog kombi-kogeneracijskog bloka L u EL-TO Zagreb, u srpnju 2018. ugovoren je kredit s razvojnim bankama EBRD (European Bank for Reconstruction and Development) i EIB (European Investment Bank) te je potpisan ugovor o izgradnji i ugovor o dugoročnom održavanju s tvrtkom FATA S.p.A. U 2018. godini, s komercijalnim radom započele su kogeneracijske bioelektrane na šumsku biomasu

BE-TO Osijek i BE-TO Sisak. Kontinuirano su obavljane zamjene opreme, rekonstrukcije i revitalizacije postojećih proizvodnih objekata te prijenosne i distribucijske mreže, na kojima su u velikoj mjeri angažirani domaći proizvođači i izvođači radova.

Na kraju 2018. godine u HEP grupi je bilo zaposleno 11.011 zaposlenika, 883 manje nego krajem 2017. godine zbog odlaska zaposlenika u sklopu reorganizacije HEP ODS-a provedene u studenom 2017. Dana 7. prosinca 2017. potpisan je novi Kolektivni ugovor za sva društva HEP grupe koji se primjenjuje od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2019. godine.

FINANCIJSKI REZULTATI

HEP grupa je prema financijskim pokazateljima jedna od najvećih poslovnih grupacija u Hrvatskoj.

U 2018. godini Grupa je ostvarila dobit iz poslovanja u iznosu od 1.658,5 milijuna kuna što je, uslijed većeg rasta poslovnih rashoda od rasta poslovnih prihoda, manje za 636,4 milijuna kuna (27,7%) u odnosu na 2017. godinu. Ostvarena je dobit iz financijskih aktivnosti u iznosu od 24,7 milijuna kuna, dok je u 2017. godini ostvaren gubitak od 704,1 milijun kuna. To je povećanje utjecalo na povećanje neto dobiti HEP grupe, koja iznosi 1.364,8 milijuna kuna te je za 64,5 milijuna kuna veća u odnosu na neto dobit iz 2017. godine.

Poslovni prihodi iznose 15.198,3 milijuna kuna i veći su za 229 milijuna kuna u odnosu na 2017.

godinu prvenstveno uslijed povećanja prihoda od prodaje za 780,1 milijun kuna (5,8%) dok su ostali poslovni prihodi manji za 551,1 milijun kuna (36,5%).

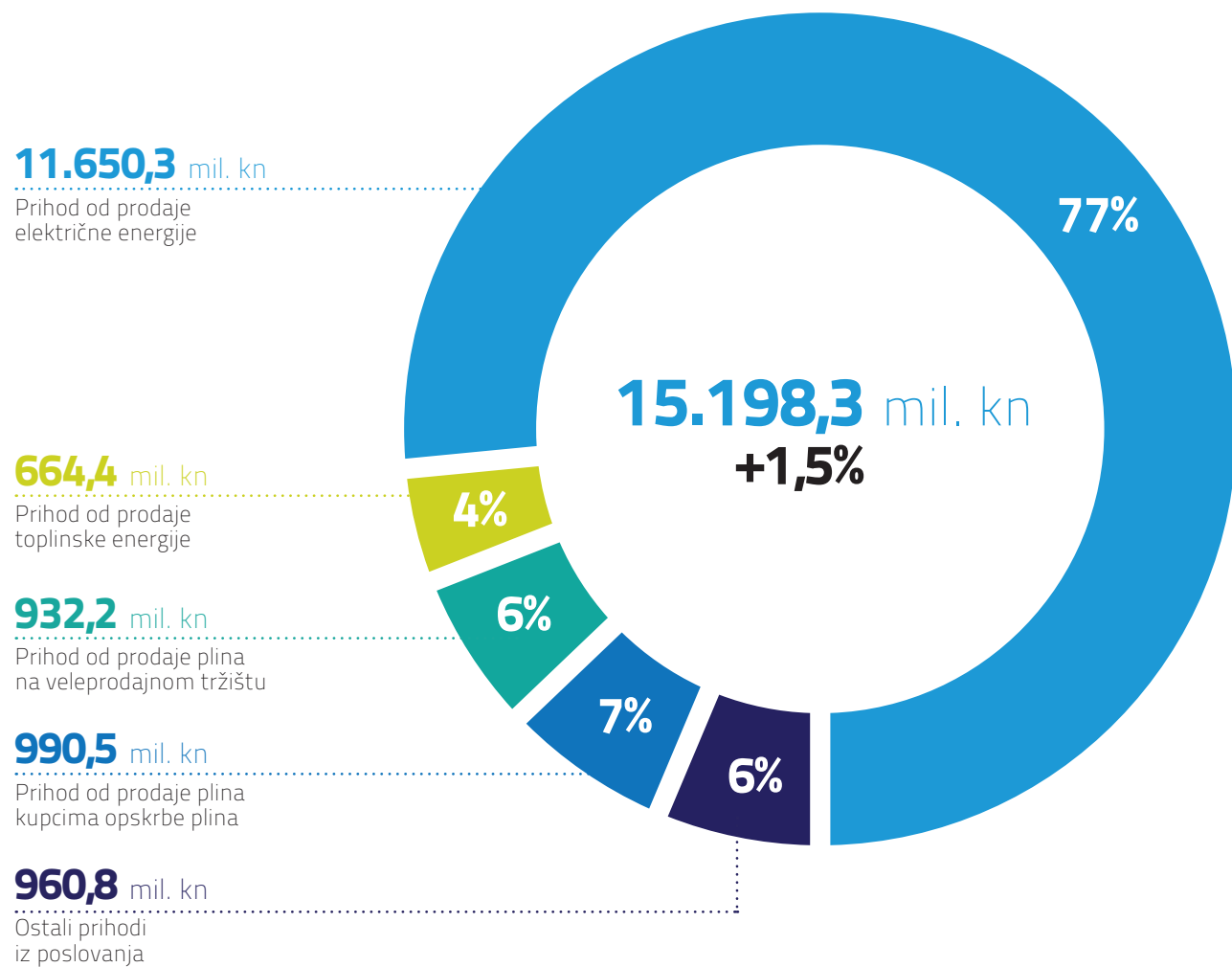
Poslovni rashodi iznose 13.539,8 milijuna kuna i povećani su za 865,4 milijuna kuna u odnosu na 2017. godinu. Na povećanje su utjecali povećani troškovi nabavne vrijednosti prodanog plina (61,4%) ponajprije zbog prodaje plina domaćem kupcu koje nije bilo prethodne godine te povećanja nabavne cijene plina, povećani troškovi emisijskih jedinica ugljičnog dioksida (119%) uslijed viših cijena u odnosu na 2017. godinu te troškovi nabave električne energije (1,6%) zbog većeg troška otkupa iz obnovljivih izvora i kogeneracije uslijed veće količine električne energije preuzete od HROTE-a.

KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA (skraćena verzija)	2017. mil. kn	2018. mil. kn	Δ 2017. mil. kn	% 2017.
Poslovni prihodi	14.969,3	15.198,3	+229,0	+1,5%
Poslovni rashodi	12.674,5	13.539,8	+865,4	+6,8%
Dobit iz poslovanja	2.294,8	1.658,5	-636,4	-27,7%
Neto dobit Grupe	1.300,3	1.364,8	+64,5	+5,0%

POSLOVNI PRIHODI

Grupa je u 2018. godini ostvarila poslovne prihode u iznosu od 15.198,3 milijuna kuna. To je povećanje od 229 milijuna kuna (1,5%) u odnosu na 2017. godinu prvenstveno uslijed povećanja prihoda od prodaje plina krajnjim kupcima te prihoda od prodaje električne energije.

Prodajom električne energije Grupa je ostvarila 11,7 milijardi kuna što je 77 posto poslovnih prihoda. Povećanje od 1,4 posto (156,7 milijuna kuna) u odnosu na prethodnu godinu posljedica je veće prodaje električne energije kupcima u Hrvatskoj i povećanja HEP-ovog udjela u prodaji kupcima poduzetništva te rasta prosječne prodajne cijene za kupce poduzetništva HEP Opskrbe.

Poslovni prihodi (mil. kn) i njihov udjel u ukupnim poslovnim приходima (%)

Prihod od prodaje električne energije kupcima u Hrvatskoj povećan je za 4,2 posto. Na povećanje prihoda utjecalo je povećanje prihoda od korištenja prijenosne i distribucijske mreže zbog rasta potrošnje, dok je prihod od opskrbe električnom energijom veći uslijed povećane prodaje kupcima poduzetništva. Prosječna cijena za kupce poduzetništva HEP Opskrbe povećana je za 8,1 posto, dok je prosječna cijena za kupce poduzetništva HEP Elektre u okviru zajamčene opskrbe niža za 8 posto. Zbog primjene Uredbe Ministarstva gospodarstva o kriterijima za stjecanje statusa ugroženih kupaca energije iz umreženih sustava (NN 95/2015) i Odluke Skupštine HEP-a d.d. kojom je kupcima kategorije kućanstva zadržana ista visina cijene električne energije, iznos solidarne naknade umanjuje prihod od prodaje električne energije kupcima za 169,1 milijun kuna.

HEP d.d. od 1. travnja 2014. obavlja djelatnost opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina, koja obuhvaća prodaju plina opskrbljivačima koji u javnoj usluzi plinom opskrbljuju kućanstva. Za razdoblje do 31. ožujka 2018. to je propisano Odlukom Vlade Republike Hrvatske, a potom Zakonom o tržištu plina iz veljače 2018. godine kojim je određeno da će HEP d.d. ovu djelatnost obavljati do 31. srpnja 2018. godine, do kada je Hrvatska energetska regulatorna agencija (HERA) bila obvezna provesti javni natječaj i odrediti opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina za razdoblje od 1. kolovoza 2018. godine do 31. ožujka 2021. godine. S obzirom da niti na ponovljenom javnom natječaju za određivanje opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina nije zaprimila niti jednu ponudu, HERA je, za razdoblje od 1. kolovoza 2018. godine do 31. ožujka 2019. godine za opskrbljivača odredila HEP d.d. Po ovoj osnovi Grupa je ostvarila prihod od 932,2 milijuna kuna što je 6 posto poslovnih

prihoda. Taj prihod je za 31,6 milijuna kuna manji u odnosu na 2017. godinu na što je utjecalo smanjenje prodaje plina za 4,5 posto.

Prihodi od prodaje plina krajnjim kupcima iznose 990,5 milijuna kuna i čine 7 posto poslovnih prihoda te su u odnosu na 2017. godinu veći za 673,9 milijuna kuna zbog prodaje plina domaćem kupcu te više prosječne prodajne cijene plina na maloprodajnom tržištu za 6,6 posto.

Prihodi od prodaje toplinske energije iznose 664,4 milijuna kuna i čine 4 posto poslovnih prihoda. Smanjeni su za 18,8 milijuna kuna zbog manje potrošnje za 4,7 posto uz 2,1 posto višu prosječnu prodajnu cijenu.

Ostali poslovni prihodi iznose 960,8 milijuna kuna i ukupno su u odnosu na prethodnu godinu manji za 551,1 milijun kuna (36,5%) na što je utjecala izmjena računovodstvene politike priznavanja prihoda od naknade za priključenje kupaca na mrežu uslijed čega su prihodi od usluga za priključenje na mrežu manji za 369 milijuna kuna, dok su prihodi od imovine financirane iz naknade za priključenje veći za 95,3 milijuna kuna. Također, u 2017. godini ostvaren je prihod od ukidanja umanjenja vrijednosti dugotrajne imovine u iznosu od 199,2 milijuna kuna.

POSLOVNI RASHODI

Poslovni rashodi Grupe veći su u 2018. godini za 865,4 milijuna kuna i iznose 13.539,8 milijuna kuna.

Energetsko gorivo za proizvodnju električne i toplinske energije te nabava električne energije čine 33 posto ukupnih troškova i iznose 4.526,5 milijuna kuna. Troškovi energetskog

goriva su u 2018. godini manji za 207,8 milijuna kuna što je posljedica manje proizvodnje termoelektrana uslijed povoljnih hidroloških okolnosti i prestanka proizvodnje u TE Plomin 1, dok je nabava električne energije na tržištu veća za 44,7 milijuna kuna zbog većeg troška otkupa iz obnovljivih izvora i kogeneracija.

2.831,2 mil. kn

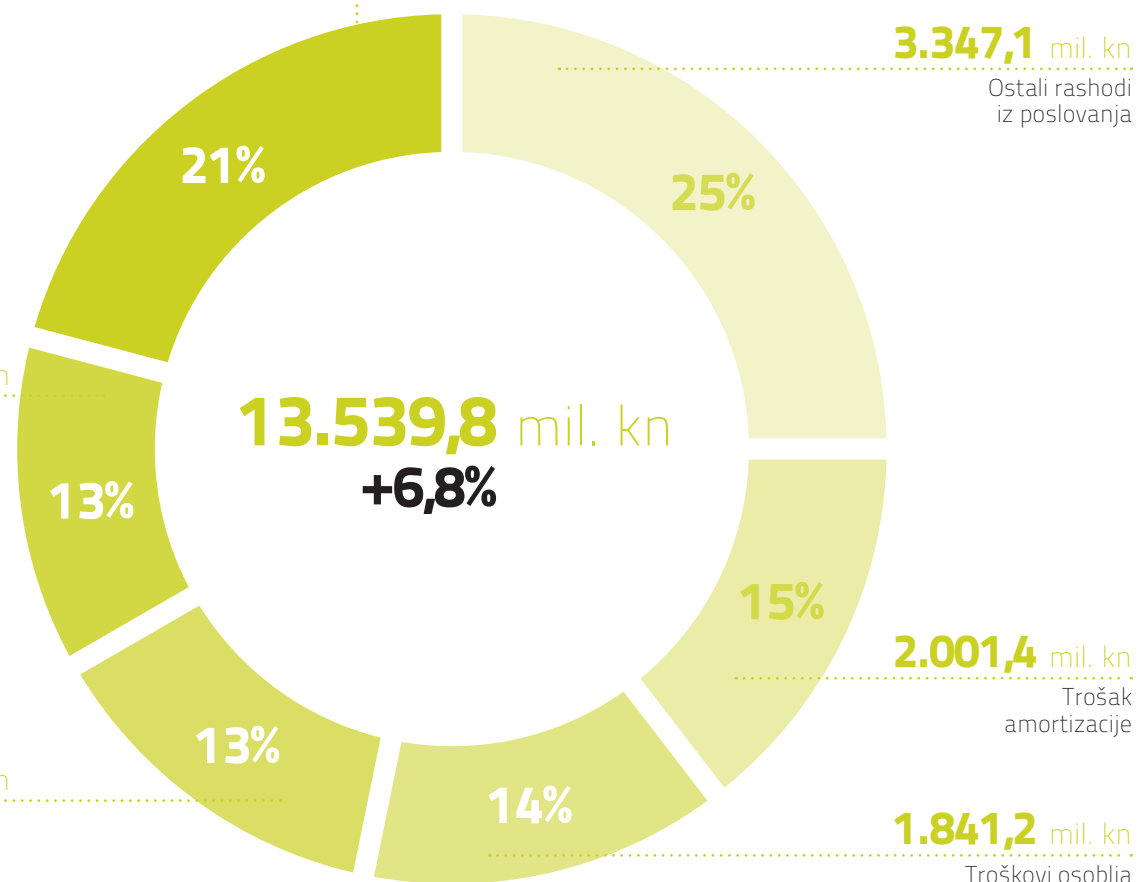
Trošak nabave električne energije

1.695,3 mil. kn

Trošak goriva

1.823,7 mil. kn

Nabavna vrijednost prodanog plina

Poslovni rashodi (mil. kn) i njihov udjel u ukupnim poslovnim rashodima (%)

Od povlaštenih proizvođača u sustavu poticaja preuzeto je 278 GWh više električne energije, uz cijenu otkupa koja je iznosila 0,42 kn/kWh kao i u 2017. godini, a troškovi su veći i zbog odobrenja za prekomjerno obračunatu električnu energiju iz OIE i VUK kojim su u 2017. godini troškovi otkupa smanjeni za 113,9 milijuna kuna. Uvoz električne energije manji je za 1,1 TWh uz 7,7 posto višu nabavnu cijenu nego u 2017. godini. Nabava električne energije od proizvođača izvan HEP grupe i trgovaca unutar Hrvatske veća je za 94 GWh uz 38,4 posto višu cijenu.

Troškovi energetskog goriva manji su za 207,8 milijuna kuna (10,9%) u odnosu na 2017. godinu. Zbog manje proizvodnje električne energije u termoelektranama na plin (za 904 GWh) utrošeno je 22,6 posto manje prirodnog plina uz višu cijenu prirodnog plina za 19,4 posto. Zbog prestanka proizvodnje TE Plomina 1 (u svibnju 2017.) proizvodio je samo TE Plomin 2, tako da je utrošeno 6,1 posto manje ugljena, uz 4 posto višu cijenu nego u 2017. godini. Također, nije bilo troškova loživa ulja jer se ono više ne koristi za proizvodnju električne i toplinske energije, a ostvareni su troškovi šumske biomase zbog početka komercijalne proizvodnje BE-TO Osijek i BE-TO Sisak, kojih u 2017. godini nije bilo.

Nabavna vrijednost prodanog plina iznosi 1.823,7 milijuna kuna i veća je u odnosu na 2017. godinu za 693,5 milijuna kuna (61,4%) ponajprije zbog nabave plina za prodaju domaćem kupcu koje nije bilo prethodne godine. Također, kako je INA-i d.d. kao proizvođaču prirodnog plina, od 1. travnja 2017. ukinuta obveza isporuke plina HEP-u d.d. za opskrbu na veleprodajnom tržištu plina po cijeni koju je odredila Vlada RH, prosječna nabavna cijena prodanog plina, koji se sad nabavlja po tržišnim uvjetima, povećana je za 16,9 posto u odnosu na cijenu u 2017. godini.

Troškovi plaća i ostalih primanja radnika iznose 1.841,2 milijuna kuna i manji su za 105,7 milijuna kuna (5,4%) zbog manjeg broja zaposlenih uslijed reorganizacije HEP Operatora distribucijskog sustava. Osim toga, troškovi bruto plaća u 2017. godini uključuju oporezivu isplatu povodom Božića, umjesto koje je u 2018. godini isplaćena Nagrada za radne rezultate kao neoporeziva isplata sukladno novom Pravilniku o porezu na dohodak koji je stupio na snagu 1. prosinca 2018. godine.

Ostali poslovni rashodi veći su za 12,6 posto u odnosu na 2017. godinu, a najveće povećanje odnosi se na povećanje vrijednosnog usklađivanja potraživanja od kupaca za 301,4 milijuna kuna te troškove emisijskih jedinica ugljičnog dioksida za 143 milijuna kuna uslijed 182 posto više cijene nego u 2017. godini. Osim toga ostvareni su veći troškovi održavanja, troškovi usluga, rezerviranja za otpremnine temeljem otkaza ugovora o radu, naknade za korištenje prostora elektrana, troškovi nabave plina za opskrbu kupaca uslijed viših nabavnih cijena te rezerviranja za dekomisiju termoelektrana. Ostvareni su manji troškovi otpisa dugotrajne imovine (u 2017. godini ostvareni su troškovi otpisa dugotrajne imovine i vrijednosnog usklađenja dugotrajne nematerijalne imovine zbog neizvjesnosti realizacije investicija TE Plomin C i HE Ombla), troškovi naplativih usluga i materijala, ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca te dugoročna rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade po Kolektivnom ugovoru.

REZULTATI PO DJELATNOSTIMA

Najveći dio poslovnog prihoda (82,4%) i ukupna dobit iz poslovanja Grupe, ostvareni su u djelatnosti električne energije. Na smanjenje rezultata poslovanja te djelatnosti u odnosu na 2017. godinu utjecalo je smanjenje ostalih poslovnih prihoda jer je u 2017. godini ostvaren prihod od ukidanja umanjenja vrijednosti dugotrajne imovine bloka L u TE-TO Zagreb, a u 2018. je zbog promjene računovodstvene politike smanjen prihod od usluga za priključke. Djelatnost toplinarstva u poslovnim prihodima sudjeluje s 4,8 posto, te ostvaruje gubitak iz poslovanja od 240 milijuna kuna. Rezultat je u odnosu na

prethodnu godinu pogoršan zbog većih troškova energetske goriva uslijed više cijene prirodnog plina te povećanja vrijednosnog usklađenja aktiviranih investicija na postrojenjima termoelektrana-toplana. Udjel djelatnosti veleprodaje i maloprodaje plina u poslovnim prihodima iznosi 12,8 posto uz gubitak iz poslovanja u iznosu od 367,7 milijuna kuna, dok je u 2017. godini ostvaren gubitak iz poslovanja u iznosu od 22,4 milijuna kuna. Na pogoršanje rezultata utjecalo je povećanje gubitka u djelatnosti veleprodaje plina i ispravak vrijednosti reprogramiranih potraživanja od domaćeg kupca.

POSLOVNI REZULTAT u mil. kn	električna energija			toplinska energija			plin		
	2017.	2018.	% 2017.	2017.	2018.	% 2017.	2017.	2018.	% 2017.
Poslovni prihodi	12.903,6	12.529,0	-2,9%	753,3	722,0	-4,1%	1.312,4	1.947,2	+48,4%
Poslovni rashodi	10.520,5	10.262,9	-2,4%	819,2	962,0	+17,4%	1.334,8	2.314,9	+73,4%
Dobit (gubitak) iz poslovanja	2.383,1	2.266,1	-4,9%	-65,9	-240,0	264,1%	-22,4	-367,7	

ELEKTRIČNA ENERGIJA

Djelatnosti proizvodnje, prijenosa, distribucije i opskrbe električnom energijom HEP grupa obavlja na čitavom području Hrvatske.

HEP grupa najveći je opskrbljivač električnom energijom u Hrvatskoj s 14,6 TWh prodane električne energije, dok je kroz opskrbu kupaca u Sloveniji, Bosni i Hercegovini i Srbiji te izvoz viškova i preprodaju ukupno prodano 2.859 GWh.

U 2018. godini ostvarena je dobit iz poslovanja od 2.266,1 milijuna kuna, 117 milijuna kuna manje nego u 2017. godini.

Prihod od prodaje električne energije iznosi 11.650,3 milijuna kuna, od čega je 91,7 posto (10.687,4 mil.kn) ostvareno je prodajom u Hrvatskoj, a 8,3 posto (963 mil.kn) prodajom u inozemstvu.

Proizvodnja i nabava električne energije (GWh)

	Hidroelektrane	Termoelektrane	NEK	Nabava
2018.	6.939	3.206	2.745	6.982
2017.	5.004	4.044	2.984	7.845
2016.	6.138	3.642	2.715	6.519

Napomena: u 2018. godini proizvodnja hidroelektrana te kogeneracijskih elektrana i bioenergana u sustavu poticaja iznosila je 460 GWh (u 2017: 564 GWh; u 2016: 244 GWh)

U elektranama u vlasništvu ili djelomičnom vlasništvu Grupe proizvedeno je 12,9 TWh električne energije, 865 GWh više nego u 2017. godini, što je 65 posto ukupnog prometa električne energije koji je Grupa ostvarila u 2018. godini. U povoljnim hidrološkim okolnostima koje su obilježile 2018. godinu, u hidroelektranama je proizvedeno 6.939 GWh električne energije što je 1.935 GWh više u odnosu na proizvodnju u 2017. godini i što čini 35 posto ukupno potrebne električne energije. U termoelektranama i termoelektranama-toplanama, koje su proizvele 3.206 GWh, proizvodnja električne energije je smanjena za 838 GWh i njihov udjel u 2018. godini predstavlja 16 posto ukupno potrebne energije. NE Krško isporučila je 2.745 GWh što je 239 GWh manje nego u 2017. godini s obzirom

da je u travnju 2018. bio remont elektrane, koji se obavlja svakih 18 mjeseci.

Uslijed poboljšanih hidroloških okolnosti, no uz istovremeno povećanu opskrbu kupaca u Hrvatskoj i regiji, nabavljeno je 6.982 GWh energije izvan HEP-ovog sustava (35 posto potrebne električne energije), što je za 863 GWh manje u odnosu na 2017. godinu. Od ukupne nabave, 4.592 GWh se odnosi na uvoz električne energije za potrebe opskrbe kupaca. Nadalje, 2.209 GWh odnosi se na otkup HEP grupe od HROTE-a za proizvodnju iz postojećih obnovljivih izvora energije i kogeneracija u sustavu poticaja, a 31 GWh na nabavu od proizvođača izvan HEP grupe i trgovaca u Hrvatskoj. Za pokriće gubitaka u mreži prijenosa izvan sustava nabavljeno je 151 GWh.

Prodaja električne energije (GWh)

	Kupci kućanstva	Kupci poduzetništva	Izvoz	Kupci u regiji
2018.	5.638	8.965	1.998	861
2017.	5.785	7.937	2.376	1.252
2016.	5.537	7.626	2.821	852

Domaćim kupcima prodano je 14,6 TWh električne energije, od čega kupcima kućanstva 5,6 TWh (38,6%), a kupcima poduzetništva 9,0 TWh (61,4%). Prodaja HEP-a domaćim kupcima predstavlja 89,1% ukupne prodaje električne energije krajnjim kupcima u Hrvatskoj u 2018. godini. Prodaja na inozemnom tržištu je iznosila 2,9 TWh, te je smanjen izvoz viškova električne energije proizvedene u elektranama HEP grupe i preprodaja za 378 GWh, dok je opskrba kupaca u regiji smanjena za 391 GWh (prestanak prodaje Slovenskom operatoru distribucijske elektroenergetske mreže).

Prihodi od prodaje električne energije iznose 11.650,3 milijuna kuna i veći su za 156,7 milijuna kuna (1,4%) u odnosu na 2017. godinu. Na povećanje prihoda od prodaje domaćim kupcima za 384,7 milijuna kuna (3,7%) utjecalo je povećanje potrošnje i povećanja HEP-ovog udjela u prodaji kupcima poduzetništva te rast prosječne prodajne cijene za kupce poduzetništva HEP Opskrbe. Prihod od izvoza električne energije iznosi 963,0 milijuna kuna i manji je za 228,0 milijuna kuna (19,1%).

TOPLINARSTVO

Djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom obavljaju se na području Zagreba, Osijeka, Velike Gorice, Zaprešića, Samobora i Siska.

U 2018. godini ukupno je proizvedeno 2.255 GWh toplinske energije, što je u odnosu na 2017. godinu 47 GWh ili 2,1 posto manje.

Prodaja toplinske energije u 2018. godini ukupno je za 4,7 posto ili 91 GWh manja u odnosu na 2017. godinu te iznosi 1.823 GWh, od čega se na kupce kućanstva odnosi 57,4 posto (1.046 GWh), a na kupce poduzetništva 42,6 posto (777 GWh). Ukupno je prodaja kućanstvima u odnosu

na 2017. godinu manja za 5,7 posto, a gospodarstvu za 3,4 posto. Prodaja je u odnosu na 2017. godinu smanjena uslijed toplijeg vremena u većem dijelu ogrjevne sezone.

Djelatnost toplinarstva ostvarila je u 2018. godini gubitak iz poslovanja od 240 milijuna kuna. Gubitak je u usporedbi s 2017. godinom veći za 174 milijuna kuna zbog povećanja troškova proizvodnje toplinske energije uslijed viših cijena plina i emisijskih jedinica ugljičnog dioksida te većih troškova vrijednosnog usklađenja dugotrajne imovine kao i smanjenja prihoda zbog manje prodaje toplinske energije.

PLIN

HEP grupa obavlja djelatnost distribucije i opskrbe kupaca na maloprodajnom tržištu, a od 1. travnja 2014. godine i djelatnost opskrbljivača plinom na veleprodajnom tržištu. U ovim je djelatnostima ostvaren gubitak iz poslovanja od 367,7 milijuna kuna, dok je u 2017. godini ostvaren gubitak iz poslovanja od 22,4 milijuna kuna.

Djelatnosti distribucije i opskrbe plinom kupaca na maloprodajnom tržištu obavljaju se na području Osječko-baranjske, Virovitičko-podravске i Požeško-slavonske županije, ali otvaranje tržišta plina HEP Plinu je omogućilo širenje na druga distribucijska područja (Zagreb, Varaždin, Sveta Nedjelja, Pula, Bjelovar, Zadar, Križevci, Kutina, Ivanić Grad, Sisak, Slavonski Brod, Samobor, Koprivnica, Pitomača, Virovitica, Rijeka, Vinkovci, Đurđevac, Čakovec, Zabok, Karlovac, Jastrebarsko, Vrbovec, Dugo Selo, Pakrac, Orahovića, Umag, Pitomača, Nova Gradiška, Vukovar, Daruvar, Krapina i dr.).

Prodaja plina u djelatnosti distribucije i opskrbe plinom kupaca na maloprodajnom tržištu

smanjena je u 2018. godini za 1,1 posto. Prodaja plina kupcima kućanstva manja je 4,3 posto, a kupcima poduzetništva veća 1,9 posto. Prodaja HEP Plina kupcima na vlastitom distribucijskom području smanjena je 4,3 posto, a prodaja kupcima na drugim distribucijskim područjima u Hrvatskoj povećana za 19,6 posto. Prihodi od distribucije i opskrbe plinom HEP Plina su unatoč manjoj prodaji povećani zbog 6,6 posto više prosječne prodajne cijene.

Također, u 2018. godini HEP je prodavao plin domaćem kupcu, te zajedno s prihodom HEP Plina prihodi od opskrbe plinom iznose 990,5 milijuna kuna i povećani su za 673,9 milijuna kuna.

U djelatnosti veleprodaje plina ostvaren je prihod od 932,2 milijuna kuna što čini 6,1 posto ukupnih poslovnih prihoda HEP grupe. Ostvareni prihod je za 31,6 milijuna kuna manji u odnosu na 2017. godinu na što je utjecala manja prodaja plina za 4,5 posto.

Cijenu po kojoj je HEP prodavao plin opskrbljivačima u obvezi javne usluge za razdoblje do

31. ožujka 2018. godine odredila je Vlada RH. Na temelju Zakona o tržištu plina, u travnju 2018. godine donesena je Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu kojom se utvrđuje cijena plina za opskrbljivača na veleprodajnom tržištu i za opskrbljivače u obvezi javne usluge koji opskrbljuju kupce iz kategorije kućanstvo.

Nabavna vrijednost prodanog plina iznosi 1.823,7 milijuna kuna, a veća je u odnosu na 2017. godinu za 693,5 milijuna kuna ponajprije zbog troškova nabave plina za prodaju domaćem kupcu kojih nije bilo prethodne godine, te povećanja prosječne nabavne cijene za djelatnost veleprodaje plina uslijed ukidanja obveze proizvođaču prirodnog plina INA-i d.d. da isporučuje plin za opskrbu na veleprodajnom tržištu, od 1. travnja 2017.

FINANCIJSKI POLOŽAJ

KONSOLIDIRANA BILANCA (skraćena verzija)	31. prosinca 2017.		31. prosinca 2018.		%2018/2017
	mil. kn	udjel	mil. kn	udjel	
Dugotrajna imovina	32.538,4	84%	33.041,6	82%	+1,5%
Kratkotrajna imovina	6.313,2	16%	7.308,1	18%	+15,8%
Ukupna imovina	38.851,6	100%	40.349,6	100%	+3,9%
Kapital i rezerve	25.996,0	67%	24.369,4	60%	-6,3%
Dugoročna rezerviranja	1.018,5	3%	1.067,5	3%	+4,8%
Dugoročne obveze	8.255,7	21%	11.112,0	28%	+34,6%
Kratkoročne obveze	3.581,4	9%	3.800,8	9%	+6,1%
Ukupno obveze i kapital	38.851,6	100%	40.349,6	100%	+3,9%

IMOVINA

Vrijednost ukupne imovine HEP grupe krajem 2018. godine iznosi 40,3 milijardi kuna te je povećana za 1,5 milijardi kuna. Dugotrajna imovina čini 82 posto vrijednosti imovine Grupe i povećana je za 503,2 milijuna kuna što se odnosi na povećanje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za 649 milijuna kuna i povećanje odgođene porezne imovine za 352,1 milijuna kuna, dok su investicije u tijeku smanjene za 459,9 milijuna kuna. Također su povećani predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu.

Vrijednost kratkotrajne imovine iznosi 7,3 milijarde kuna i povećana je za 994,9 milijuna kuna zbog povećanja novca i novčanih ekvivalenata za 938,2 milijuna kuna i zaliha za 289,9 milijuna

kuna zbog povećanja zaliha emisijskih jedinica ugljičnog dioksida, zaliha goriva, zaliha plina za veleprodaju, zaliha elektromaterijala i ostalih zaliha. Povećana su potraživanja od kupaca za 119,6 milijuna kuna zbog povećanih potraživanja od kupaca za prodanu električnu energiju, dok su ostala kratkotrajna potraživanja smanjena za 352,9 milijuna kuna zbog smanjenih depozita i oročenih sredstava na rok duži od 3 mjeseca, smanjenja potraživanja od HROTE-a za više plaćenu od preuzete električne energije u sustavu obveznog otkupa i potraživanja za isporučenu električnu energiju te smanjenja potraživanja za porez na dobit.

KAPITAL I OBVEZE

Kapital i rezerve na kraju 2018. godine iznose 24,4 milijarde kuna sa smanjenjem od 1,6 milijardi kuna u odnosu na 2017. godinu pri čemu je zadržana dobit smanjena uslijed usklađenja dobiti prethodnog razdoblja zbog promjene računovodstvene politike priznavanja prihoda od naknada za priključenje kupaca na mrežu (primjena MSFI 15 Prihodi temeljem ugovora s kupcima). U 2018. godini isplaćena je dividenda u korist Državnog proračuna u iznosu od 214,8 milijuna kuna, što predstavlja 60 posto od ostvarene neto dobiti vladajućeg društva HEP d.d. za 2017. godinu. Uslijed tih promjena udjel kapitala i rezervi u ukupnoj imovini Grupe smanjio se sa 67 posto na 60 posto.

Dugoročna rezerviranja povećana su za 49 milijuna kuna zbog većih rezerviranja za otpremnine i rezerviranja za razgradnju termoelektrana.

OCJENA KREDITNOG REJTINGA

HEP ima ocjene kreditnog rejtinga od agencija Standard & Poor's i Moody's. Agencija Standard & Poor's je u 2018. godini potvrdila samostalnu ocjenu kreditnog rejtinga Hrvatske elektroprivrede bb, kao i ukupnu ocjenu HEP-ovog kreditnog rejtinga BB, te povećala izgled kretanja ocjene rejtinga sa stabilne na pozitivnu, uslijed rasta državnog rejtinga. Agencija Moody's potvrdila je u ožujku 2018. dugoročni kreditni rejting HEP-a (Ba2) te stabilne izgled kretanja ocjene rejtinga.

Dugoročne obveze iznose 11,1 milijardi kuna i čine 28 posto u ukupnim obvezama i kapitalu Grupe. Povećane su za 2,9 milijardi kuna zbog povećanih odgođenih prihoda koji se odnose na prihode za primljenu imovinu ili imovinu financiranu iz naknade za priključenje uslijed primjene MSFI 15.

Kratkoročne obveze iznose 3,8 milijardi kuna i povećane su za 219,4 milijuna kuna u odnosu na početak godine. Obveze prema dobavljačima povećane su za 408,6 milijuna kuna, dok su tekuća dospjeća dugoročnih kredita smanjena za 293 milijuna kuna. Smanjene su obveze prema zaposlenima za 132,6 milijuna kuna uslijed smanjenih obveza za otpremnine.

Krajem ožujka 2019. agencija Standard & Poor's povećala je rejting HEP-a na BB+ uz stabilne izgled kretanja. Zbog metodologije i kriterija koje agencija koristi pri ocjenjivanju HEP-a, ovo povećanje je uslijedilo nakon rasta ocjene rejtinga za Republiku Hrvatsku. Također je krajem travnja 2019. agencija Moody's povećala izgled kretanja ocjene rejtinga sa stabilnih na pozitivne nakon rasta izgleda rejtinga za Republiku Hrvatsku.

KREDITNA AGENCIJA	Ukupna ocjena rejtinga	Samostalna ocjena rejtinga
Standard & Poor's	BB+ (stable)	bb
Moody's	Ba2 (positive)	ba2

INVESTICIJE

U 2018. godini Grupa je ostvarila investicije u vrijednosti 2.376,1 milijuna kuna. Glavnina investicijskih ulaganja odnosila se na obnovu i modernizaciju proizvodnih objekata i postrojenja energetskeg sustava, izgradnju novih proizvodnih elektroenergetskih objekata te obnovu postojećih i izgradnju novih objekata prijenosne i distribucijske mrežne infrastrukture.

Stvoreni su preduvjeti za izgradnju prve HEP-ove vjetroelektrane i neintegriranih sun-

čanih elektrana u 2019. godini. Nastavljen je samostalni razvoj nekoliko projekata obnovljivih izvora energije s ciljem stvaranja preduvjeta za njihovu izgradnju u naredne dvije godine.

Osim toga, ulagalo se u energetske sustave toplinarstva i distribucije plina te u nadogradnju informatičke i telekomunikacijske infrastrukture, kao i razvoj i širenje mreže javne infrastrukture za punjenje električnih automobila u gradovima te na autocestama u Hrvatskoj.

INVESTICIJE u mil. kn	2016.	2017.	2018.	% 2018.
Investicije u nekretnine, postrojenja i opremu	2.589,1	2.431,9	2.376,1	-2,3%

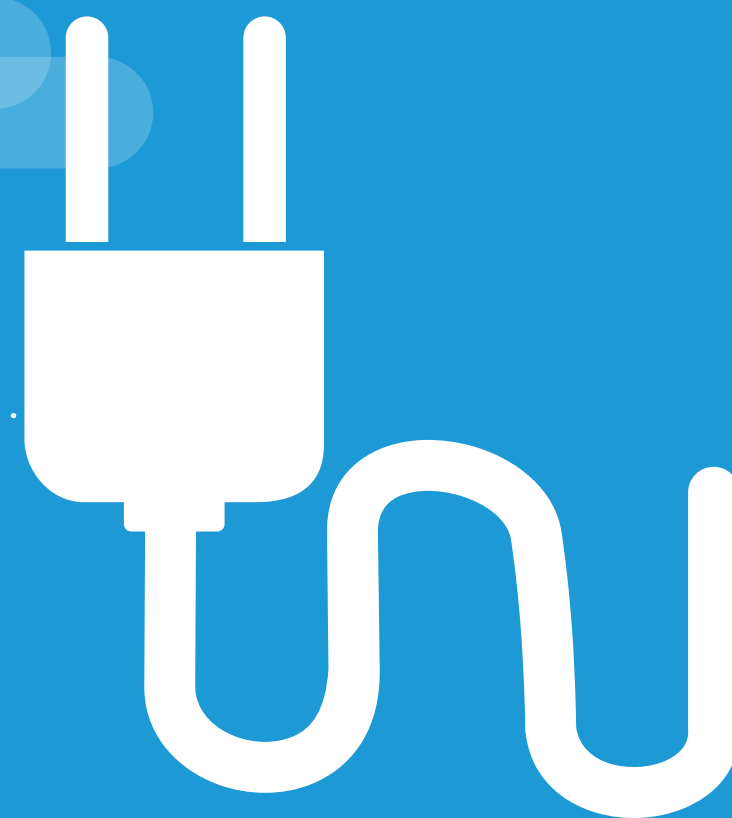
Kontinuiranim ulaganjima u održavanje i modernizaciju postojećih objekata i gradnju novih proizvodnih kapaciteta i mrežnih sustava HEP ispunjava slijedeće ciljeve: sigurnost opskrbe energijom, konkurentnost HEP-ovog energetskeg sustava, razvoj poslovnog sustava HEP grupe, doprinos održivosti i unaprjeđenju kontinuiteta razvoja energetskeg sektora Republike Hrvatske uvažavajući sve veću prisutnost ostalih sudionika na otvorenom tržištu, osobito u opskrbi električnom energijom i proizvodnji električne energije iz obnovljivih izvora energije.

Investicijskim ulaganjima HEP grupa ostvaruje preduvjete za buduće dostizanje primjerene razine energetske neovisnosti u sektoru električne energije, uzevši u obzir današnju potrošnju električne energije i projekciju njenog budućeg rasta, kao i nužnog prestanka rada termoenergetskih postrojenja koja zbog tehnološke zastarjelosti ne mogu udovoljiti zahtjevima propisanih uvjeta zaštite okoliša.

ZNAČAJNE INVESTICIJE

- Kogeneracijske elektrane na šumsku biomasu u Osijeku i Sisku (BE-TO Osijek i BE-TO Sisak) dobile su uporabne dozvole. Obje elektrane imaju ugovor s HROTE-om za otkup električne energije u sustavu poticaja.
- U HE Zakučac izvršen je tehnički pregled zamijenjenog četvrtog agregata i ishođena je uporabna dozvola. Dovršetak preostalih radova na rekonstrukciji planiran je za razdoblje od 2019. do 2021. godine.
- Na projektu HES Kosinj / HE Senj 2 u 2018. godini su dobivena pozitivna rješenja o utjecaju zahvata na okoliš i ekološku mrežu za oba postupka.
- U srpnju 2018. godine potpisan je EPC ugovor za izgradnju zamjenskog KKE bloka L u EL-TO Zagreb. Tijekom godine su se izvodili pripremni radovi kako bi lokacija bila spremna za početak izgradnje u 2019. godini.
- Potpisani su ugovori o preuzimanju projektnih društava za izgradnju VE Korlat i SE Vis te Ugovor o preuzimanju projektne dokumentacije za izgradnju SE Cres i ugovor o preuzimanju projekta SE Vrlika Jug.
- U distribucijskoj djelatnosti dovršena je izgradnja, rekonstrukcija, pojačanje transformacije ili dogradnja SN postrojenja u više elektroenergetskih objekata 110/10(20)kV, 35/10(20)kV i SN mreži, nastavljena je sanacija naponskih okolnosti i povećanje sigurnosti napajanja u distribucijskoj električnoj mreži te ulaganja u zamjenu i uređenje mjernih mjesta i priključaka.
- U toplinskoj djelatnosti nastavljene su aktivnosti na realizaciji projekta revitalizacije vrelovodne i toplovodne mreže u Zagrebu, spajanju naselja Dubrave na CTS, revitalizaciji toplovodne mreže u Velikoj Gorici, revitalizaciji vrelovodne i parovodne mreže u Osijeku, pripremi toplinskih stanica za daljinsko upravljanje i očitavanje, revitalizaciji vrelovodne mreže i sustavima daljinskog vođenja u Sisku.
- U djelatnosti distribucije plina nastavljena je izgradnja plinovodne mreže u Osječko-baranjskoj županiji (naselja Klisa, Velika, Gajić i Draž, Vučjak Feričanački i Beketinci).
- Kontinuirano se ulaže u razvoj telekomunikacijske infrastrukture, kao i izgradnju telekomunikacijskih veza kojima se osigurava uključivanje važnih postrojenja i poslovne infrastrukture u HEP-ov telekomunikacijski sustav kao i stvaranje preduvjeta za implementaciju koncepta napredne mreže (Smart grid).
- Tijekom 2018. godine nastavio se rad na projektu nadogradnje SAP EDM/ECM rješenja koji je podrazumijevao period intenzivne podrške radu ECM sustava koji je u prosincu 2017. godine pušten u produkciju, dok se u EDM dijelu sustava radilo na usuglašavanju opsega proširenja projekta i na redefiniranju arhitekture rješenja, a sve kako bi EDM kao dio SAP projekta mogao biti pušten u produkcijski rad što se očekuje krajem 2019. godine.
- Nastavljene su aktivnosti na projektu eMobilnost kojim se razvija i širi mreža javne infrastrukture za punjenje električnih vozila, te time stvara buduća platforma stjecanja novih kupaca na tržištu i omogućavanje koncepta pametnih mreža kao potpora cjelokupnom elektroenergetskom sustavu.

Aktivno upravljanje likvidnošću u HEP grupi u svojim su ocjenama potvrdile i rejting agencije već tijekom 2018. godine da bi se pozitivan trend nastavio i u 2019. godini.

FINANCIJSKI **IZVJEŠTAJI**

HEP grupa – konsolidirani financijski izvještaji zajedno s
izvještajem neovisnog revizora ...54

Godišnji konsolidirani financijski izvještaji

i Izvješće neovisnog revizora za 2018. godinu

SADRŽAJ

Odgovornost za godišnje konsolidirane financijske izvještaje ...21	Konsolidirani Izvještaj o financijskom položaju / Konsolidirana Bilanca ...32-33
Izvješće neovisnog revizora ...22-29	Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala ...34
Konsolidirani Račun dobiti i gubitka ...30	Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima ...35-36
Konsolidirani Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ...31	Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje ...37-114

Odgovornost za godišnje konsolidirane financijske izvještaje

Uprava društva Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37, (dalje u tekstu Društvo) je dužna osigurati da godišnji konsolidirani financijski izvještaji Društva za 2018. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 120/16, 116/18) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije, tako da pružaju istinit i objektivan prikaz konsolidiranog financijskog stanja, konsolidiranih rezultata poslovanja, konsolidiranih promjena kapitala i konsolidiranih novčanih tokova Društva za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava Društva opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava Društva je izradila godišnje konsolidirane financijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Društva.

Pri izradi godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Uprava Društva je odgovorna za:

- odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika u skladu sa važećim standardima financijskog izvještavanja;
- davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- izradu godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava Društva je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati konsolidirani financijski položaj, konsolidirane rezultate poslovanja, konsolidirane promjene kapitala i konsolidirane novčane tokove Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Uprava Društva je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisano u ime Uprave:

Marko Ćosić
Član Uprave

Nikola Rukavina
Član Uprave

Petar Sprčić
Član Uprave

Tomislav Šambić
Član Uprave

Saša Dujmić
Član Uprave

Frane Barbarić
Predsjednik Uprave

Hrvatska elektroprivreda d.d.
Ulica grada Vukovara 37
10000 Zagreb
Republika Hrvatska
30. travnja 2019. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Dioničaru društva Hrvatska elektroprivreda d.d.

IZVJEŠĆE O REVIZIJI GODIŠNJIH KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja društva Hrvatska elektroprivreda d.d. Zagreb, Ulica grada Vukovara 37 ("Društvo" ili "Grupa"), koji obuhvaćaju konsolidirani Izvještaj o financijskom položaju (konsolidiranu Bilancu) na 31. prosinca 2018., konsolidirani Račun dobiti i gubitka, konsolidirani Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani Izvještaj o promjenama kapitala i konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, te Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji konsolidirani financijski izvještaji istinito i fer prikazuju konsolidirani financijski položaj Društva na 31. prosinca 2018., te konsolidiranu financijsku uspješnost i konsolidirane novčane tokove Društva za tada završenu godinu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI-ima") koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije.

Osnova za Mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima ("MRevS-i"). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem Izvješću neovisnog revizora u *odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe ("IESBA Kodeks") i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Kao što je opisano u Bilješci 29. uz konsolidirane financijske izvještaje, Društvo na 31. prosinca 2018. ima iskazanu obvezu za klirinški dug u iznosu od 779.214 tisuća kuna (31. prosinca 2017. u iznosu od 755.189 tisuća kuna) koja se odnosi na uplatu iz akreditiva, a na temelju Suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava na temelju međubankarskog sporazuma. S obzirom da ne postoji drugi dokument koji bi regulirao odnos između Društva i Ministarstva financija, a vezano za navedeni klirinški dug, do dana izdavanja ovog Izvješća neovisnog revizora nije bilo definirano da li je riječ o kreditu ili nekom drugom pravnom odnosu. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Isticanje pitanja (nastavak)

Kao što je opisano u Bilješci 35. uz konsolidirane financijske izvještaje, stupanjem na snagu Zakona o vodama, 1. siječnja 2010., upitnim je postao imovinsko-pravni status imovine Društva i Grupe koja se odnosi na akumulacijska jezera i prateće objekte, a koja se koristi za proizvodnju električne energije iz hidroelektrana iz razloga što se iste određuju kao Javno vodno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske. U tijeku je više postupaka uknjižbe vlasništva Republike Hrvatska na navedene nekretnine od kojih je dio proveden u korist Republike Hrvatske, dio zahtjeva za uknjižbu prava vlasništva Republike Hrvatske je odbijen od nadležnih sudova, a jedan dio je u postupku rješavanja. U svibnju 2018. godine stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vodama (NN br. 46/18), kojim Republika Hrvatska osniva pravo građenja na javnom vodnom dobru-zemljištu na kojem su izgrađene vodne građevine u koje je investiralo Društvo ili Grupa, odnosno njegovi prednici, osim na zemljištu na kojem su izgrađene akumulacije, dovodni i odvodni kanal i tuneli, u korist Društva ili Grupe, bez naknade na rok od 99 godina. Dok traje predmetno pravo građenja, Društvo ili Grupa dobiva pravo upravljanja javnim dobrom/zemljištem na kojem su izgrađene građevine za proizvodnju električne energije te akumulacijama i dovodnim i odvodnim kanalima i tunelima u ime Republike Hrvatske. S obzirom na navedeno potrebno je pokrenuti relevantne postupke upisa navedenih prava u zemljišne knjige. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ostala pitanja

Skrećemo pozornost na Bilješku 35. uz konsolidirane financijske izvještaje u kojoj je sukladno točki (b) stavka 8. Članak 21.a ZoR-a navedena mrežna stranica u kojoj će biti objavljeno zasebno nefinancijsko izvješće Društva najkasnije 6 mjeseci od datuma konsolidirane bilance. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja jesu ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti u našoj reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i uključuju prepoznate najznačajnije rizike značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed pogreške ili prijevare s najvećim učinkom na našu strategiju revizije, raspored raspoloživih naših resursa i utrošak vremena angažiranog revizijskog tima. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Utvdili smo da su niže navedena pitanja ključna revizijska pitanja koje treba objaviti u našem Izvješću neovisnog revizora.

Ključno revizijsko pitanje

Priznavanje prihoda od prodaje električne energije kupcima univerzalne usluge (kupci kućanstva) i primjena MSFI 15

Prihodi od prodaje električne energije priznaju se na temelju najbolje procjene isporučene količine energije. Kako se stvarni obračun isporučene količine energije kupcima kategorije kućanstva obavlja dva puta godišnje, Grupa prihode od prodaje električne energije temelji na ukupno proizvedenim i nabavljenim količinama energije na mreži distribucije.

Ključno revizijsko pitanje (nastavak)

Priznavanje prihoda od prodaje električne energije kupcima univerzalne usluge (kupci kućanstva) i primjena MSFI 15 (nastavak)

Pri tome se ukupno proizvedena i nabavljena količina energije korigira za gubitke na distributivnoj mreži na temelju logaritamske regresije. Nakon analize više različitih metoda aproksimacije (petogodišnji prosjek, linearna aproksimacija i slično) Uprava Društva je kao najprikladniju odabrala logaritamsku regresiju. Korekcija prihoda od kućanstava na dan 31. prosinca 2018. dobivena je izračunom logaritamske krivulje koristeći gubitke u mreži od 7,75%, dok je za godinu završenu na dan 31. prosinca 2017., navedeni postotak gubitaka korišten u izračunu iznosio 7,71%. Rezultat je smanjenje prihoda u 2018. godini u iznosu od 37.349 tisuća kuna u odnosu na prošlu godinu, te je iskazano obveza za obračunati prihod u iznosu od 6.250 tisuća kuna.

Nadalje, primjena novog Međunarodnog standarda financijskog izvještavanja 15 – Prihodi na temelju ugovora s kupcima ima značajan utjecaj na godišnje financijske izvještaje za 2018. godinu koji će se nastaviti u budućnosti. Grupa je u skladu s prijelaznim odredbama izabrala ne prepravljati usporredna razdoblja te primijeniti ovaj standard retroaktivno s kumulativnim učinkom početne primjene na 1. siječnja 2018. godine. Kumulativni učinak početne primjene MSFI-ja 15 priznat je kao smanjenje početnog stanja zadržane dobiti (u iznosu od 2.685.047 tisuća kuna), povećanje početnog stanja odgođenog prihoda te povećanje početnog stanja odgođene porezne imovine za preostali iznos više priznatog prihoda od naknade za priključenje koji je zahtijevao računovodstveni tretman u skladu s prethodnim standardima i tumačenjima.

Mi smo se fokusirali na ovo područje iz razloga što uključuje značajne procjene vezane za priznavanje prihoda od prodaje električne energije na izvještajni datum i materijalan učinak i složenost primjene novog standarda.

Povezane objave u pripadajućim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima

Vidjeti bilješke 2, 3., 22. i 33. u pripadajućim konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima.

Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje

Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, uključivale su:

- Stjecanje razumijevanje ključnih kontrola menadžmenta vezanih za procjenu prihoda od prodaje električne energije;
- Ocjenu razumnosti ključnih pretpostavki korištenih u modelu procjene uključujući količine prodane električne energije i cijene;
- Test matematičke točnosti modela procjene prihoda od prodaje električne energije;
- uključenje IT eksperta da ocijeni pouzdanost sustava te smo interno napravili neovisnu procjenu neobračunatih prihoda koristeći podatke o količinama i cijenama dobivenih od strane Grupe, te tako dobivene rezultate smo usporedili sa procjenom prihoda koje je obavila Grupa;
- detaljnu analizu računovodstvenog tretmana prihoda od naknade za priključenje sukladno MSFI 15 – model 5 koraka.

Isto tako smo ocijenili adekvatnost objava Društva vezano uz Priznavanje prihoda od prodaje električne energije kupcima univerzalne usluge (kupci kućanstva) i primjene MSFI 15.

Ključno revizijsko pitanje

Sudski sporovi i potencijalne obveze

S obzirom da je Grupa izložena značajnim pravnim tužbama našu smo pozornost usmjerili na ovo područje. Svaka iskazana obveza ili objavljena nepredviđena obveza, odnosno ne iskazivanje istih u financijskim izvještajima je inherentno neizvjesna i ovisi o nizu značajnih pretpostavki i prosudbi. Riječ je o potencijalno značajnim iznosima kod kojih je određivanje iznosa za iskazivanje i objavljivanje u konsolidiranim financijskim izvještajima, ukoliko je primjenjivo, podložno subjektivnoj procjeni. Nastavno na navedeno Uprava Društva procjenjuje buduće ishode i iznose nepredviđenih obveza koje mogu nastati kao posljedica tih tužbi.

Povezane objave u pripadajućim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima

Vidjeti bilješke 2, 3. i 28. u pripadajućim konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima.

Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje

Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, uključivale su:

- zaprimanje i analiziranje odgovora odvjetnika na naše pisane upite upućene odvjetnicima te razmatranje određenih pitanja s njima;
- kritičko preispitivanje korištenih pretpostavki i procjena koje se odnose na tužbene zahtjeve. Navedeno uključuje procjenu vjerojatnosti nastanka nepovoljnih ishoda sudskih postupaka te pouzdanost procjene s njima povezanih iznosa obveze;
- procjenjivanje adekvatnosti objave u konsolidiranim financijskim izvještajima, uzimajući u obzir osjetljivost i moguće predrasude u otkrivanju detaljnih informacija.

Isto tako smo ocijenili adekvatnost objava Društva vezano uz Nepredviđene obveze i sudske tužbe.

Ostale informacije u Godišnjem izvješću i zasebnom nefinancijskom izvješću

Uprava Društva je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje konsolidirane financijske izvještaje i naše Izvješće neovisnog revizora o njima koje smo dobili prije datuma ovog Izvješća neovisnog revizora i zasebno nefinancijsko izvješće za koje očekujemo da će nam biti stavljeno na raspolaganje nakon tog datuma.

Naše mišljenje o godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg Izvješća neovisnog revizora pod naslovom *Izvješće o drugim zakonskim zahtjevima*, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane, kao i jesu li u zasebnom nefinancijskom izvješću prikazane nefinancijske informacije zahtijevane odredbama stavka 1. ili stavka 2. članka 21.a Zakona o računovodstvu. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Ostale informacije u Godišnjem izvješću i zasebnom nefinancijskom izvješću (nastavak)

Kada ćemo pročitati zasebno nefinancijsko izvješće, ako budemo zaključili da u njemu postoji značajni pogrešni prikaz, od nas se zahtjeva da priopćimo pitanje onima koji su zaduženi za upravljanje Društvom.

Odgovornosti Uprave Društva i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje konsolidirane financijske izvještaje

Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije, i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, Uprava Društva je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Društva ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati Izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva.

Odgovornosti Uprave Društva i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- pribavljamo dovoljno odgovarajućih revizijskih dokaza u vezi financijskih informacija od osoba ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe za izražavanje mišljenja o konsolidiranim financijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i izvedbu grupne revizije. Jedini smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem Izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem Izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

Izvješće o drugim zakonskim zahtjevima

Izvješće temeljem zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 537/2014

Na dan 5. lipnja 2018. imenovala nas je Glavna skupština Društva temeljem prijedloga Nadzornog odbora Društva da obavimo reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja za 2018. godinu.

Na datum ovog Izvješća neovisnog revizora neprekinuto smo angažirani u obavljanju zakonskih revizija Društva od revizije godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Društva za 2012. godinu do revizije godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2018. godinu što ukupno iznosi 7 godina.

Izvešće o drugim zakonskim zahtjevima (nastavak)

Osim pitanja koja smo u našem Izvešću neovisnog revizora naveli kao ključna revizijska pitanja nemamo nešto za izvijestiti u vezi s točkom (c) članka 10. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Našom zakonskom revizijom godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Društva za 2018. godinu sposobni smo otkriti nepravilnosti, uključujući i prijevaru sukladno Odjeljku 225, Reagiranje na nepoštivanje zakona i regulativa IESBA Kodeksa koji od nas zahtijeva da pri obavljanju revizijskog angažmana sagledamo je li Društvo poštivalo zakone i regulative za koje je opće priznato da imaju izravni učinak na određivanje značajnih iznosa i objava u njegovim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima, kao i druge zakone i regulative koji nemaju izravni učinak na određivanje značajnih iznosa i objava u njegovim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima, ali poštivanje kojih može biti ključno za operativne aspekte poslovanja Društva, njegovu sposobnost da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem ili da izbjegne značajne kazne.

Osim u slučaju kada naiđemo na, ili saznamo za, nepoštivanje nekog od prethodno navedenih zakona ili regulativa koje je očigledno beznačajno, prema našoj prosudbi njegovog sadržaja i njegovog utjecaja, financijskog ili drugačijeg, za Društvo, njegove dionike i širu javnost, dužni smo o tome obavijestiti Društvo i tražiti da istraži taj slučaj i poduzme primjerene mjere za rješavanje nepravilnosti te za sprečavanje ponovnog pojavljivanja tih nepravilnosti u budućnosti. Ako Društvo sa stanjem na datum revidirane konsolidirane bilance ne ispravi nepravilnosti temeljem kojih su nastali pogrešni prikazi u revidiranim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima koji su kumulativno jednaki ili veći od iznosa značajnosti za konsolidirane financijske izvještaje kao cjelinu od nas se zahtijeva da modificiramo naše mišljenje u Izvešću neovisnog revizora.

U reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Društva za 2018. godinu odredili smo značajnost za financijske izvještaje kao cjelinu u iznosu od 213.500 tisuća kuna što predstavlja približno 1,5% od ostvarenog prihoda od prodaje za 2018. godinu s obzirom na fluktuacije dobiti prije poreza u tekućem i prijašnjim razdobljima.

Naše revizijsko mišljenje dosljedno je s dodatnim izvješćem za revizijski odbor Društva sastavljenim sukladno odredbama iz članka 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Tijekom razdoblja između početnog datuma revidiranih godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Društva za 2018. godinu i datuma ovog Izvešća neovisnog revizora nismo Društvu i ovisnim društvima pružili zabranjene nerevizorske usluge i nismo u poslovnoj godini prije prethodno navedenog razdoblja pružali usluge osmišljavanja i implementacije postupaka internih kontrola ili upravljanja rizicima povezanih s pripremom i/ili kontrolom financijskih informacija ili osmišljavanja i implementacije tehnoloških sustava za financijske informacije, te smo u obavljanju revizije sačuvali neovisnost u odnosu na Društvo i ovisna društva.

Izvešće temeljem zahtjeva iz Zakona o računovodstvu

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Izvešća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva, te smo u obvezi izraziti mišljenje o usklađenosti Izvešća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u Izvešću posloводства Društva za 2018. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2018. godinu usklađene su s informacijama iznijetim u godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva prikazanim na stranicama 10 do 100 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, priloženo Izvešće posloводства Društva za 2018. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2018. godinu je sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvešću posloводства Društva za 2018. godinu koji je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2018. godinu.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u Godišnje izvješće Društva za 2018. godinu, je u skladu sa zahtjevima navedenim u članku 22. stavku 1. točkama 3. i 4. Zakona o računovodstvu.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u Godišnje izvješće Društva za 2018. godinu, uključuje informacije iz članka 22. stavak 1. točaka 2., 5., 6. i 7. Zakona o računovodstvu.

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji konsolidirani financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 10 do 100 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Angažirani partner u reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Društva za 2018. godinu koja ima za posljedicu ovo Izvešće neovisnog revizora je Zdenko Balen, ovlaštenu revizor.

U Zagrebu, 30. travnja 2019. godine

BDO Croatia d.o.o.

Trg J. F. Kennedy 6b

10000 Zagreb

Konsolidirani račun dobiti i gubitka

Za godinu završenu 31. prosinca 2018.

	Bilješke	2018. godina u tisućama kuna	2017. godina u tisućama kuna
Prihod od prodaje električne energije	4	11.650.333	11.493.664
Prihod od prodaje toplinske energije	4	664.442	683.264
Prihod od prodaje plina na veleprodajnom tržištu	4	932.243	963.887
Prihod od prodaje plina kupcima opskrbe plina	4	990.516	316.576
Prihodi od prodaje		14.237.534	13.457.391
Ostali prihodi iz poslovanja	5	960.766	1.511.894
Ukupno poslovni prihodi		15.198.300	14.969.285
Trošak nabave električne energije	6	(2.831.169)	(2.786.423)
Trošak goriva	6	(1.695.300)	(1.903.145)
Nabavna vrijednost prodanog plina	6	(1.823.664)	(1.130.144)
Troškovi osoblja	7	(1.841.220)	(1.946.892)
Trošak amortizacije	11,12	(2.001.355)	(1.935.963)
Ostali rashodi iz poslovanja	8	(3.347.135)	(2.971.895)
Ukupno poslovni rashodi		(13.539.843)	(12.674.462)
Dobit iz poslovanja		1.658.457	2.294.823
Financijski prihodi	9	290.077	235.826
Financijski rashodi	9	(265.345)	(939.913)
Neto dobit/ (gubitak) iz financijskih aktivnosti		24.732	(704.087)
Dobit prije oporezivanja		1.683.189	1.590.736
Trošak poreza na dobit	10	(318.437)	(290.437)
Dobit tekuće godine		1.364.752	1.300.299
Pripisivo:			
Vlasniku kapitala matice		1.364.752	1.300.299

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Društva na dan 30. travnja 2019. godine:

Marko Ćosić Nikola Rukavina Petar Sprčić Tomislav Šambić Saša Dujmić Frane Barbarić
Član Uprave Član Uprave Član Uprave Član Uprave Član Uprave Predsjednik Uprave

Konsolidirani izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu završenu 31. prosinca 2018.

	2018. godina u tisućama kuna	2017. godina u tisućama kuna
Dobit tekuće godine	1.364.752	1.300.299
Ostala sveobuhvatna dobit		
Tečajne razlike od prevođenja inozemnog poslovanja	(18.645)	(15.609)
Promjene u vrijednosti financijske imovine raspoložive za prodaju	(74.143)	(3.565)
Promjene u vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		
Rezerve	-	25.514
<i>Ukupno stavke koje bi se mogle reklasificirati u sveobuhvatnu dobit</i>	<i>(92.788)</i>	<i>6.340</i>
Ostala sveobuhvatna dobit/ (gubitak), neto	(92.788)	6.340
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine neto	1.271.964	1.306.639
Ukupna sveobuhvatna dobit pripisiva:		
Vlasniku kapitala matice	1.271.964	1.306.639

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Društva na dan 30. travnja 2019. godine:

Marko Ćosić Nikola Rukavina Petar Sprčić Tomislav Šambić Saša Dujmić Frane Barbarić
Član Uprave Član Uprave Član Uprave Član Uprave Član Uprave Predsjednik Uprave

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju / Konsolidirana bilanca

Na dan 31.prosinca 2018.

IMOVINA	Bilješke	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Dugotrajna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	11	31.222.257	31.033.112
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	14	87.170	15.252
Ulaganja u nekretnine	13	303.726	305.630
Nematerijalna imovina	12	178.578	210.502
Ulaganja obračunata primjenom metode udjela	16	23.512	865
Dani dugotrajni zajmovi	17	35.790	36.107
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	18	-	283.578
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	18	197.307	-
Ostala financijska imovina	19	30.764	42.918
Odgođena porezna imovina	10	962.466	610.389
Ukupna dugotrajna imovina		33.041.570	32.538.353
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	20	1.547.172	1.257.292
Potraživanja od kupaca	21	2.200.632	2.081.000
Ostala kratkotrajna potraživanja	22	604.930	957.817
Novac i novčani ekvivalenti	23	2.955.325	2.017.095
Ukupna kratkotrajna imovina		7.308.059	6.313.204
UKUPNA IMOVINA		40.349.629	38.851.557

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju / Konsolidirana bilanca (nastavak)

Na dan 31.prosinca 2018.

KAPITAL I OBVEZE	Bilješke	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Osnivački kapital	24	19.792.159	19.792.159
Rezerve	24	65.921	162.242
Zadržana dobit	24	4.511.318	6.041.625
Ukupni kapital		24.369.398	25.996.026
Obveze po izdanim obveznicama	25	3.560.375	3.595.828
Obveze po dugoročnim kreditima	26	220.450	265.895
Dugoročne obveze prema državi	27	10.281	13.065
Dugoročna rezerviranja	28	1.067.491	1.018.467
Ostale dugoročne obveze	29	7.315.415	4.356.607
Odgođene porezne obveze		5.441	24.305
Ukupne dugoročne obveze		12.179.453	9.274.167
Obveze prema dobavljačima	30	2.051.676	1.643.033
Tekuća dospijeca dugoročnih kredita	26	115.479	408.481
Obveze za poreze i doprinose	31	223.310	80.202
Obveze za kamate		39.308	35.593
Obveze prema zaposlenima	32	141.557	274.173
Ostale kratkoročne obveze	33	1.229.448	1.139.882
Ukupne kratkoročne obveze		3.800.778	3.581.364
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		40.349.629	38.851.557

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Društva na dan 30. travnja 2019. godine:

Marko Ćosić
Član Uprave

Nikola Rukavina
Član Uprave

Petar Sprčić
Član Uprave

Tomislav Šambić
Član Uprave

Saša Dujmić
Član Uprave

Frane Barbarić
Predsjednik Uprave

Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala

Za godinu završenu 31. prosinca 2018.

	Osnivački kapital u tisućama kuna	Rezerve u tisućama kuna	Zadržana dobit / (preneseni gubitak) u tisućama kuna	Ukupno glavnica u tisućama kuna
Stanje 1. siječnja 2017.	19.792.159	140.293	5.551.226	25.483.678
Dobit tekuće godine	-	-	1.300.299	1.300.299
Ostala sveobuhvatna dobit	-	21.949	(15.609)	6.340
<i>Ukupno sveobuhvatna dobit</i>	-	<i>21.949</i>	<i>1.284.690</i>	<i>1.306.639</i>
Isplata dividende vlasniku	-	-	(794.291)	(794.291)
Stanje 31. prosinca 2017.	19.792.159	162.242	6.041.625	25.996.026
Usklađenje prethodnog razdoblja – primjena MSFI 9 – <i>Bilješka 2</i>	-	(22.178)	27.046	4.868
Usklađenje prethodnog razdoblja – primjena MSFI 15 – <i>Bilješka 2</i>	-	-	(2.685.047)	(2.685.047)
Ukupno usklađenje prethodnog razdoblja	-	(22.178)	(2.658.001)	(2.680.179)
Stanje 1. siječnja 2018.	19.792.159	140.064	3.383.624	23.315.847
Dobit tekuće godine	-	-	1.364.752	1.364.752
Ostala sveobuhvatna dobit	-	(74.143)	(18.645)	(92.788)
<i>Ukupno sveobuhvatna dobit</i>	-	<i>(74.143)</i>	<i>1.346.107</i>	<i>1.271.964</i>
Isplata dividende vlasniku	-	-	(218.413)	(218.413)
Stanje 31. prosinca 2018.	19.792.159	65.921	4.511.318	24.369.398

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Društva na dan 30. travnja 2019. godine:

Marko Ćosić	Nikola Rukavina	Petar Sprčić	Tomislav Šambić	Saša Dujmić	Frane Barbarić
Član Uprave	Član Uprave	Član Uprave	Član Uprave	Član Uprave	Predsjednik Uprave

Konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima

Za godinu završenu 31. prosinca 2018.

	2018. godina u tisućama kuna	2017. godina u tisućama kuna
POSLOVNE AKTIVNOSTI		
Dobit prije oporezivanja	1.683.189	1.590.736
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	181.395	213.512
Fer vrednovanje ulaganja u nekretnine	1.904	(7.654)
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	2.001.355	1.935.733
Neamortizirana vrijednost otuđene imovine	32.950	9.334
Vrijednosno usklađenje dugotrajne materijalne imovine	112.626	307.830
Prihod od ukidanja umanjenja imovine	-	(199.207)
Vrijednosno usklađenje potraživanja	352.750	(60.756)
Vrijednosno usklađenje zaliha	18.884	7.217
Povećanje rezerviranja	49.024	87.767
<i>Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije promjena u obrtnom kapitalu</i>	<i>4.434.077</i>	<i>3.884.512</i>
(Povećanje) potraživanja od kupaca	(472.382)	(66.652)
(Povećanje) zaliha	(308.764)	140.859
(Povećanje)/smanjenje ostale dugotrajne imovine	(8.042)	32.998
Smanjenje/(povećanje) ostale kratkotrajne imovine	330.240	(226.900)
Povećanje/(smanjenje) obveza prema dobavljačima	408.643	(144.305)
Povećanje ostalih kratkoročnih obveza	156.996	141.712
(Smanjenje)/ povećanje ostalih dugoročnih obveza	(99.526)	143.013
Novac ostvaren poslovanjem	4.441.242	3.905.237
Plaćeni porez na dobit	(441.054)	(514.421)
Plaćene kamate	(181.253)	(230.788)
NETO NOVAC IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	3.818.935	3.160.028
INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI		
Primici od kamata	41.791	44.902
Izdaci za nabavu nekretnina, postrojenja i opreme	(2.376.070)	(2.431.933)
NETO NOVAC IZ INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	(2.334.279)	(2.387.031)

Konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2018.

	2018. godina u tisućama kuna	2017. godina u tisućama kuna
FINANCIJSKE AKTIVNOSTI		
Primljeni dugoročni krediti	76.207	12.149
Otplata dugoročnih kredita	(404.220)	(408.099)
Otplata izdanih obveznica	-	(584.507)
Isplata dividende	(218.413)	(794.291)
NETO NOVAC IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	(546.426)	(1.774.748)
NETO POVEĆANJE / (SMANJENJE) NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA	938.230	(1.001.751)
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	2.017.095	3.018.846
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	2.955.325	2.017.095

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Društva na dan 30. travnja 2019. godine:

Marko Ćosić Član Uprave	Nikola Rukavina Član Uprave	Petar Sprčić Član Uprave	Tomislav Šambić Član Uprave	Saša Dujmić Član Uprave	Frane Barbarić Predsjednik Uprave
----------------------------	--------------------------------	-----------------------------	--------------------------------	----------------------------	--------------------------------------

BILJEŠKE UZ KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Za godinu završenu 31. prosinca 2018.

1. OPĆENITO

Grupa Hrvatska elektroprivreda Zagreb (u daljnjem tekstu „Grupa“) sastoji se od matice Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb (u daljnjem tekstu “HEP d.d.” ili “Društvo“) i ovisnih društava navedenih u bilješci 36.

HEP d.d. je registriran u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 37. Temeljna djelatnost Grupe je proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije te kontrola sustava električne energije. Pored navedenih temeljnih djelatnosti Grupa se bavi i proizvodnjom i distribucijom toplinske energije putem središnjeg toplinskog sustava u Zagrebu, Osijeku i Sisku, prodajom plina na veleprodajnom tržištu, te distribucijom plina na području Osječko-baranjske, Požeško-slavonske i Virovitičko-podravske županije.

Sve svoje aktivnosti Grupa temelji na važećim zakonima, propisima i odlukama Vlade Republike Hrvatske.

Grupa je na dan 31. prosinca 2018. godine imala 11.011 zaposlenika (2017.:11.894) bez Nuklearne elektrane Krško d.o.o. Broj zaposlenih u Nuklearnoj elektrani Krško d.o.o. je 633 zaposlenika (2017.: 608).

Ovi konsolidirani financijski izvještaji prezentirani su u hrvatskim kunama, budući da je to funkcionalna valuta Grupe.

Zakoni o reguliranju energetske djelatnosti

Hrvatski sabor je 19. listopada 2012. godine donio Zakon o energiji i Zakon o regulaciji energetske djelatnosti, a 8. veljače 2013. godine Zakon o tržištu električne energije. Zakon o tržištu plina donesen je 22. veljače 2013. godine, a Zakon o tržištu toplinske energije 21. lipnja 2013. godine. 17. listopada 2014. godine Hrvatski sabor je donio Zakon o energetske učinkovitosti, 10. rujna 2015. godine Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji, a 18. rujna 2015. godine Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije. 17. veljače 2017. godine Hrvatski sabor je donio Zakon o izmjenama i dopunama zakona o tržištu plina. 16. veljače 2018. godine Hrvatski sabor donio je Zakon o tržištu plina te njegovim stupanjem na snagu prestaje važiti Zakon o tržištu plina (NN 28/13., 14/14. i 16/17.). 23. kolovoza 2018. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Uredbu o dopuni Zakona o tržištu toplinske energije. 13. srpnja Hrvatski sabor donio je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o regulaciji energetske djelatnosti. 7. prosinca 2018. godine Hrvatski sabor donio je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji. 14. prosinca 2018. godine Hrvatski sabor donio je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energetske učinkovitosti.

1. OPĆENITO (nastavak)

Zakoni o reguliranju energetske djelatnosti (nastavak)

Novim zakonima i pratećim podzakonskim aktima, usklađenim sa smjernicama i direktivama Europske Unije, određeno je daljnje restrukturiranje i usklađivanje poslovanja Grupe. Prema odredbama Zakona o tržištu električne energije i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije Društvo i ovisna društva nastavljaju obavljati elektroenergetske djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge za električnu energiju u Republici Hrvatskoj: prijenos električne energije, distribuciju električne energije i opskrbu električnom energijom koja se obavlja kao univerzalna usluga i kao zajamčena usluga. Proizvodnja električne energije, opskrba električnom energijom i trgovina električnom energijom obavljaju se kao tržišne djelatnosti kako je definirano zakonima koji reguliraju energetske djelatnosti i trgovanje na tržištu energijom. Sukladno Zakonu o tržištu električne energije svaki kupac ima pravo na slobodan izbor opskrbljivača, a kupci kategorije kućanstvo imaju pravo na opskrbu električnom energijom kao univerzalnu uslugu. Kupci koji nisu iskoristili pravo na izbor opskrbljivača ili su ostali bez opskrbljivača koriste uslugu zajamčene opskrbe.

Opskrba električnom energijom odvija se prema pravilima kojima se uređuju tržišni odnosi te energetske subjekti slobodno ugovaraju količinu i cijenu isporučene električne energije. Opskrba električnom energijom koja se obavlja kao zajamčena usluga obavlja se kao javna usluga prema reguliranim uvjetima kupcima koji nisu kućanstvo, koji pod određenim uvjetima ostanu bez opskrbljivača.

Opskrba električnom energijom koja se obavlja kao univerzalna usluga obavlja se kao javna usluga kupcima kućanstva koji imaju pravo na takav način opskrbe i slobodno ga izaberu ili ga koriste automatizmom. Dio kupaca kategorije kućanstvo je iskoristio pravo na izbor opskrbljivača.

Društvo i ovisna društva usklađuju organizaciju Grupe sukladno izmijenjenim zakonima i rokovima propisanim tim zakonima.

U rujnu 2015. godine Hrvatska energetska regulatorna agencija ("HERA") je donijela Metodologiju za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije i Metodologiju za određivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije, a u prosincu 2015. godine Odluku o iznosu tarifnih stavki za distribuciju električne energije i Odluku o iznosu tarifnih stavki za prijenos električne energije koje se primjenjuju od 1. siječnja 2016. godine. U prosincu 2018. godine HERA je donijela Odluku o iznosu tarifnih stavki za distribuciju električne energije i Odluku o iznosu tarifnih stavki za prijenos električne energije koje se primjenjuju od 1. siječnja 2019. godine.

Od stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije, odluku o iznosu tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge donosi HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o., odnosno HEP ELEKTRA d.o.o. od 2. studenog 2016. godine. Sukladno odredbama Zakona o tržištu električne energije HERA-e je 17. prosinca 2013. godine donijela Metodologiju za određivanje iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom. Kupci koji se električnom energijom opskrbljuju u zajamčenoj opskrbi od 1. srpnja 2014. godine plaćaju opskrbu po iznosima tarifnih stavki sukladno odlukama HERA o iznosu tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom. HERA je u veljači 2019. godine donijela Metodologiju za određivanje iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom koja je stupila na snagu 1. ožujka 2019. godine.

1. OPĆENITO (nastavak)

Glavna skupština

Glavna Skupština se sastoji od članova koji zastupaju interese jedinog dioničara – Republike Hrvatske:

Tomislav Panenić	Član	Član od 4. ožujka 2016. godine do 25. siječnja 2017. godine
Zdravko Marić	Član	Član od 26. siječnja 2017. godine do 14. veljače 2018. godine
Tomislav Čorić	Član	Član od 15. veljače 2018. godine

Nadzorni odbor

Članovi Nadzornog odbora u 2018. godini

Goran Granić	Predsjednik	Predsjednik od 7. prosinca 2017. godine
Marko Primorac	Član	Član od 7. prosinca 2017. godine do 25. srpnja 2018. godine
Jelena Zrinski Berger	Član	Član od 7. prosinca 2017. godine
Lukša Lulić	Član	Član od 29. listopada 2018. godine
Ivo Ivančić	Član	Član od 29. listopada 2018. godine
Dubravka Kolundžić	Član	Član od 1. lipnja 2015. godine do 10. siječnja 2018. godine
Višnja Komnenić	Član	Član od 11. siječnja 2018. godine do 22. listopada 2018. godine
Meri Uvodić	Član	Član od 4. prosinca 2018. godine

Članovi Nadzornog odbora u 2017. godini

Nikola Bruketa	Predsjednik	Predsjednik od 23. veljače 2012. godine do 6. prosinca 2017. godine
Goran Granić	Predsjednik	Predsjednik od 7. prosinca 2017. godine
Žarko Primorac	Član	Član od 23. veljače 2012. godine do 6. prosinca 2017. godine
Ivo Uglešić	Član	Član od 23. veljače 2012. godine do 6. prosinca 2017. godine
Igor Džajić	Član	Član od 19. rujna 2012. godine do 6. prosinca 2017. godine
Mirko Žužić	Član	Član od 19. rujna 2012. godine do 6. prosinca 2017. godine
Juraj Bukša	Član	Član od 5. lipnja 2014. godine do 6. prosinca 2017. godine
Marko Primorac	Član	Član od 7. prosinca 2017. godine
Jelena Zrinski Berger	Član	Član od 7. prosinca 2017. godine
Dubravka Kolundžić	Član	Član od 1. lipnja 2015. godine do 10. siječnja 2018. godine

1. OPĆENITO (nastavak)

Uprava

Uprava u 2018. godini

Frane Barbarić	Predsjednik Uprave	Predsjednik od 1. siječnja 2018. godine
Saša Dujmić	Član Uprave	Član od 4. prosinca 2014. godine
Nikola Rukavina	Član Uprave	Član od 1. siječnja 2018. godine
Marko Ćosić	Član Uprave	Član od 1. siječnja 2018. godine
Petar Sprčić	Član Uprave	Član od 1. siječnja 2018. godine
Tomislav Šambić	Član Uprave	Član od 1. siječnja 2018. godine

Uprava u 2017. godini

Perica Jukić	Predsjednik Uprave	Predsjednik od 12. rujna 2014. godine do 31. prosinca 2017. godine
Zvonko Ercegovac	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine do 31. prosinca 2017. godine
Saša Dujmić	Član Uprave	Član od 4. prosinca 2014. godine
Tomislav Rosandić	Član Uprave	Član od 2. siječnja 2015. godine do 31. prosinca 2017. godine

Osnova izvješćivanja

Konsolidirani financijski izvještaji Društva za 2018. godinu sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 120/16, 116/18) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije ("MSFI"), te u skladu sa Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16).

Konsolidirani financijski izvještaji su pripremljeni po načelu povijesnog troška, izuzev određenih financijskih instrumenata koji su iskazani u revaloriziranim iznosima. Svi iznosi objavljeni u konsolidiranim financijskim izvještajima prezentirani su u tisućama hrvatskih kuna kao funkcionalnoj valuti Grupe osim ako nije drugačije navedeno. Grupa vodi računovodstvene evidencije na hrvatskom jeziku, u kunama i u skladu s hrvatskim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima te praksom koje se pridržavaju društva u Hrvatskoj.

Konsolidirani financijski izvještaji sastavljeni su po načelu nastanka događaja pod pretpostavkom neograničenog nastavka poslovanja.

Principi i metode konsolidacije

Konsolidirani financijski izvještaji Društva predstavljaju zbroj imovine, obveza, kapitala i rezervi te rezultate poslovanja Grupe za završeno godišnje razdoblje. Konsolidirani financijski izvještaji sastoje se od financijskih izvještaja Društva i subjekata koje on kontrolira – njegovih ovisnih društava. Ovisna društva u sastavu Grupe navedena su u bilješci 36. Društvo ima kontrolu nad subjektom ako je temeljem svog sudjelovanja u njemu izložen varijabilnom prinosu, odnosno ima prava na njih te sposobnost utjecati na prinos svojom prevlasti u tom subjektu.

1. OPĆENITO (nastavak)

Principi i metode konsolidacije (nastavak)

S obzirom da Društvo u svim ovisnim društvima ima 100% udjela u kapitalu i predstavlja jedinog člana društva, temeljem čega ima mogućnost imenovanja uprave i odlučivanja, sva ova društva uključena su u konsolidirane financijske izvještaje kao ovisna društva. Uključivanje ovisnih društava u konsolidaciju započinje od datuma na koji Društvo kao Matica stječe kontrolu nad tim društvom i prestaje kad Društvo kao Matica izgubi kontrolu nad njim.

Po potrebi su obavljena usklađenja u financijskim izvještajima ovisnih društava kako bi se njihove računovodstvene politike uskladile s onima koje koristi Grupa. Sve značajne transakcije i stanja između društava članova Grupe eliminirani su prilikom konsolidacije. Nekontrahirajući udjeli u neto imovini konsolidiranih ovisnih društava u ovim su konsolidiranim financijskim izvještajima prikazani odvojeno od udjela Društva u njima. Nekontrahirajući udjeli obuhvaćaju iznos udjela na dan poslovnog spajanja i udio u promjenama kapitala od datuma poslovnog spajanja koji pripada nekontrolirajućem udjelu. Dobit ili gubitak i svaki dio ostale sveobuhvatne dobiti pripisani su dioničarima Matice i nekontrolirajućih interesa, čak i ako to rezultira negativnim iznosom nekontrolirajućeg interesa.

Promjena u vlasničkom udjelu ovisnog društva, bez gubitka kontrole, obračunava se kao glavnička transakcija.

Ako Društvo izgubi kontrolu nad ovisnim društvom, ono prestaje priznavati povezanu imovinu (uključujući goodwill) i obveze, nekontrolirajući interes i druge komponente glavnice, a svaka ostvarena dobit ili gubitak priznaju se u dobiti ili gubitku. Svako preostalo ulaganje priznaje se po fer vrijednosti.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

a) Promjene računovodstvenih politika i objava

USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeći novi standardi i izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi izdani od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde i tumačenja koje izdaje Odbor za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja i koji su usvojeni u Europskoj uniji su na snazi u tekućem razdoblju:

MSFI 9 Financijski instrumenti : Klasifikacija i mjerenje

Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja su započela 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga, s time da je dozvoljena ranija primjena. Konačna verzija MSFI-ja 9 Financijski instrumenti odražava sve faze projekta o financijskim instrumentima i mijenja MRS 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje kao i sve prethodne verzije MSFI-ja 9. Standard uvodi nove zahtjeve klasifikacije i mjerenja, umanjena vrijednosti i računovodstva zaštite. Grupa je usvojila standard s datumom stupanja na snagu.

MSFI 9 Financijski instrumenti je zamijenio MRS 39 – Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje i imao je utjecaj na Grupu u sljedećem području:

Ulaganja koja su bila klasificirana kao financijska imovina raspoloživa za prodaju u skladu s MRS 39 – *Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje*, sukladno MSFI 9 – *Financijski instrumenti* klasificirana su u skupinu financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Svi dobiti nastali mjerenjem fer vrijednosti predmetne imovine su priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i oni se ne prenose u konsolidirani račun dobiti i gubitka. Prethodno, sukladno MRS 39 – *Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje* umanjeno vrijednosti predmetne imovine za koju je postojao objektivni dokaz umanjena, priznavalo se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka kao i dobiti i gubitci akumulirani u revalorizacijskim rezervama u trenutku prestanka priznavanja te imovine.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine klasificirane kao raspoloživa za prodaju prethodno priznato u konsolidiranom računu dobiti i gubitka u iznosu od 27.046 tisuća kuna sukladno MRS 39 – *Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje* (i slijedom toga akumulirano u zadržanoj dobiti) preneseno je u revalorizacijsku rezervu u iznosu od 22.178 tisuća kuna te u odgođenu poreznu obvezu u iznosu od 4.869 tisuća kuna kako bi se osiguralo da ta rezerva i odgođena porezna obveza odražavaju kumulativne dobitke i gubitke na toj imovini od početnog priznavanja.

Grupa je izabrala ne prepravljati usporedna razdoblja te primijeniti ovaj standard retroaktivno s kumulativnim učinkom početne primjene na 1. siječnja 2018. godine, a promjene su prikazane u Izvještaju o promjenama kapitala za godinu završenu 31. prosinca 2018. godine.

Da je Grupa nastavila izvještavati u skladu s MRS 39 – *Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje* za godinu završenu 31. prosinca 2018. u ovim financijskim izvještajima izvijestila bi sljedeće iznose:

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

a) Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (NASTAVAK)

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu (nastavak)

MSFI 9 Financijski instrumenti je zamijenio MRS 39 – Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje i imao je utjecaj na Grupu u sljedećem području (nastavak):

	Izvešteno u skladu s MSFI 9 u tisućama kuna	Učinak u tisućama kuna	Kako bi bilo izvešteno da nije primijenjen MSFI 9 u tisućama kuna
KAPITAL I OBVEZE			
Rezerve	65.921	22.178	88.099
Zadržana dobit uključujući tekuću dobit	4.511.318	(27.046)	4.484.272
Odgođena porezna obveza	5.441	4.869	10.310

MSFI 15 Prihodi temeljem ugovora s kupcima

Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga. U okviru standarda uvodi se model od 5 koraka koji će se primjenjivati na prihode ostvarene temeljem ugovora s kupcima (s ograničenim izuzecima), neovisno o vrsti prihodovne transakcije ili industriji. Zahtjevi standarda će se također primjenjivati na priznavanje i mjerenje dobitaka i gubitaka od prodaje neke nefinancijske imovine koja nije dio redovitih aktivnosti Grupe (primjerice prodaja nekretnina, postrojenja i opreme ili nematerijalne imovine). Opširne objave će se zahtijevati, uključujući i disagregaciju ukupnih prihoda; informacije o obvezama izvršenja; promjene u iznosima ugovorene imovine i obveza između razdoblja i ključne procjene i prosudbe.

MSFI 15 Prihodi temeljem ugovora s kupcima (pojašnjenja)

Pojašnjenja su na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga s time da je dozvoljena ranija primjena.

Cilj pojašnjenja je razjašnjavanje namjera Odbora prilikom definiranja zahtjeva MSFI-ja 15 Prihodi temeljem ugovora s kupcima, osobito računovodstvenog tretmana identificiranih obveza izvršenja na način da se dopunila definicija „odvojeno prepoznatljivog” principa, razmatranja odnosa principala i agenta uključujući i procjenu činjenice je li u transakciji Grupa principal ili agent kao i primjene pristupa kontrole i licenciranja dajući dodatne upute za računovodstveni tretman intelektualnog vlasništva i tantijema.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

a) Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDARDA FINACIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (NASTAVAK)

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu (nastavak)

MSFI 9 Financijski instrumenti je zamijenio MRS 39 – Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje i imao je utjecaj na Grupu u sljedećem području (nastavak)

MSFI 15 Prihodi temeljem ugovora s kupcima (pojašnjenja) - (nastavak)

Pojašnjenja također daju dodatna praktična sredstva za društva koja MSFI 15 primjenjuju korištenjem punog retroaktivnog pristupa ili za ona koja se odlučuju na korištenje modificiranog retroaktivnog pristupa.

MSFI 15 – Prihodi na temelju ugovora s kupcima je zamijenio MRS 18 – Prihodi i MRS 11 - Ugovori o izgradnji kao i povezana tumačenja uključujući IFRIC 18 – Prijenos imovine s kupaca. Zamjena IFRIC-a 18 – Prijenos imovine s kupaca MSFI-jem 15 - Prihodi na temelju ugovora s kupcima na Grupu je utjecala na sljedeći način:

Naknade primljene od kupaca za priključenje za ugovore sklopljene do 30. lipnja 2009. godine evidentirale su se kao odgođeni prihod te priznavale kao prihod razdoblja istovremeno s amortizacijom imovine (priključaka) na koju se odnosi. Nakon stupanja na snagu IFRIC-a 18, naknade primljene od kupaca za priključenje od 1. srpnja 2009. godine, evidentirale su se kao prihod u iznosu novca koji je primljen od kupca u trenutku kada se kupac priključio na mrežu ili kada mu se omogućio stalni pristup isporuci usluge. Grupa je IFRIC 18 primijenila prospektivno, odnosno na ugovore koje su sklopljeni iza 1. srpnja 2009. godine dok je za ugovore sklopljene prije tog datuma zadržala računovodstveni tretman koji je imala prije. Sukladno odredbama MSFI 15, u čijem su opsegu ugovori o priključenju na mrežu, naknada za priključenje na mrežu povezana je s uslugama pružanja distribucije, prijenosa i opskrbe električne energije i ne može se smatrati zasebnom obvezom izvršenja. Sukladno MSFI 15 priključenje na mrežu smatra se naknadom za buduće usluge korištenja mreže i opskrbu električnom energijom, toplinom i plinom te će se stoga priznavati kao prihod nakon pružanja ovih budućih usluga. Nadalje, pružanjem usluga korištenja mreže i opskrbe električnom energijom, toplinom i plinom kupac istodobno prima i upotrebljava koristi koje proizlaze iz činidbe Grupe tijekom izvršenja činidbe što znači da je zadovoljen kriterij MSFI-ja 15 za priznavanje prihoda tijekom vremena izvršenja usluga. Prihvatljivi pristup za određivanje razdoblja pružanja usluge je vijek trajanja imovine priključaka s obzirom da priključci postaju dio distribucijske mreže i odnose se na obvezu Grupe da osigura kupcu pristup mreži tijekom cijelog korisnog vijeka priključaka. Stoga se prihod treba sustavno rasporediti kroz razdoblje korisnog vijeka upotrebe izgrađenog sredstva ili prenesenog sredstva koje se koristi za davanje stalne usluge, a naknada primljena od kupaca za priključenje evidentirati kao odgođeni prihod te priznavati kao prihod razdoblja istovremeno s amortizacijom imovine (priključaka) na koju se odnosi.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

a) Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDARDA FINACIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (NASTAVAK)

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu (nastavak)

MSFI 15 – Prihodi na temelju ugovora s kupcima je zamijenio MRS 18 – Prihodi i MRS 11 - Ugovori o izgradnji kao i povezana tumačenja uključujući IFRIC 18 – Prijenos imovine s kupaca. Zamjena IFRIC-a 18 – Prijenos imovine s kupaca MSFI-jem 15 - Prihodi na temelju ugovora s kupcima na Grupu je utjecala na sljedeći način (nastavak):

Grupa je izabrala ne prepravljati usporedna razdoblja te primijeniti ovaj standard retroaktivno s kumulativnim učinkom početne primjene na 1. siječnja 2018. godine. Kumulativni učinak početne primjene MSFI-ja 15 priznat je kao smanjenje početnog stanja zadržane dobiti, povećanje početnog stanja odgođenog prihoda te povećanje početnog stanja odgođene porezne imovine za preostali iznos više priznatog prihoda od naknade za priključenje koji je zahtijevao računovodstveni tretman u skladu s IFRIC 18. Navedeni utjecaj na pozicije bilance Grupe sa stanjem na dan 1. siječnja 2018. je kako slijedi:

- Smanjenje zadržane dobiti u iznosu od 2.685.047 tisuća kuna
- Povećanje odgođenog prihoda u iznosu od 3.009.663 tisuća kuna
- Povećanje odgođene porezne imovine u iznosu od 324.616 tisuće kuna.

Da je Grupa nastavila izvještavati u skladu s IFRIC 18 – Prijenos imovine s kupaca za godinu završenu 31. prosinca 2018. u ovim financijskim izvještajima izvijestila bi sljedeće iznose:

	Izvešteno u skladu s MSFI 15 u tisućama kuna	Učinak u tisućama kuna	Kako bi bilo izvešteno da nije primijenjen MSFI 15 u tisućama kuna
Račun dobiti i gubitka			
Prihodi od prodaje usluga i ostali prihodi iz poslovanja	960.766	273.491	1.234.257
Dobit prije oporezivanja	1.683.189	273.491	1.956.680
Porez na dobit	(318.437)	(48.461)	(366.898)
Dobit tekućeg razdoblja	1.364.752	225.030	1.589.782
AKTIVA			
Odgođena porezna imovina	962.466	(310.149)	652.317
Potraživanja za poreze	9.593	(48.461)	(38.868)
KAPITAL I OBVEZE			
Zadržana dobit uključujući tekuću dobit	4.511.318	2.965.555	7.476.873
Odgođeni prihod za imovinu financiranu iz naknade za priključenje	6.209.712	(3.324.645)	2.885.067

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

a) Promjene računovodstvenih politika i objava (nastavak)

USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDARDA FINACIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (NASTAVAK)

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Standarde, a koji još nisu stupili na snagu i koje Grupa nije ranije usvojila

MSFI 16 Najmovi

Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2019. godine ili nakon toga. MSFI 16 definira pravila priznavanja, mjerenja, prezentacije i objava za najmove obiju ugovornih strana, odnosno kupca („najmoprimca“) i dobavljača („najmodavca“).

Sukladno novom standardu najmoprimci većinu najmova trebaju priznati u svojim financijskim izvještajima. Na sve najmove će se primjenjivati jedinstveni računovodstveni model, s određenim izuzecima. Računovodstveni tretman najmova kod najmodavca neće se značajno mijenjati. Grupa je odlučila da neće primjenjivati novi standard za najmove retroaktivno u potpunosti već će se koristiti odredba o izuzeću za najmoprimca. Prilikom prelaska na novi standard, obveze za plaćanje temeljem postojećih operativnih najmova biti će diskontirana korištenjem odgovarajuće inkrementalne stope zaduživanja i biti će priznata kao obveza za najam. Imovina s pravom korištenja iskazivat će u iznosu obveze za najam usklađena za iznos unaprijed plaćenih ili obračunatih plaćanja za najam.

Grupa procjenjuje da će primjenom novog standarda približno doći do sljedećih efekata:

- Povećanje imovine s pravom korištenja za približno 65.966 tisuća kuna
- Povećanje obveze za približno 65.966 tisuća kuna

Dugoročni interesi u pridruženim društvima i zajedničkim ulaganjima (Izmjene i dopune MRS-a 28)

Izmjene i dopune su na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. uz dopuštenu raniju primjenu. Pojašnjava da subjekt primjenjuje MSFI 9 Financijski instrumenti na dugoročne udjele u pridruženom društvu ili zajedničkom pothvatu koji čine dio neto ulaganja u pridruženo društvo ili zajednički pothvat, ali na koji se ne primjenjuje metoda udjela. Ove izmjene i dopune još nisu usvojene u Europskoj uniji. Grupa će usvojiti izmjene i dopune s datumom stupanja na snagu te njihovom primjenom ne očekuje značajne utjecaje na financijske izvještaje Grupe.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

b) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika

Ulaganja u zajedničke pothvate

Zajednički pothvati razvrstavaju se u skladu sa MSFI 11, u:

- zajedničko upravljanje – zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na imovinu i obveze temeljem financijskih obveza iz predmetnog posla
- zajednički pothvat – zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na neto imovinu iz predmetnog posla.

U klasifikaciji ulaganja u zajedničke poslove, Grupa razmatra:

- strukturu zajedničkog posla
- pravni oblik zajedničkog posla strukturiran kroz zasebne pravne osobe
- ugovorne uvjete zajedničkog posla
- sve ostale činjenice i okolnosti (uključujući bilo koje druge ugovorne aranžmane).

Udjeli u zajedničkim pothvatima iskazuju se primjenjujući metodu udjela.

Grupa obračunava svoje ulaganje u zajedničkom upravljanju na način da priznaje svoj dio imovine, obveza, prihoda i rashoda u skladu sa svojim ugovornim pravima i obvezama.

Grupa je kao zajedničko upravljanje identificirala ulaganje u Nuklearnu elektranu Krško (bilješka 15).

Grupa je kao zajednički pothvat identificirala ulaganje u LNG Hrvatska d.o.o. (bilješka 16).

Troškovi mirovinskih naknada i ostala primanja zaposlenih

Grupa ne upravlja planovima definiranih naknada nakon umirovljenja za svoje zaposlenike i rukovoditelje. Sukladno tome, nema rezerviranja za te troškove. Grupa ima obvezu plaćanja doprinosa fondovima za mirovinsko i zdravstveno osiguranje za svoje zaposlene u Hrvatskoj sukladno zakonskim propisima. Ova obveza odnosi se na sve osobe koje su u radnom odnosu temeljem ugovora o radu. Navedeni doprinosi se uplaćuju u određenom postotnom iznosu utvrđenom na temelju bruto plaće.

	2018. i 2017. godina
Doprinos za mirovinsko osiguranje	20%
Doprinos za zdravstveno osiguranje	15%
Doprinos za fond za zapošljavanje	1,7%
Doprinos za ozljede na radu	0,5%

Članice Grupe su dužne obustavljati doprinose iz bruto plaća zaposlenika. Doprinosi u ime posloprimca i u ime poslodavca obračunavaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali (vidi bilješku 7).

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

b) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Mirovinske naknade i jubilarne nagrade

Grupa zaposlenima isplaćuje jubilarne nagrade i jednokratne otpremnine prilikom umirovljenja. Obveza i troškovi ovih primanja utvrđuju se primjenom metode projekcije kreditne jedinice. Metodom projekcije kreditne jedinice se svako razdoblje odrađenog radnog staža promatra kao osnova za dodatnu jedinicu prava na primanja i svaka se jedinica mjeri zasebno do stvaranja konačne obveze. Obveza se utvrđuje po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih odljeva primjenom diskontne stope koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice u Republici Hrvatskoj kod kojih su valute i rokovi dospijeća u skladu s valutama i procijenjenim trajanjem obveze za isplatom primanja. Obveze i troškove ovih naknada izračunao je ovlašteni aktuar.

Jubilarne nagrade

Grupa isplaćuje svojim zaposlenicima neke pogodnosti za dugotrajan rad (jubilarne nagrade) i otpremnine prilikom odlaska u mirovinu. Nagrada za dugogodišnji rad iznosi od 1.500 do 5.500 kuna neto za rad u Grupi od 10 do 45 godina neprekidnog radnog odnosa kod poslodavca.

Otpremnine

Od 01. siječnja 2018. godine na snazi je Kolektivni ugovor (koji se odnosi na sve članice HEP grupe), temeljem kojeg, svaki radnik prilikom odlaska u mirovinu ima pravo na otpremninu u visini 1/8 bruto prosječne mjesečne plaće radnika ostvarene za prethodna tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu, a za svaku navršenu godinu neprekidnog trajanja radnog odnosa kod poslodavca. Ovaj Kolektivni ugovor vrijedi do 31. prosinca 2019. godine.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravak vrijednosti i bilo koji gubitak nastao umanjenjem vrijednosti imovine, osim zemljišta, koja se iskazuju po nabavnoj vrijednosti. Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metode amortizacije se pregledavaju na kraju svake godine, a svaka promjena procjene obračunava se na osnovi novih očekivanja i ima učinak u tekućem i budućim razdobljima.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

b) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema u uporabi amortiziraju se primjenom linearne metode na sljedećoj osnovi:

	2018. i 2017. godina
Zgrade	
Hidroelektrane (brane i nasipi, zgrade i ostale građevine te popratni objekti)	20 – 50 godina
Termoelektrane (zgrade i ostali građevinski objekti)	33 – 50 godina
Objekti i postrojenja za prijenos i distribuciju električne energije (trafostanice, nadzemni i kabelski vodovi, dispečerski centri i dr.)	20 – 40 godina
Vrelovodi, parovodi i druge građevine za proizvodnju i prijenos toplinske energije	33 godine
Plinovodi do 2014. godine	20 – 25 godina
Plinovodi od 2014. godine	40 godina
Upravne zgrade	50 godina
Postrojenja i oprema	
Postrojenja u hidroelektranama	10 – 33 godina
Postrojenja u termoelektranama	6 – 25 godina
Postrojenja za prijenos električne energije (električni dio trafostanica i transformatori, električni dio vodova)	15 – 40 godina
Postrojenja za distribuciju električne energije (električni dio trafostanica i transformatori, električni dio vodova, mjerni instrumenti, brojlara i druga oprema)	8 – 40 godina
Toplinske stanice, vrelovodi i ostala oprema	15 – 30 godina
Plinomjeri i ostala oprema plinske mreže	5 – 20 godina
Ostala oprema i transportna sredstva	
Informatička tehnologija	5 – 20 godina
Licence za računalni softver	5 godina
Oprema telekomunikacija	5 – 20 godina
Motorna vozila	5 – 8 godina
Uredski namještaj	10 godina

Troškovi nekretnina, postrojenja i opreme sadrže nabavnu cijenu imovine, uključujući carinu i nepovratne poreze i sve izravne troškove dovođenja imovine u uporabno stanje i na mjesto uporabe. Troškovi nastali nakon stavljanja nekretnina, postrojenja i opreme u uporabu terete troškove u konsolidiranom računom dobiti i gubitka razdoblja u kojem su nastali.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

b) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

U situacijama u kojima je nedvojbeno da su troškovi rezultirali povećanjem budućih ekonomskih koristi za koje se očekuje da će se ostvariti uporabom stavke nekretnina, postrojenja i opreme iznad njenih izvorno procijenjenih mogućnosti, oni se kapitaliziraju kao dodatni trošak nekretnina, postrojenja i opreme. Troškovi prihvatljivi za kapitalizaciju obuhvaćaju troškove periodičnih, unaprijed planiranih značajnijih pregleda i remonta nužnih za daljnje poslovanje.

Dobit ili gubitak koji proizlazi iz otuđenja ili povlačenja nekog predmeta imovine, postrojenja i opreme određuje se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvene vrijednosti imovine, te se priznaje kao trošak ili prihod u konsolidiranom računu dobiti i gubitka.

Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme te nematerijalne imovine

Na svaki izvještajni datum Grupa provjerava knjigovodstvene iznose svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja proizvodi novac a kojoj to sredstvo pripada.

Umanjenje nematerijalne imovine s neodređenim vijekom upotrebe i imovine koja nije u upotrebi procjenjuje se godišnje i kad god postoji indikacija da vrijednost imovine može biti umanjena.

Povrativi iznos je veći iznos uspoređujući neto prodajnu cijenu ili vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni buduća novčana priljeva se svode na sadašnju vrijednost primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina, tj. ulaganje u nekretninu iskazano u revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva. Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

b) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Nematerijalna imovina

Dugotrajna nematerijalna imovina uključuje patente i licence, a iskazana je po trošku nabave smanjenom za amortizaciju. Amortizira se pravocrtnom metodom u razdoblju od 5 godina.

Investicijsko ulaganje u nekretnine

Investicijsko ulaganje u nekretnine, a to su nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja tržišne vrijednosti imovine, uključujući imovinu u izgradnji za te namjene, početno se mjere po trošku, koji uključuje troškove transakcije. Nakon početnog priznavanja, investicijske nekretnine se vrednuju po fer vrijednosti. Dobici i gubici uslijed promjena fer vrijednosti investicijskih ulaganja u nekretnine se uključuju u dobit i gubitak razdoblja u kojem su nastali. Investicijsko ulaganje u nekretnine se prestaje priznavati, tj. isknjižava se prodajom ili trajnim povlačenjem iz uporabe, kao i kad se od njenog otuđenja ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknjiženjem nekretnine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti predmetne nekretnine, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se nekretnina prestala priznavati.

Financijski i poslovni najam

Grupa kao najmoprimac

Grupa nema značajnih financijskih najмова. Tijekom 2018. i 2017. godine nisu bili zaključeni novi značajni ugovori o poslovnom (operativnom) najmu. Grupa priznaje plaćanje najma prema poslovnom najmu kao rashod na pravocrtnoj osnovi tijekom razdoblja najma.

Zalihe

Zalihe sadrže uglavnom materijal i sitni inventar, a iskazane su po nižoj vrijednosti od troška nabave i neto očekivane prodajne vrijednosti. Uprava provodi ispravak vrijednosti zaliha na temelju pregleda ukupne starosne strukture zaliha, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u zalihe.

Od 2013. godine zalihe sadrže i emisijske jedinice CO₂. Uključivanjem Republike Hrvatske u Europski sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (EU ETS), Hrvatska elektroprivreda d.d. koja obavlja djelatnost proizvodnje električne i toplinske energije, ima obvezu kupovanja emisijskih jedinica stakleničkih plinova u količini koja odgovara verificiranim emisijama CO₂ koje nastaju izgaranjem fosilnih goriva iz termoenergetskih postrojenja uslijed kojih se emitira CO₂.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

b) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Zalihe (nastavak)

Društva su obvezna pribaviti dostatna prava za emisiju CO₂ do 30. travnja (godišnji ciklus). Zbog povlačenja IFRIC-a 3 i nedostatnih odredbi u MSFI-jevima, Grupa je analizirala različite računovodstvene modele za emisijska prava za CO₂, te između ostalog EFRAG-ove papire za rasprave. Povremeno, Grupa trguje sa CO₂ emisijskim pravima. Zbog toga Grupa priznaje emisijska prava kao zalihe.

Od travnja 2014. zalihe sadrže i plin za trgovanje na veleprodajnom tržištu, a iskazane su po nižoj vrijednosti od troška nabave utvrđenog na temelju prosječne ponderirane cijene i neto očekivane prodajne vrijednosti (bilješka 20).

Za količine plina koje se direktno isporučuju kupcima za obračun troškova zaliha koristi se metoda specifične identifikacije njihovih individualnih troškova.

Trošak nabave uključuje fakturirani iznos i druge troškove koji su nastali izravno u svezi s dovodeanjem zaliha na određenu lokaciju i uporabno stanje.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni i depozite po viđenju te druga kratkoročna likvidna ulaganja koja se mogu trenutno konvertirati u poznate iznose novca i kod kojih je rizik promjene vrijednosti beznačajan.

Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno iziskuje određeno vrijeme da bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, dodaju se trošku navedenog sredstva sve dok sredstvo većim dijelom nije spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tijekom njihovog trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji se mogu kapitalizirati. Svi drugi troškovi posudbe priznaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali. Trošak kamata priznaje se u razdoblju na koje se kamata odnosi.

Strane valute

Pojedinačni financijski izvještaji svakog subjekta Grupe prezentirani su u valuti primarnog gospodarskog okružja u kojem subjekt posluje, tzv. funkcionalnoj valuti. Rezultati i financijski položaj svakog subjekta unutar Grupe iskazani su u konsolidiranim financijskim izvještajima u hrvatskim kunama (HRK), koja je funkcijska valuta Grupe i prezentacijska valuta konsolidiranih financijskih izvještaja. U financijskim izvještajima pojedinih društava Grupe, poslovne promjene izražene u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na dan transakcije.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

b) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Strane valute (nastavak)

Na svaki izvještajni datum monetarna aktiva i pasiva izražene u stranoj valuti preračunavaju se u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na kraju godine. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan procjene fer vrijednosti. Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti u visini povijesnog troška se ne preračunavaju.

Tečajne razlike nastale podmirenjem novčanih stavki i njihovim ponovnim preračunavanjem iskazuju se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka razdoblja. Tečajne razlike nastale preračunavanjem nemonetarne imovine iskazane po fer vrijednosti iskazuju se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka razdoblja kao financijski trošak, osim tečajnih razlika koje su nastale ponovnim preračunavanjem nemonetarne imovine raspoložive za prodaju kod koje se gubici i dobiti priznaju izravno u glavnici. Kod ove kategorije nenovčanih stavki se svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao preračunavanjem također priznaje izravno u glavnici. Kod prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja, imovina i obveza inozemnih dijelova Grupe preračunavaju se u kune po tečaju važećem na datum konsolidirane bilance. Ovi dijelovi poslovanja vezani su uz EUR. Kako je osnovni cilj monetarne politike HNB-a stabilnost tečaja, ista se provodi održavanjem čvrstog odnosa kune prema EUR. Stavke prihoda i rashoda (zajedno s usporednim podacima) preračunavaju se po prosječnom tečaju razdoblja. Međutim ukoliko osciliranje tečaja premaši 10% Grupa primjenjuje tečaj na datum transakcije. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja na kraju godine iskazuju se u okviru Grupe u rezervama i priznaju se kao dobit odnosno gubitak razdoblja u razdoblju prodaje inozemnog poslovanja.

Oporezivanje

Trošak poreza na dobit jest zbrojni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekući porez

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazane u konsolidiranom računu dobiti i gubitka jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao ni stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na izvještajni datum.

Odgođeni porez

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u konsolidiranim financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilančne obveze.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

b) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Oporezivanje (nastavak)

Odgođeni porez (nastavak)

Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Odgođene porezne obveze i porezna imovina ne priznaju se po privremenim razlikama koje proizlaze iz goodwilla ili početnim priznavanjem druge imovine i obveza, osim kod poslovnog spajanja, u transakcijama koje ne utječu ni na poreznu niti računovodstvenu dobit.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki izvještajni datum i umanjuje u mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, temeljem poreznih zakona koji su na snazi ili u postupku donošenja do izvještajnog datuma. Izračun odgođenih poreznih obaveza i imovine održava iznos za koji se očekuje da će na izvještajni datum nastati obveza ili povrat u visini knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza Grupe.

Tekući i odgođeni porez razdoblja

Odgođeni porez knjiži se kao trošak ili prihod u konsolidiranom računu dobiti i gubitka, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže izravno u korist ili na teret glavnice, u tom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice ili kada porez proizlazi iz početnog priznavanja kod poslovnog spajanja. U slučaju poslovnog spajanja, porezi se uzimaju u obzir kod izračuna goodwilla ili utvrđivanju viška udjela kupca u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obaveza i mogućih obavezama kupca u odnosu na trošak.

Financijska imovina

Grupa priznaje financijsku imovinu u svojim konsolidiranim financijskim izvještajima kada postaje strana u ugovornim odredbama instrumenta. Ovisno o poslovnom modelu za upravljanje imovinom te ugovornim značajkama novčanih tokova financijske imovine Grupa mjeri financijsku imovinu po amortiziranom trošku, fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

b) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Financijska imovina (nastavak)

Stavke imovine klasificirane su i mjere se kako je prikazano u nastavku:

OPIS	Klasifikacija / mjerenje
Dugotrajna imovina	
Dani dugotrajni zajmovi	Držanje radi naplate / amortizirani trošak
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Vlasnički instrumenti / držanje radi naplate i prodaja / fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Ostala financijska imovina (Dugotrajna potraživanja)	Držanje radi naplate / amortizirani trošak
Kratkotrajna imovina	
Potraživanja od kupaca	Držanje radi naplate / amortizirani trošak
Ostala kratkotrajna potraživanja	Držanje radi naplate / amortizirani trošak
Novac i novčani ekvivalenti	Držanje radi naplate / amortizirani trošak

Poslovni modeli Grupe odražavaju način na koji Grupa upravlja imovinom s ciljem ostvarivanja novčanih tokova bez obzira na to je li cilj Grupe isključivo prikupljanje ugovornih novčanih tokova od imovine (držanje radi naplate) ili prikupiti i ugovorne novčane tokove i novčane tokove koji proizlaze iz prodaje imovine (držanje radi naplate ugovornih novčanih tokova i prodaje), a ako nijedno od navedenog nije primjenjivo financijska imovina se klasificira kao dio drugog poslovnog modela i mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

i) Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Ovu skupinu imovine čine vlasnički instrumenti u posjedu Grupe kojima se trguje na aktivnom tržištu. Očekivani kreditni gubitak se ne obračunava i ne priznaje, a promjene fer vrijednosti priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (FVOCI) bez naknadne reklasifikacije u račun dobiti i gubitka. U slučaju da je vlasnički instrument prodan, akumulirana revalorizacijska rezerva se reklasificira u zadržanu dobit. Dividende od ove financijske imovine priznaju se u računu dobiti i gubitka pod uvjetom da istodobno ne rezultiraju gubitkom od umanjena vrijednosti ulaganja.

ii) Dani zajmovi

Dani zajmovi Grupe drže se unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje financijske imovine kako bi se naplatili ugovorni novčani tokovi. Ugovornim uvjetima na određeni datum nastaju novčani tokovi koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamata. Pri tome je glavnica fer vrijednost imovine pri početnom priznavanju.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

b) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Financijska imovina (nastavak)

ii) Dani zajmovi (nastavak)

Na osnovu navedenog, dani zajmovi mjereni su po amortiziranom trošku.

Mjerenje po amortiziranom trošku podrazumijeva sljedeće;

- Prihod od kamata računa se korištenjem metode efektivne kamatne stope, te se ista pri obrachu primjenjuje na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine. Metoda efektivne kamate je način izračunavanja troška amortizacije financijske imovine i raspodjele prihoda od kamata kroz odgovarajuće razdoblje. Stopa efektivne kamate je stopa kojom se diskontiraju budući gotovinski primici kroz očekivano razdoblje trajanja financijske imovine ili kraće razdoblje, ako je tako primjerenije.

iii) Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja od kupaca i ostala kratkotrajna potraživanja drže se sa strategijom prikupljanja ugovorih novčanih tokova. Potraživanja od kupaca koja nemaju značajnu financijsku komponentu pri početnom priznavanju mjerena su sukladno MSFI 15 po njihovoj transakcijskoj cijeni.

iv) Umanjenje

Grupa na osnovi očekivanih kreditnih gubitaka priznaje umanjena financijske imovine. Na svaki izvještajni datum, Grupa mjeri očekivane kreditne gubitke te iste priznaje u financijskim izvještajima. Očekivani kreditni gubici od financijskih instrumenata mjere se na način koji odražava:

- Nepristran i ponderiran iznos vjerojatnosti koji je određen procjenom raspona mogućih ishoda,
- Vremensku vrijednost novca,
- Razumne i prihvatljive podatke o prošlim događajima, trenutnim uvjetima i predviđanjima budućih ekonomskih uvjeta.

Za potrebe izračuna očekivanog kreditnog gubitka portfelj financijske imovine podijeljen je u tri stupnja: stupanj 1, stupanj 2 i stupanj 3. Na datum prvog priznavanja financijska imovina uključena je u stupanj 1, a naknadna reklasifikacija na stupnjeve 2 i 3 ovisi o povećanju kreditnog rizika po financijskom instrumentu nakon inicijalnog priznavanja, odnosno o kreditnoj kvaliteti financijskog instrumenta.

Grupa primjenjuje pojednostavljeni pristup MSFI-ja 9 za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka korištenjem očekivanih rezervacija za kreditne gubitke potraživanja od kupaca. Za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka na skupnoj osnovi, potraživanja od kupaca grupirana su na temelju sličnog kreditnog rizika i starosne strukture.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

b) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Financijska imovina (nastavak)

iv) Umanjenje (nastavak)

Stope očekivanih kreditnih gubitaka temelje se na povijesnim kreditnim gubicima koji su se pojavili tijekom razdoblja od tri godine prije kraja razdoblja. Povijesne stope gubitaka zatim se usklađuju za tekuće i buduće informacije o makroekonomskim čimbenicima koji utječu na kupce Društva. Društvo je identificiralo domaći proizvod (BDP), stopu nezaposlenosti i stopu inflacije kao ključne čimbenike za zemlju u kojoj Društvo posluje. Grupa je primijenila novi standard kako slijedi:

- Potraživanja od kupaca u zemlji i inozemstvu razmotrena su u cijelosti

Analizom starosne strukture, utvrđeno je da Grupa nema značajnih dospjelih potraživanja, najznačajniji dio potraživanja nije dospio te Grupa procjenjuje da će se u cijelosti naplatiti. Nisu utvrđeni značajni očekivani kreditni gubici.

Neovisno o navedenom, Grupa odvojeno razmatra kupce kod kojih su utvrđene poteškoće u poslovanju te sukladno procjeni stvara očekivane kreditne gubitke koji su najčešće u punoj vrijednosti potraživanja.

v) Prestanak priznavanja financijske imovine

Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu kada ističu ugovorna prava na novčane tokove od financijske imovine ili prenosi financijsku imovinu i pritom prijenos ispunjava uvjete za prestanak priznavanja.

Grupa prenosi financijsku imovinu ako, i samo ako, ili prenosi ugovorna prava na primanje novčanih tokova od financijske imovine, ili zadržava ugovorna prava na primanje novčanih tokova od financijske imovine, ali pretpostavlja ugovornu obvezu plaćanja novčanih tokova jednom ili više primatelja u aranžmanu. Kada Grupa prenosi financijsku imovinu dužna je procijeniti obujam do kojeg zadržava rizike i koristi od vlasništva nad financijskom imovinom. U ovom slučaju kada se prenose svi rizici i koristi od vlasništva, Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu i priznaje zasebno kao imovinu ili obveze sva prava i obveze koje su nastale ili zadržane u okviru prijenosa. Ako se zadržavaju gotovo svi rizici i koristi od vlasništva nad financijskom imovinom, Grupa nastavlja s priznavanjem financijske imovine. Ako Grupa niti prenosi niti zadržava gotovo sve rizike i koristi od vlasništva nad financijskom imovinom, Grupa određuje je li zadržana kontrola nad financijskom imovinom. Ukoliko nije zadržana kontrola nad financijskom imovinom, Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu i priznaje zasebno kao imovinu ili obveze sva prava i obveze koje su nastale ili zadržane u okviru prijenosa. Ukoliko je zadržana kontrola, Grupa nastavlja s priznavanjem financijske imovine u mjeri u kojoj i dalje sudjeluje u toj financijskoj imovini.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

b) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Derivativni financijski instrumenti

Grupa koristi derivativne financijske instrumente u svrhu smanjivanja izloženosti valutnom riziku. Nastavno na navedeno, Grupa je zaključila Ugovor o valutnoj zamjeni (Cross currency swap) kojim je dolarska obveza po obveznicama pretvorena u eursku obvezu, i to za cijelo vrijeme trajanja obveznica, odnosno do krajnjeg dospijeca 23. listopada 2022. godine. Podrobnije informacije o derivativnim financijskim instrumentima su objavljene su u bilješci 37.

Derivativni financijski instrumenti početno se priznaju po fer vrijednosti na datum zaključenja ugovora i nakon toga se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovno svode na fer vrijednost. Ugovor o valutnoj zamjeni klasificiran je kao zaštita fer vrijednosti s obzirom na prirodu stavke koja se štiti. Dobit ili gubitak od ponovnog mjerenja instrumenta zaštite po fer vrijednosti odmah se priznaje u računu dobiti i gubitka. Bilo koja dobit ili gubitak od zaštićene stavke koji se može pripisati zaštićenom riziku usklađuje se s knjigovodstvenom vrijednošću zaštićene stavke i priznaje se u račun dobiti i gubitka.

Grupa je donijela odluku da se mjerenje fer vrijednosti valutnog swapa veže uz vrijednost „Markt To Market“(MTM)“ sukladno izračunu poslovnih banaka. Pozitivna vrijednost „MTM-a“ evidentira se kao potraživanje odnosno formira i financijski prihod razdoblja, a negativna vrijednost „MTM-a“ evidentira se kao obveza i formira i financijski rashod izvještajnog razdoblja. Po konačnom dospijecu derivativnog financijskog instrumenta, predmetno potraživanje ili obveza biti će ukinuti na teret rashoda ili u korist prihoda Grupe.

Robni ugovori

Sukladno MSFI 9 određeni robni ugovori tretiraju se kao financijski instrumenti i spadaju u djelokrug standarda. Ugovori o kupnji i prodaji robe koje je sklopila Grupa osiguravaju fizičku isporuku količina koje su namijenjene konzumaciji ili prodaji kao dio uobičajenog poslovanja Grupe; takvi ugovori su stoga isključeni iz područja primjene standarda.

Osobito se smatra da terminske kupnje i prodaje za fizičku isporuku energije koji su sklopljeni kao dio uobičajenog poslovanja Grupe ne spadaju u područje primjene MSFI 9. Ovo se dokazuje ispunjavanjem sljedećih uvjeta:

/i/ Fizička isporuka ugovorenih količina;

/ii/ Kupljene ili prodane količine odgovaraju zahtjevima poslovanja Grupe;

/iii/ Ugovor se ne može smatrati pisanom opcijom definiranom MSFI-jem 9.

Grupa stoga smatra da su transakcije dogovorene s ciljem uravnoteženja volumena između kupnje i prodaje energije dio njenog redovnog poslovanja kao integrirane energetske tvrtke i stoga ne spadaju u djelokrug primjene MSFI 9

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

b) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Financijske obveze

Početno priznavanje i mjerenje

Financijske obveze klasificiraju se kao financijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku. Sve financijske obveze početno se priznaju po fer vrijednosti plus pripadajući transakcijski troškovi. Financijske obveze uključuju obveze prema dobavljačima i ostale obveze, prekoračenja po bankovnom računu i kredite i zajmove.

Naknadno mjerenje

Nakon početnog priznavanja, kamatonosni krediti i zajmovi naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja

Grupa prestaje sa priznavanjem obveza u konsolidiranim financijskim izvještajima kada i samo kada je obveza podmirena. Kada je postojeća financijska obveza zamijenjena drugom od strane istog kreditora po bitno različitim uvjetima, ili su uvjeti postojećih obveza značajno promijenjeni, takva promjena ili modifikacija tretira se kao prestanak originalne obveze i priznavanje nove obveze, a razlika u odgovarajućim knjigovodstvenim vrijednostima priznaje se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka.

Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje samo ako Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima i ako se pouzdanom procjenom može utvrditi iznos obveze. Rezerviranja se preispituju na svaki izvještajni datum i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama. Ako je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja jest sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će biti potrebni radi podmirenja obveze. U slučaju diskontiranja, povećanje u rezerviranjima koje odražava protek vremena priznaje se kao trošak kamata (bilješka 28).

Priznavanje prihoda

Poslovni prihod se ostvaruje prvenstveno prodajom električne energije, toplinske energije i plina kućanstvima te industrijskim i ostalim kupcima u Republici Hrvatskoj.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

b) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Priznavanje prihoda (nastavak)

Sukladno novom MSFI 15, glede priznavanja ugovora s kupcima Društvo primjenjuje model pet koraka;

1. Utvrđivanje ugovora s kupcem
2. Utvrđivanje obveze isporuke u ugovoru
3. Utvrđivanje cijene transakcije
4. Dodjeljivanje cijene transakcije obvezama isporuke u ugovoru
5. Priznavanje prihoda kada (ili kako) subjekt ispuni obvezu isporuke

Prihodi se priznaju za svaku zasebnu obvezu u ugovoru u iznosu cijene transakcije. Cijena transakcije je iznos naknada u ugovoru na koju Grupa očekuje da ima pravo u zamjenu za prijenos obećane robe ili usluga kupca.

Prihodi od prodaje električne energije priznaju se na temelju najbolje procjene isporučene količine energije. Kako se stvarni obračun isporučenih količina energije kupcima kategorije kućanstvo obavlja dva puta godišnje, Grupa prihode od prodaje električne energije temelji na ukupno proizvedenim i nabavljenim količinama električne energije na mreži distribucije korigirane za gubitke na distributivnoj mreži na temelju logaritamske regresije. Od stupanja na snagu Zakona o izmjenama Zakona o tržištu električne energije (NN 102/2015) prestaje regulacija cijena za javnu uslugu opskrbe električnom energijom kućanstava u okviru univerzalne usluge i iznose tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom donosi opskrbljivač koji ima obvezu pružanja javne usluge. Grupa nema poseban računovodstveni model za priznavanje bilo kakvih razgraničenja koja bi nastala uslijed regulirane tarife. Sukladno tome, Grupa priznaje prihode na temelju cijena određenih tarifom odobrenom od strane regulatorne agencije, odnosno odlukom društva koje ima obvezu pružanja javne usluge. Alternativno, Grupa pruža mogućnost svojim kupcima da izaberu tržišni model, i u tom slučaju prihodi se priznaju u skladu sa cijenama na slobodnom tržištu (HEPI tarifni model).

Prihod od prodaje toplinske energije kućanstvima te industrijskim i ostalim korisnicima u Republici Hrvatskoj priznaje se u trenutku kada kupac stječe kontrolu nad proizvodom, odnosno kada je kada je toplinska energija isporučena kupcima i ako je vjerojatno da će Grupa primiti naknadu.

Prihod od prodaje plina priznaje se u trenutku kada kupac stječe kontrolu nad proizvodom, odnosno kada je plin isporučen kupcima i ako je vjerojatno da će Društvo primiti naknadu. Cijena plina regulirana je od strane Hrvatske energetske regulatorne agencije (HERA). Grupa nema poseban računovodstveni model za priznavanje bilo kakvih razgraničenja koja bi nastala uslijed regulirane tarife.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

b) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Priznavanje prihoda (nastavak)

Prihodi od naknada za priključenje

Sukladno standardu MSFI 15 Prihodi na temelju ugovora s kupcima, koji je na snazi od 1. siječnja 2018. godine, prihod od priključenja na mrežu se sustavno raspoređuje kroz razdoblje korisnog vijeka upotrebe imovine (priključka), a naknada primljena od kupaca za priključenje na mrežu evidentira se kao odgođeni prihod te priznaje kao prihod razdoblja istovremeno s amortizacijom priključka na koji se odnosi.

Segmentalna analiza

Grupa je u potpunosti usvojila MSFI 8 „Poslovni segmenti“ i objavila podatke o poslovanju po segmentima, budući da Grupa dužničkim instrumentima trguje na javnim uređenim tržištima (bilješka 4).

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE, PROCJENE I PRETPOSTAVKE

Sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja zahtijeva od Uprave da daje procjene, pretpostavke i prosudbe koje utječu na iskazane iznose sredstava, obveza, prihoda i rashoda te objavu potencijalnih obveza. Mogući su događaji u budućnosti koji će uzrokovati promjene u pretpostavkama na temelju kojih su dane procjene, a time i promjene u samim procjenama. Učinak bilo koje promjene u procjeni iskazat će se u konsolidiranim financijskim izvještajima kad ga bude moguće utvrditi. Procjene su detaljno prikazane u pripadajućim bilješkama i najznačajnije među njima se odnose na sljedeće:

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme

Kao što je objašnjeno u bilješci 2, Grupa preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog razdoblja.

Rezerviranja za razgradnju elektrana

Uprava procjenjuje trošak rezerviranja za razgradnju NE Krško i termoelektrana Grupe na osnovu važećih zakona i propisa te vlastitih iskustava. Rezervacija uključuje i aktivnosti vezane uz zaštitu okoliša koje je potrebno sprovesti tijekom razgradnje proizvodnih objekata.

Sredstva za razgradnju NE Krško rezerviraju se sukladno Uredbi o iznosu, roku i načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenog nuklearnog goriva NE Krško (NN 155/08) (bilješka 15).

Iznos rezerviranja za razgradnju termoelektrana predstavlja diskontiranu vrijednost procijenjenog troška razgradnje termoelektrana Grupe (bilješka 28).

Priznavanje prihoda od prodaje električne energije kupcima univerzalne usluge (kupci kućanstva)

Budući da se naplata odvija akontacijskim sustavom sa stvarnim obračunom 2 puta godišnje, Grupa procjenjuje prihode od prodaje električne energije. Procjena se temelji na ukupno proizvedenoj količini električne energije na način da se proizvedena, odnosno nabavljena, količina umanjuje za procijenjene gubitke na distributivnoj mreži. Nakon analize više različitih metoda aproksimacije (petogodišnji prosjek, linearna aproksimacija i slično) Uprava je kao najprikladniju odabrala logaritamsku regresiju.

Razlika između prethodno procijenjenih prihoda i stvarnih uplata priznaje se u konsolidiranoj bilanci kao ostale kratkoročne obveze ili ostala kratkotrajna potraživanja.

Umanjenje dugotrajne imovine

Kalkulacija umanjenja zahtjeva procjenu vrijednosti u uporabi jedinica koje stvaraju novac. Ta vrijednost je mjerena temeljem projekcije diskontiranog novčanog toka. Najznačajnije varijable za utvrđivanje novčanog toka su diskontirane stope, terminske vrijednosti, vrijeme za koje se rade projekcije novčanog toka, kao i pretpostavke i prosudbe korištene za utvrđivanje novčanih primitaka i izdataka.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE, PROCJENE I PRETPOSTAVKE (nastavak)

Raspoloživost oporezive dobiti za koju imovina odgođenog poreza može biti priznata

Imovina odgođenog poreza se priznaje za sve neiskorištene porezne gubitke do mjere u kojoj je moguće da će biti ostvarena dobit koja će omogućiti korištenje s njom povezane porezne pogodnosti. Utvrđivanje odgođene porezne imovine koja se može priznati nalaže primjenu značajnih prosudbi, koje se temelje na utvrđivanju vjerojatnog vremena nastanka i iznosa buduće oporezive dobiti, zajedno s budućom planiranom strategijom poreza (bilješka 10).

Aktuarske procjene korištene za izračun naknada za odlazak u mirovinu

Trošak definiranih primanja je utvrđen koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontiranim stopama, budućim povećanjima dohotka i smrtnosti ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova, te procjene su predmet nesigurnosti (bilješka 28).

Posljedice određenih sudskih sporova

Grupa je strana u brojnim sudskim sporovima proizašlim iz redovnog poslovanja. Rezerviranja se evidentiraju ukoliko postoji sadašnja obveza kao rezultat prošlog događaja (uzimajući u obzir sve raspoložive dokaze uključujući mišljenje pravnih stručnjaka) gdje je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa i ukoliko se iznos obveze može pouzdano procijeniti (bilješka 28).

Model očekivanog gubitka

S primjenom MSFI 9, uvodi se model očekivanog kreditnog gubitka (ECL). Mjerenje očekivanog kreditnog gubitka od umanjenja vrijednosti temelji se na razumnim i potpornim informacijama koje su dostupne bez pretjeranih troškova i napora te koje uključuju informacije o prošlim događajima, trenutnim te predviđenim budućim uvjetima i okolnostima. Grupa priznaje 12-mjesečni ili životni ECL, ovisno o tome je li došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja (ili kada je preuzeta obveza ili jamstvo). Za potrebe izračuna ECL modela portfelj financijske imovine podijeljen je u tri stupnja: stupanj 1, stupanj 2 i stupanj 3. Na datum prvog priznavanja financijska imovina uključena je u stupanj 1, a naknadna reklasifikacija na stupnjeve 2 i 3 ovisi o povećanju kreditnog rizika po financijskom instrumentu nakon inicijalnog priznavanja, odnosno o kreditnoj kvaliteti financijskog instrumenta. Za potraživanja od kupaca primjenjuje se pojednostavljeni pristup pri čemu se očekivani kreditni gubici priznaju za cijelo razdoblje trajanja potraživanja.

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA

Poslovni prihodi Grupe ostvaruju se najvećim dijelom u Republici Hrvatskoj.

Izveštajni segmenti Grupe podijeljeni su na sljedeće: električna energija (proizvodnja, prijenos, distribucija i prodaja električne energije), toplinarstvo (proizvodnja, distribucija i prodaja toplinske energije) i plin (distribucija i prodaja plina).

Dobit, odnosno gubitak svakog segmenta rezultat je svih prihoda i rashoda koji se direktno odnose na određeni segment. Informacije o financijskim prihodima, odnosno rashodima i porezu na dobit nisu iskazane na razini segmenta, jer je osnova za prikazivanje segmenta dobit iz poslovanja.

	Električna energija		Toplinarstvo		Plin		Grupa	
	2018. u tisućama kuna	2017. u tisućama kuna	2018. u tisućama kuna	2017. u tisućama kuna	2018. u tisućama kuna	2017. u tisućama kuna	2018. u tisućama kuna	2017. u tisućama kuna
Prihodi iz osnovne djelatnosti	11.650.333	11.493.664	664.442	683.264	1.922.759	1.280.463	14.237.534	13.457.391
Ostali prihodi segmenata	878.706	1.409.955	57.591	70.016	24.469	31.923	960.766	1.511.894
Dobit / gubitak iz poslovanja	2.266.124	2.383.133	(239.954)	(65.908)	(367.713)	(22.402)	1.658.457	2.294.823
Neto financijski rashod							24.732	(704.087)
Porez na dobit							(318.437)	(290.437)
Neto dobit							1.364.752	1.300.299

Imovina segmenta sastoji se prvenstveno od nekretnina, postrojenja i opreme, potraživanja, novca i zaliha. Obveze segmenta sastoje se od obveza prema dobavljačima i ostalih obveza. Imovina i obveze koje ne pripadaju segmentima predstavljaju imovinu i obveze koje se ne mogu opravdano rasporediti na poslovne segmente. Ukupna neraspoređena imovina uključuje ulaganje u NE Krško, dio nekretnina, postrojenja i opreme i neraspoređenu financijsku imovinu. Ukupne neraspoređene obveze uključuju dugoročne kredite, kratkoročne kredite te ostale razne obveze.

	Ukupna imovina segmenata		Ukupne obveze segmenata	
	2018. u tisućama kuna	2017. u tisućama kuna	2018. u tisućama kuna	2017. u tisućama kuna
Električna energija	32.238.163	31.631.552	8.305.271	6.034.166
Toplinarstvo	1.155.130	1.205.007	198.267	167.969
Plin	390.921	365.519	89.909	93.308
Neraspoređeno	6.565.415	5.649.479	7.386.784	6.560.088
Ukupno Grupa	40.349.629	38.851.557	15.980.231	12.855.531

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (nastavak)

Informacije o najvećim kupcima

Prihod od djelatnosti prodaje električne energije u 2018. godini iznosi 11.650.333 tisuća kuna (u 2017. godini 11.493.664 tisuća kuna).

Prihod od djelatnosti prodaje toplinske energije u 2018. godini iznosi 664.442 tisuća kuna (u 2017. godini 683.264 tisuća kuna).

Prihod od djelatnosti prodaje plina u 2018. godini odnosi se na prodaju plina na veleprodajnom tržištu u iznosu 932.243 tisuća kuna i na prodaju plina kupcima opskrbe plina u iznosu 990.516 tisuća kuna (u 2017. godini prodaja plina na veleprodajnom tržištu iznosi 963.887 tisuće kuna i prodaja plina kupcima opskrbe plina 316.576 tisuća kuna).

Teritorijalna analiza poslovanja

Grupa posluje na području Europe, sa zemljama koje su članice Europske Unije i ostalim zemljama koje nisu članice Europske Unije.

Slijedi teritorijalna analiza prihoda koje je Grupa ostvarila iz aktivnih dijelova poslovanja od vanjskih kupaca električne energije:

	2018. u tisućama kuna	2017. u tisućama kuna
Hrvatska	10.687.377	10.302.678
Zemlje Europske Unije	742.009	1.038.870
Ostale zemlje koje nisu članice Europske Unije	220.947	152.116
	11.650.333	11.493.664

5. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA

	2018. u tisućama kuna	2017. u tisućama kuna
Usluge za priključenje na mrežu	3.071	372.088
Prihod od imovine financirane iz naknade za priključenje	319.745	224.404
Naplaćena vrijednosno usklađena potraživanja (bilješka 21)	54.822	79.971
Prihodi od vanjskih usluga	77.898	94.233
Zatezne kamate	42.908	38.961
Prihodi od prodaje materijala	37.652	32.728
Prihod od prodaje prekogranične prijenosne moći	120.067	130.169
Prihodi od međukompenzacijskog mehanizma HOPS-a – inozemstvo	37.140	5.513
Prihod od ukidanja rezerviranja za vrijednosno usklađenu dugotrajnu imovinu	-	199.207
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja za neiskorištene godišnje odmone	4.271	15.348
Prihod od ukidanja rezerviranja isplate po kolektivnom ugovoru	12.752	-
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade	5.119	187
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja za sudske sporove	34.612	66.928
Prihodi od ukidanja ostalih rezerviranja	2.825	-
Naplaćena potraživanja po predstečaju	6.891	11.640
Prihodi od opomena kupcima	216	1.345
Prihodi temeljem sudskih troškova po tužbama	7.011	7.385
Dobici od prodaje materijalne imovine	5.192	18.043
Naplaćena otpisana potraživanja	5.325	1.829
Prihodi od subvencija, dotacija, regresa i kompenzacija	3.170	2.803
Više obračunata naknada u prošloj godini na emisije CO ₂ za proizvodnju električne energije	11.428	13.109
Ostali poslovni prihodi NE Krško	9.141	5.409
Ostalo	159.510	190.594
	960.766	1.511.894

6. TROŠKOVI NABAVE

	2018. u tisućama kuna	2017. u tisućama kuna
Trošak nabave električne energije	2.831.169	2.786.423
Trošak goriva	1.695.300	1.903.145
Trošak nabave plina za prodaju na veleprodajnom tržištu	1.823.664	1.130.144
	6.350.133	5.819.712

Nabava električne energije i plina odnosi se na nabavke izvan sustava za prodaju na veleprodajnom tržištu i krajnjim kupcima.

Nabava goriva (ugljena, tekućeg goriva i plina) odnosi se na nabavke izvan sustava za proizvodnju električne energije u termoelektranama.

7. TROŠKOVI OSOBLJA

	2018. u tisućama kuna	2017. u tisućama kuna
Neto plaće	1.044.604	1.112.785
Neto plaće NE Krško	94.258	93.171
Troškovi poreza i doprinosa	662.213	703.795
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća NE Krško	40.145	37.141
	1.841.220	1.946.892

Ukupni troškovi zaposlenika:

	2018. u tisućama kuna	2017. u tisućama kuna
Bruto plaće	1.706.817	1.816.580
Bruto plaće NE Krško	134.403	130.312
Naknade troškova zaposlenima (bilješka 8)	117.175	120.018
Materijalna prava zaposlenih (bilješka 8)	97.958	99.520
Neiskorišteni godišnji odmori (bilješka 8)	12.884	5.077
	2.069.237	2.171.507

7. TROŠKOVI OSOBLJA (nastavak)

Naknade članovima Uprave i izvršnim direktorima društava Grupe:

	2018. u tisućama kuna	2017. u tisućama kuna
Bruto plaće	30.215	28.881
Doprinosi za mirovinsko osiguranje	6.677	6.430
Ostala primanja	3.759	3.508
	40.651	38.819

Naknade članovima Nadzornog odbora:

	2018. u tisućama kuna	2017. u tisućama kuna
Naknade	278	367
Porezi i doprinosi	23	30
Ostali troškovi	6	10
	307	407

Naknade troškova zaposlenima uključuju troškove prijevoza na posao u 2018. godini u iznosu od 70.168 tisuća kuna (2017. godine: 73.602 tisuća kuna), dnevnice i putne troškove u 2018. godini u iznosu od 24.550 tisuća kuna (2017. godine: 22.679 tisuća kuna), dopunsko zdravstveno osiguranje u iznosu od 7.372 tisuća kuna (2017. godine: 8.697 tisuća kuna) te ostale slične troškove u 2018. godini u iznosu od 15.085 tisuća kuna (2017. godine: 15.040 tisuća kuna).

Troškovi materijalnih prava zaposlenih uključuju naknade prema Kolektivnom ugovoru. Najvećim dijelom odnose se na isplate prema Kolektivnom ugovoru u iznosu od 72.109 tisuća kuna, a manjim dijelom na solidarne pomoći, naknade za odvojeni život, pomoć djeci i drugo.

Članovima Uprave nije bilo drugih isplata osim redovne plaće i primitaka u naravi u iznosu od 3.759 tisuća kuna u 2018. godini (2017. godine: 3.508 tisuće kuna).

8. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA

	2018. u tisućama kuna	2017. u tisućama kuna
Troškovi održavanja	665.890	566.004
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca (bilješka 21)	452.582	151.143
Troškovi nabave plina	137.996	116.673
Troškovi vanjskih usluga i materijala	430.353	388.086
Naplative usluge i materijal	87.839	179.522
Naknade za nabavu plina	-	6.690
Trošak emisijskih jedinica CO ₂	263.125	120.163
Otpis dugotrajne imovine	26.653	223.128
Vrijednosno usklađivanje zaliha	18.884	7.216
Vrijednosno usklađenje dugotrajne materijalne imovine	96.014	39.630
Vrijednosno usklađenje dugotrajne nematerijalne imovine	10.178	72.680
Naknade troškova zaposlenih (bilješka 7)	117.175	120.018
Ostala materijalna prava zaposlenih (bilješka 7)	97.958	99.520
NE Krško – troškovi razgradnje po odluci Vlade	105.613	106.386
Doprinosi, porezi i naknade državi	102.129	96.027
Rezerviranje po sudskim sporovima	11.188	18.471
Doprinosi i koncesije za vodu	73.541	65.079
Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore (bilješka 7)	12.884	5.077
Naknada za korištenje prostora elektrana	99.675	75.138
Naknada za pročišćavanje i odvodnju voda	14.040	12.447
Nabavna vrijednost prodanog materijala	25.740	19.806
Troškovi obračuna i naplate	27.866	24.807
Rezerviranje za otpremnine i jubilarne nagrade	65.765	101.164
Rezerviranja za otpremnine temeljem otkaza ugovora o radu	33.403	-
Premije osiguranja	10.918	11.835
Naknade za zaštitu okoliša	709	835
Naknade šteta	28.438	21.311
Otpisana neutužena potraživanja	11.612	14.936
Rezerviranje za dekomisiju termoelektrana	22.255	8.711
Ostali troškovi	296.712	299.392
	3.347.135	2.971.895

9. FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI

	2018. u tisućama kuna	2017. u tisućama kuna
Financijski prihodi		
Pozitivne tečajne razlike	80.627	215.803
Kamate	9.417	9.275
Fer vrijednost međuvalutnog swap-a	197.972	-
Prihod od dividende	18	8.935
Ostali financijski prihodi	935	701
NE Krško – kamate	1.108	1.112
Ukupno financijski prihodi	290.077	235.826
Financijski rashodi		
Kamate	(190.986)	(222.787)
Negativne tečajne razlike	(68.037)	(95.090)
Fer vrijednost međuvalutnog swap-a	-	(569.172)
Fer vrednovanje dionica	-	(548)
NE Krško – kamate	(934)	(556)
Vrijednosno usklađenje financijske imovine	(1.409)	(6.000)
Ostali financijski rashodi	(3.979)	(46.777)
Ukupno financijski rashodi	(265.345)	(940.930)
Kapitalizirani troškovi posudbe	-	1.017
Financijski rashodi priznati u računu dobiti i gubitka	(265.345)	(939.913)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	24.732	(704.087)

10. POREZ NA DOBIT

	2018. u tisućama kuna	2017. u tisućama kuna
Tekući porez	(345.898)	(345.365)
Odgođeni troškovi/(prihodi) poreza koji se odnose na stvaranje i ukidanje privremenih razlika	27.461	54.928
Porez na dobit	(318.437)	(290.437)

Usklađenje odgođene porezne imovine je kako slijedi:

	2018. u tisućama kuna	2017. u tisućama kuna
Stanje 1. siječnja	610.389	555.461
Usklađenje prethodnog razdoblja – primjena MSFI 15	324.616	-
Stanje 1. siječnja	935.005	555.461
Ukidanje odgođene porezne imovine	(100.436)	(124.329)
Priznavanje odgođene porezne imovine	127.897	179.257
Stanje 31. prosinca	962.466	610.389

Odgođena porezna imovina je nastala od porezno nepriznatih rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine za odlazak u redovnu mirovinu, ispravke vrijednosti koji nisu porezno priznati i ostala rezerviranja.

Usklađenje između poreza na dobit i dobiti iskazane u računu dobiti i gubitka je prikazano kako slijedi:

	2018. u tisućama kuna	2017. u tisućama kuna
Dobit prije oporezivanja	1.683.189	1.590.736
Porez po važećoj stopi (18%/ 20%)	(302.974)	(286.332)
Porezno nepriznati prihodi	(37.104)	(57.369)
Porezni učinak privremenih razlika	27.461	54.928
Nepriznata odgođena porezna imovina Društava koja posluju s gubitkom	(5.820)	(1.664)
Porezni rashod tekuće godine	(318.437)	(290.437)
Efektivna porezna stopa	19%	18%

Smanjenje stope poreza na dobit u Hrvatskoj s 20% na 18% stupilo je na snagu s 1. siječnja 2017. godine. Kao rezultat promjene porezne stope, relevantne pozicije odgođenih poreza ponovno su računane.

10. POREZ NA DOBIT (nastavak)

Grupa i svako njezino ovisno Društvo su obveznici plaćanja poreza na dobit sukladno poreznim zakonima i propisima Republike Hrvatske. Ovisna društva u okviru Grupe iskazala su porezne gubitke u iznosu od 304.834 tisuća kuna (2017.: 479.834 tisuća kuna), dok je Grupa obračunala porez na dobit u iznosu od 345.898 tisuća kuna (2017.: 345.365 tisuća kuna) i odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 27.461 tisuća kuna (2017.: 54.928 tisuća kuna).

Ostvareni porezni gubici mogu se prenositi i priznavati kao odbitna stavka kod obračuna poreza u idućim poreznim razdobljima do njihovog zakonom utvrđenog roka isteka, koji je 5 godina od isteka godine u kojoj su porezni gubici nastali.

Porezni gubici Grupe i rokovi njihova isteka prikazani su u sljedećoj tablici:

Godina poreznog gubitka	Ukupni porezni gubitak Grupe u tisućama kuna	Godina prestanka mogućnosti prijenosa
2014.	168.027	2019.
2015.	69.009	2020.
2016.	26.221	2021.
2017.	9.243	2022.
2018.	32.334	2023.
	304.834	

Društva u Grupi koja kontinuirano posluju s gubitkom ne priznaju odgođenu poreznu imovinu. Društvo realizira dobit i nema poreznih gubitaka za prijenos. U skladu s hrvatskim propisima nije moguće iskoristiti porezne gubitke na konsolidiranoj osnovi. Svako pojedinačno društvo utvrđuje svoju poreznu obvezu.

Na dan 31. prosinca 2018. godine odgođena porezna imovina proizašla iz prenesenih poreznih gubitaka u iznosu od 304.834 tisuća kuna nije priznata.

U skladu s poreznim propisima, Porezna uprava može u svakom trenutku pregledati knjige i evidencije Društva i ovisnih društava u razdoblju od tri godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana, te može nametnuti dodatne porezne obveze i kazne. Uprava Društva nije upoznata ni sa kakvim okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

U 2018. godini Porezna uprava provela je porezni nadzor za 2016. godinu u ovisnom društvu HEP Toplinarstvo d.o.o. i HEP Opskrba d.o.o. Porezni nadzor u 2018. godini za 2016. godinu započeo je u ovisnom društvu HEP Telekomunikacije d.o.o. i još uvijek traje.

10. POREZ NA DOBIT (nastavak)

Niže u tablici sažeto su prikazane promjene odgođene porezne imovine tijekom godine:

	Vrijednosno usklađenje zaliha u tisućama kuna	Rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine u tisućama kuna	Amortizacija iznad propisanih stopa u tisućama kuna	Rezerviranja za MTM obveznicama u tisućama kuna	Vrijednosno usklađenje dugotrajne materijalne imovine u tisućama kuna	Preneseni porezni gubici u tisućama kuna	Ostalo u tisućama kuna	Ukupno u tisućama kuna
Na dan 1. siječnja 2017.	42.676	75.312	9.489	5.805	394.578	1.340	26.261	555.461
Knjiženo u korist računa dobiti i gubitka tekuće godine	1.087	17.585	1.776	85.136	(56.753)	(1.341)	7.438	54.928
Na dan 31. prosinca 2017.	43.763	92.897	11.265	90.941	337.825	(1)	33.699	610.389
Prepravljanje	-	-	-	-	-	-	324.616	324.616
Na dan 1. siječnja 2018.	43.763	92.897	11.265	90.941	337.825	(1)	358.315	935.005
Knjiženo u korist računa dobiti i gubitka tekuće godine	3.126	8.799	2.007	(35.635)	(10.703)	-	59.867	27.461
Na dan 31. prosinca 2018.	46.889	101.696	13.272	55.306	327.122	(1)	418.182	962.466

11. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljišta i zgrade u tisućama kuna	Inventar i oprema u tisućama kuna	Investicije u tijeku u tisućama kuna	Ukupno u tisućama kuna
NABAVNA VRIJEDNOST				
Na dan 1. siječnja 2017.	39.163.741	48.087.337	2.677.233	89.928.311
Preknjiženja	97.261	(45.316)	(51.397)	548
Povećanja	14.173	238.886	1.964.703	2.217.762
Povećanja NEK	-	-	195.306	195.306
Aktiviranje investicija u tijeku	623.767	1.254.726	(1.938.594)	(60.101)
Aktiviranje investicija u tijeku NEK	12.878	114.280	(127.158)	-
Otuđenja	(74.532)	(386.870)	(277.534)	(738.936)
Prijenos na ulaganje u nekretnine	(97.431)	-	-	(97.431)
Na dan 31. prosinca 2017.	39.739.857	49.263.043	2.442.559	91.445.459
Preknjiženja	21.592	(21.338)	(188)	66
Povećanja	3.573	174.577	1.816.782	1.994.932
Povećanja NEK	-	-	291.798	291.798
Aktiviranje investicija u tijeku	494.043	1.762.607	(2.263.490)	(6.840)
Aktiviranje investicija u tijeku NEK	17.651	268.759	(286.410)	-
Otuđenja	(63.229)	(409.656)	(18.368)	(491.253)
Na dan 31. prosinca 2018.	40.213.487	51.037.992	1.982.683	93.234.162
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA				
Na dan 1. siječnja 2017.	27.034.457	32.122.765	-	59.157.222
Trošak amortizacije za godinu	674.478	1.087.016	-	1.761.494
Trošak amortizacije za godinu za NEK	26.072	100.763	-	126.835
Procjena imovine MRS-a 36 /i/	(10.357)	(188.850)	-	(199.207)
Otpis investicija MRS 36	14.070	25.560	-	39.630
Preknjiženja	13.115	(12.662)	-	453
Isknjiženo otuđenjem	(80.851)	(383.442)	-	(464.293)
Prijenos na ulaganje u nekretnine	(9.787)	-	-	(9.787)
Na dan 31. prosinca 2017.	27.661.197	32.751.150	-	60.412.347
Trošak amortizacije za godinu	677.438	1.150.734	-	1.828.172
Trošak amortizacije za godinu za NEK	26.500	90.515	-	117.015
Otpis investicija MRS 36	5.957	88.301	-	94.258
Preknjiženja	2.105	(2.048)	-	57
Isknjiženo otuđenjem	(56.284)	(383.660)	-	(439.944)
Na dan 31. prosinca 2018.	28.316.913	33.694.992	-	62.011.905
KNJIGOVODSTVENI IZNOS				
Na dan 31. prosinca 2018.	11.896.574	17.343.000	1.982.683	31.222.257
Na dan 31. prosinca 2017.	12.078.660	16.511.893	2.442.559	31.033.112

11. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Grupa je vlasnik velikog broja nekretnina, međutim vlasništvo nad pojedinim nekretninama nije u potpunosti riješeno. Grupa je u procesu registriranja vlasništva nad nekretninama Grupe. Zbog velikog broja nekretnina, postoji mogućnost da u poslovnim knjigama nisu evidentirane sve nekretnine u vlasništvu Grupe. Također postoji mogućnost da su u poslovnim knjigama evidentirane nekretnine gdje Grupa nema upisano vlasništvo.

Uprava Društva donijela je 27. lipnja 2013. godine Odluku o mjerama i aktivnostima u svezi rješavanja vlasničkog statusa nekretnina Društva i ovisnih društava.

U Odluci su zadani zadaci i rokovi u cilju podnošenja prijedloga nadležnim zemljišno-knjižnim sudovima radi upisa prava vlasništva. Aktivnosti na uređenju zemljišno-knjižnog stanja se nastavljaju i u 2018. godini.

/i/ Temeljem utvrđenih indikatora na umanjeње imovine i izračuna vrijednosti potrebnih umanjeња sukladno MRS-u 36, ispravljena je knjigovodstvena vrijednost termoelektrana tijekom 2014. godine. Ključni indikator umanjeња bili su značajno viši troškovi proizvodnje električne energije u termoelektranama u odnosu na tržišnu cijenu električne energije.

U srpnju 2016. godine Bloku L u TE TO Zagreb dodijeljen je status povlaštenog proizvođača temeljem Rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije izdanom od strane Hrvatske regulatorne energetske agencije (HERA) sukladno kojem je ušao u sustav poticaja i prodaje električne energije po povlaštenoj cijeni u razdoblju od dvadeset i pet godina. Navedena okolnost, nakon utvrđenja održivosti modela financiranja na kojem je bazirana u tijeku 2017. godine, prepoznata je kao indikacija promjene vrijednosti imovine te je sukladno istoj izrađena ponovna procjena vrijednosti od strane neovisnog konzultanta koja je pokazala potrebu ukidanja priznatog gubitka od umanjeња imovine na Bloku L u TE TO Zagreb u iznosu od 199.207 tisuća kuna što je rezultiralo povećanjem sadašnje vrijednosti imovine kao i povećanjem prihoda od ukidanja umanjeња imovine. Izračun nadoknadive vrijednosti temelji se na petogodišnjim planovima proizvodnje električne i toplinske energije. Izračun nadoknadive vrijednosti implicira terminalnu stopu rasta nakon petogodišnjeg razdoblja od 0%. Projekcije novčanih tokova diskontiraju se korištenjem diskontne stope koja odražava rizik predmetne imovine i ista se testira na svaki datum bilance ukoliko se uoče indikator umanjeња.

12. NEMATERIJALNA IMOVINA

	u tisućama kuna
NABAVNA VRIJEDNOST	Licence
Stanje 31. prosinca 2016.	797.775
Preknjiženja	(548)
Povećanje	40.320
Aktiviranje investicija	60.101
Otuđenja	(38.532)
Stanje 31. prosinca 2017.	859.116
Preknjiženja	(66)
Povećanje	17.422
Aktiviranje investicija	6.840
Otuđenja	(280)
Stanje 31. prosinca 2018.	883.032
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA	
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	640.189
Preknjiženja	(453)
Trošak amortizacije za godinu	47.404
Otuđenja	(38.526)
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	648.614
Preknjiženja	(57)
Trošak amortizacije za godinu	56.168
Otuđenja	(271)
Stanje na dan 31. prosinca 2018.	704.454
KNJIGOVODSTVENI IZNOS	
Na dan 31. prosinca 2018.	178.578
Na dan 31. prosinca 2017.	210.502

13. ULAGANJA U NEKRETNINE

Na dan 31. prosinca 2018. i 2017. godine investicijska ulaganja u nekretnine obuhvaćaju nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja vrijednosti kapitala, te su iskazana realnom fer vrijednosti, temeljem najbolje procjene Uprave. Fer vrijednost obuhvaća procijenjenu tržišnu cijenu na kraju izvještajnog razdoblja. Sve investicijske nekretnine su u vlasništvu Društva.

Procjenu fer vrijednosti nekretnina obavili su službeni procjenitelji ili interne službe Grupe čija procjena se temelji na dostupnim podacima o tržišnoj cijeni nekretnina na prikladnim pozicijama. Ove cijene prikupljene su iz različitih izvora, uključujući dostupne statistike Državnog zavoda za statistiku, Agencije za promet nekretnina, HGK i slično. Ove vrijednosti prosječno ostvarenih cijena prilagođene su za obilježja i specifičnosti pojedinih nekretnina.

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Po fer vrijednosti		
Fer vrijednost	305.630	231.491
Neto promjena vrijednosti temeljem usklađenja fer vrijednosti	(1.904)	7.654
Prijenos sa nekretnina	-	66.485
Stanje na kraju godine po fer vrijednosti	303.726	305.630

14. PREDUJMOVI ZA NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMU

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Bio energana Bjelovar	417	-
Dalekovod d.d.	84	-
Đuro Đaković Holding d.d.	-	1.325
FATA S.P.A.	74.695	-
General Electrics Hrvatska	-	3.764
HELB d.o.o.	6.400	-
Končar inženjering Zagreb	869	3.043
Končar KET	787	2.208
Siemens d.d.	2.529	336
TPK Orometal d.d.	-	1.445
Ostalo	1.389	3.131
	87.170	15.252

Predumovi za nekretnine, postrojenja i opremu odnose se na izgradnju proizvodnih objekata.

15. ULAGANJE U NE KRŠKO

Povijest ulaganja

Krajem 2001. godine između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Slovenije potpisan je Ugovor o uređenju statusnih i drugih pravnih odnosa vezanih uz ulaganje, iskorištavanje i razgradnju NE Krško, te Društveni ugovor između HEP d.d. i ELES GEN d.o.o.. Ugovor je ratificirao Sabor Republike Hrvatske sredinom 2002. godine, a stupio je na snagu 11. ožujka 2003. godine nakon što ga je ratificirao Parlament Republike Slovenije 25. veljače 2003. godine.

Ovim ugovorom priznata su ranije oduzeta vlasnička prava HEP d.d.-u u novooblikovanom društvu NE Krško u visini od 50% udjela u elektrani. Obje strane su se usuglasile da je životni vijek elektrane najmanje do 2023. godine. Proizvedena električna energija isporučuje se u omjeru 50:50 za obje ugovorne strane, a cijena isporučene energije određuje se prema stvarnim troškovima proizvodnje.

Ugovorom je također po prvi puta jasno definirana obveza Republike Hrvatske prema zbrinjavanju polovice radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva iz NE Krško. Svaka država ima obvezu osigurati polovicu potrebnih sredstava za financiranje troškova izrade programa razgradnje i troškova provedbe programa. Svaka strana će sredstva za navedene namjene izdvajati u svoj zasebni fond u iznosima predviđenim programima razgradnje. Sukladno važećem Programu razgradnje NE Krško i odlaganja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva, HEP d.d. je obveznik uplate sredstava u Fond u iznosu od 14.250 tisuća EUR-a godišnje.

Trenutno stanje

Uplate u Fond za financiranje razgradnje NE Krško

Temeljem Uredbe o iznosu, roku i načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenog nuklearnog goriva NE Krško donesene od strane Vlade Republike Hrvatske 24. prosinca 2008. HEP d.d. je od 2006. pa do kraja 2018. godine uplatio u Fond za financiranje razgradnje NE Krško iznos od 1.587.528 tisuća kuna. Visina uplate određena je dokumentom Program razgradnje iz 2004. godine. Aktualna godišnja obveza u iznosu od 14.250 tisuća EUR u Fond se uplaćuje kvartalno.

Produljenje životnog vijeka

Nakon što je 2012. godine NE Krško od Uprave Republike Slovenije za nuklearnu sigurnost dobila pogonsku dozvolu bez vremenskog ograničenja, početkom 2016. godine HEP d.d. i GEN energija d.o.o. su donijeli odluku o produljenju pogonskog vijeka elektrane do 2043. godine. Odluka je donesena uz suglasnost Međudržavnog povjerenstva za NE Krško, a prethodila joj je izrada ekonomske studije o isplativosti ulaganja u dugoročni pogon elektrane.

15. ULAGANJE U NE KRŠKO (nastavak)

Računovodstveno praćenje zajedničkog ulaganja u NE Krško

Zajedničko ulaganje u NE Krško priznaje se u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe primjenom metode udjela. Primjena zahtijeva MSFI 11 rezultirala je brojnim pitanjima i nejasnoćama, kao i neshvaćanjem dijela korisnika financijskih izvještaja.

S ciljem otklanjanja mogućih nedoumica pojedinih državnih tijela (FINA, Ministarstvo financija, Državni zavod za statistiku i sl.) o informacijama u odvojenim financijskim izvještajima Društva, a sukladno odredbama MRS-a 1, točka 19. i točka 20. Uprava je donijela odluku o promjeni navedene politike.

U konsolidiranim financijskim izvještajima Grupa primjenjuje metodu zajedničkog upravljanja imovinom i obvezama i iskazuje svoj udio u svakoj imovini i svakoj obvezi, prihodima i rashodima sukladno MSFI 11.

U tablici koja slijedi prikazan je izvadak iz financijskih izvještaja NE Krško d.o.o. u 100% iznosima na dan 31. prosinca 2018. i 31. prosinca 2017. godine:

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.839.470	2.522.384
Kapital i rezerve	3.268.569	3.308.725
Bruto prihod od prodaje	1.172.816	1.181.749
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti	333.732	317.624
Dobit tekuće godine	-	-

16. ULAGANJA OBRAČUNATA PRIMJENOM METODE UDJELA

Hrvatska elektroprivreda d.d. (dalje u tekstu: HEP d.d.) i Plinacro d.o.o. zaključili su dana 1. lipnja 2010. godine Društveni ugovor o osnivanju društva LNG HRVATSKA d.o.o. za poslovanje ukapljenim prirodnim plinom kojim je društvo LNG HRVATSKA d.o.o. postalo nositelj projekta LNG terminala na Krku. Na temelju Društvenog ugovora HEP d.d. i Plinacro d.o.o. su postali članovi i suvlasnici društva LNG HRVATSKA d.o.o. i to svaki sa 50%-tnim članskim, upravljačkim i imovinskim pravima.

Sukladno odluci Vlade Republike Hrvatske o proglašenju projekta LNG terminal (izgradnja prihvatnog terminala za ukapljeni prirodni plin na otoku Krku, Općina Omišalj) strateškim investicijskim projektom Republike Hrvatske (NN 78/15) od 16. srpnja 2015. godine, projekt izgradnje LNG terminala je proglašen strateškim investicijskim projektom Republike Hrvatske.

Europska komisija je u studenom 2015. godine usvojila popis projekata od zajedničkog interesa (PCI) koji sadrži popis ključnih energetske infrastrukturnih projekata, među kojima se nalazi i LNG terminal na otoku Krku. LNG Hrvatska je s INEA-om (Izvršnom agencijom za inovacije i mreže, engl. Innovation and Networks Executive Agency) sklopila ugovore za sufinanciranje projektne i dozvolbene dokumentacije i ugovor za sufinanciranje radova.

Zakonom o terminalu za ukapljeni prirodni plin (NN 57/18), a koji je usvojio Sabor 18. lipnja 2018. godine, utvrđeno je da je gradnja LNG terminala u interesu Republike Hrvatske te se za nositelja investicije projekta odredilo društvo LNG Hrvatska d.o.o. koje će realizirati projekt.

Promjene na ulaganjima obračunatim primjenom metode udjela prikazane su kako slijedi:

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Ulaganja obračunata primjenom metode udjela:		
Ulaganja u LNG Hrvatska d.o.o.	23.512	865
	23.512	865

U tablici koja slijedi prikazan je izvadak iz financijskih izvještaja LNG Hrvatska d.o.o. u 100% iznosima na dan 31. prosinca 2018. i 31. prosinca 2017. godine.

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	120.569	101.219
Kapital i rezerve	19.409	426
Prihod od prodaje	47	101
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti	(13.227)	(17.947)
Gubitak tekuće godine	(7.328)	(7.856)

17. DANI DUGOTRAJNI ZAJMOVI

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Potraživanja za dane zajmove	35.790	61.879
Tekuće dospjeće danih dugotrajnih zajmova	-	(25.772)
Dugoročni dio	35.790	36.107

Zajmovi dani društvima povezanim sudjelujućim interesom:

	Godina odobrenja kredita	Rok otplate	Odobreni iznos kredita u 000 EUR	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
LNG Hrvatska	2015.	5 godina	4.900	35.645	61.879
Tekuće dospjeće				-	(25.772)
Ostali zajmovi				145	-
Dugoročni dio				35.790	36.107

18. FINANCIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUH VATNU DOBIT

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	283.578
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	197.307	-
	197.307	283.578

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Početno stanje imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	283.578	288.493
Usklađenje prethodnog razdoblja – primjena MSFI 9	(22.178)	-
Stanje imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit na dan 1. siječnja 2018. godine	261.400	288.493
Promjene fer vrijednosti imovine	(64.684)	(5.495)
Završno stanje imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	196.716	282.998

Promjene financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit prikazane u tablici gore prezentirane su u bruto iznosu. U konsolidiranom računu dobiti i gubitka unutar ostale sveobuhvatne dobiti iskazani su iznosi promjena fer vrijednosti imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit umanjene za porez na dobit na poziciji neto dobit/gubitak od financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Ulaganja kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (vrijednosnice)		
Jadranski Naftovod d.d.	195.411	280.701
Viktor Lenac d.d.	128	305
Đuro Đaković d.d.	5	5
Kraš d.d.	3	3
Pevec d.d.	6	547
Jadran d.d.	204	364
Elektrometal d.d.	40	41
Optima Telekom d.d.,	186	298
Institut IGH d.d.,	136	191
Međimurje beton d.d.	153	153
HTP Korčula d.d.	66	61
Lanište d.o.o.	110	61
Pominvest d.d.	35	35
Konstruktor Inženjering d.d. u stečaju	233	233
Ukupno ulaganja kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	196.716	282.998

18. FINANCIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUH VATNU DOBIT (nastavak)

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Ostala ulaganja		
Cropex	591	-
Geopodravina d.o.o.	-	200
Novenerg d.o.o.	-	380
Ukupno ostala ulaganja	591	580
Sveukupna ulaganja kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	197.307	283.578

Tijekom prosinca 2008. HEP d.d. je, odlukom Vlade Republike Hrvatske o prijenosu dionica društva Jadranski naftovod d.d., stekao u vlasništvo 53.981 dionicu po nominalnoj vrijednosti od 2.700 kuna, odnosno ukupne nominalne vrijednosti do 145.748.700 kuna. Odlukom Uprave odlučeno je da se dionice Jadranskog naftovoda d.d. razvrstaju kao imovina raspoloživa za prodaju. Upis vlasništva nad dionicama u Središnjoj depozitarnoj agenciji obavljen je 19. ožujka 2009. godine.

U 2018. i 2017. godini fer vrednovanje je napravljeno temeljem obavijesti Središnjeg klirinškog depozitarnog društva o stanju računa na dan 31. prosinca. Tržišna cijena dionice Jadranskog naftovoda d.d. na dan 31. prosinca 2018. godine iznosi 3.620 kuna, a na 31. prosinca 2017. godine 5.200 kuna. Fer vrednovanjem ulaganja u Jadranski naftovod d.d. na dan 31. prosinca 2018. godine smanjena je vrijednost uloga za 85.290 tisuća kuna (2017.: smanjena za 5.398 tisuća kuna). Efekt fer vrednovanja u 2018. i 2017. godini je proveden kroz rezerve.

19. OSTALA FINANCIJSKA IMOVINA

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Potraživanja po stambenim kreditima	9.415	13.685
Potraživanja od kupaca projekta energetske učinkovitosti – dugoročni dio	15.730	23.610
Ostala dugotrajna imovina	5.619	5.623
	30.764	42.918

Prije 1996. godine Grupa je prodala vlastite stanove svojim zaposlenicima u skladu sa zakonima Republike Hrvatske. Prodaja ove imovine uglavnom je bila na kredit i potraživanja od prodaje, koja imaju kamatnu stopu nižu od tržišne, otplaćuju se mjesečno u razdoblju od 20 do 35 godina. Potraživanja od prodaje stanova prenesena su na novoosnovana povezana društva 1. srpnja 2002. godine. Navedena potraživanja iskazana su u konsolidiranim financijskim izvještajima po diskontiranoj neto sadašnjoj vrijednosti, utvrđenoj koristeći kamatnu stopu od 7,0%. Obveza prema državi koja predstavlja 65% vrijednosti prodanih stanova iskazana je u dugoročnim obvezama prema državi (bilješka 27). Potraživanja su osigurana hipotekama na prodane stanove.

20. ZALIHE

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Zalihe goriva i kemikalija	113.583	109.854
Elektro materijal	447.957	367.226
Rezervni dijelovi	205.449	201.458
Građevinski materijal	12.289	15.100
Zalihe plina za veleprodaju	375.950	353.600
Emisijske jedinice CO ₂	234.050	106.248
Ostale zalihe	86.736	57.001
Zalihe nuklearnog goriva NE Krško	223.543	172.044
Ostale zalihe materijala NE Krško	106.791	115.053
	1.806.348	1.497.584
Ispravak vrijednosti zastarjelog materijala i rezervnih dijelova	(259.176)	(240.292)
	1.547.172	1.257.292

21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Električna energija – gospodarstvo	1.515.436	1.449.741
Električna energija – kućanstva	579.469	521.542
Električna energija – inozemstvo	148.111	155.966
Toplinska energija, plin i usluge	1.066.272	717.772
Potraživanja od kupaca NE Krško	8.696	15.788
Ostalo	71.038	55.831
	3.389.022	2.916.640
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(1.188.390)	(835.640)
	2.200.632	2.081.000

21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (nastavak)

Starosna struktura dospjeća neispravljenih potraživanja od kupaca:

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Nedospjelo	1.550.159	1.441.335
do 30 dana	311.907	349.467
od 31 – 60 dana	122.541	109.038
od 61 – 90 dana	65.369	62.517
od 91-180 dana	76.237	51.319
181 – 365 dana	49.591	57.504
365 i više dana	24.828	9.820
	2.200.632	2.081.000

Promjene na ispravcima za umanjeње vrijednosti bile su kako slijedi:

	2018. u tisućama kuna	2017. u tisućama kuna
Stanje 1. siječnja	835.640	896.396
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca (bilješka 8)	452.582	151.143
Otpis potraživanja i ostalo	(45.010)	(131.928)
Naplaćena ispravljena potraživanja (bilješka 5)	(54.822)	(79.971)
Stanje 31. prosinca	1.188.390	835.640

Uprava provodi ispravak sumnjivih i spornih potraživanja na temelju pregleda ukupne starosne strukture svih potraživanja, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u potraživanja.

22. OSTALA KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Potraživanja za porez na dobit	72.053	98.093
Potraživanja za PDV	166.522	10.084
Predujmovi za obrtna sredstva	15.298	54.777
Potraživanja od države za zaposlene	4.163	3.642
Depoziti i oročena sredstva na rok duži od 3 mjeseca	99.573	129.845
Depoziti i oročena sredstva na rok duži od 3 mjeseca NE Krško	111.464	252.244
Kratkoročno dani krediti u zemlji - reprogram	14.896	94.486
Potraživanja HEP-ESCO d.o.o. od korisnika projekta energetske učinkovitosti	9.989	8.145
Potraživanja za dane kredite društvima povezanim sudjelujućim interesom	-	28.772
Potraživanja za prodane stanove	5.919	6.116
Potraživanja za fakturiranu naknadu OIE – HROTE	31.858	48.766
Ostala potraživanja od HROTE	-	128.752
Potraživanja za obračunati prihod od el. en. kućanstva	-	31.099
Ostala potraživanja NE Krško	2.466	2.431
Ostala kratkotrajna potraživanja	70.729	60.565
	604.930	957.817

23. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Kunski računi	2.228.672	1.037.821
Devizni računi	282.724	412.724
Izdvojena novčana sredstva	35.445	69.104
Blagajne kunske	198	186
Depoziti s dospijecem do 90 dana	60.704	160.730
Dnevna oročenja	172.361	261.150
Novčani fondovi	175.099	75.252
Transakcijski i devizni račun – NE Krško	122	128
	2.955.325	2.017.095

24. KAPITAL I REZERVE

Prilikom prve registracije Društva na dan 12. prosinca 1994. godine kapital Društva je upisan u njemačkim markama (DEM) u iznosu od 5.784.832 tisuća DEM. Narednom registracijom Društva od 19. srpnja 1995. godine, kapital je izražen u hrvatskim kunama u iznosu od 19.792.159 tisuća kuna. Dionički kapital se sastoji od 10.995.644 redovnih dionica nominalne vrijednosti od 1.800 kuna.

Kapitalne rezerve

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Početno stanje rezervi	162.242	140.293
Usklađenje prethodnog razdoblja – primjena MSFI 9	(22.178)	-
Stanje 1. siječnja 2018.	140.064	140.293
Ostala sveobuhvatna dobit, neto	(74.143)	21.949
	65.921	162.242

Zadržana dobit

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Početno stanje	6.041.625	5.551.226
Usklađenje prethodnog razdoblja – primjena MSFI 9	27.046	-
Usklađenje prethodnog razdoblja – primjena MSFI 15	(2.685.047)	-
Stanje 1. siječnja 2018.	3.383.624	5.551.226
Tečajne razlike od prevođenja inozemnog poslovanja	(18.645)	(15.609)
Isplaćena dividenda	(218.413)	(794.291)
Dobit tekuće godine	1.364.752	1.300.299
	4.511.318	6.041.625

25. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Nominalna vrijednost obveznica u zemlji izdanih 2007.	-	93.030
Diskontirana vrijednost	-	-
Dospjela otplata	-	(93.030)
Tekuće dospjeće obveznica	-	-
	-	-
Vrijednost obveznica u inozemstvu iz 2012. godine	-	493.571
Dospjela otplata	-	(491.477)
Tečajna razlika	-	(2.094)
Tekuće dospjeće obveznica	-	-
Obveznice izdane 2012. godine	-	-
Vrijednost obveznica u inozemstvu iz 2015. godine	3.612.610	3.626.428
Tečajna razlika	(46.645)	(21.431)
Vrijednost diskonta	7.720	7.613
	3.573.685	3.612.610
Razgraničenje troškova po obveznicama	(13.310)	(16.782)
Obveznice izdane 2015. godine	3.560.375	3.595.828
Ukupno obveze po izdanim obveznicama	3.560.375	3.595.828

Obveznice izdane u inozemstvu u 2015. godini

U listopadu 2015. godine Društvo je izdalo korporativne obveznice iznosa 550.000 tisuća dolara, uz diskont, ročnosti 7 godina te uz fiksnu kamatnu stopu od 5,875% godišnje. Obveznice izdane 2015. godine, najvećim dijelom korištene su za reotkup 83,37% iznosa obveznica izdanih 2012. godine (odnosno reotkup 416.852 tisuća dolara). Preostali iznos izdanja bio je namijenjen za financiranje poslovnih aktivnosti Društva. Obveznica je uvrštena na tržište Luksemburške burze te se njome aktivno trguje.

Derivativni financijski instrumenti**Valutna zamjena (swap)**

U svrhu smanjivanja izloženosti valutnom riziku odnosno zaštite izloženosti kretanju tečaja dolara, Grupa je zaključila Ugovor o valutnoj zamjeni (Cross currency swap) kojim je dolarska obveza po obveznicama pretvorena u eursku obvezu, i to za cijelo vrijeme trajanja obveznica, odnosno do krajnjeg dospjeća 23. listopada 2022. godine.

25. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA (nastavak)

Derivativni financijski instrumenti (nastavak)**Valutna zamjena (swap) (nastavak)**

Prema ugovoru o valutnoj zamjeni iz 2015. godine, godišnja kamatna stopa koju plaća Grupa je fiksna i iznosi 4,851% (ponderirana kamatna stopa) te je plativa polugodišnje (u kamatnu stopu ugrađen je i trošak zamjene odnosno swap-a).

Svrha ugovora o valutnoj zamjeni (Cross currency swap) je smanjenje valutnog rizika te preporuke kreditnih agencija o važnosti strateškog upravljanja valutnim rizicima kako bi se smanjio njihov utjecaj na poslovni rezultat Grupe.

Grupa fer vrijednost derivativnih financijskih instrumenata veže uz izračun Mark to market value „MTM“, prema službenim izračunima banaka, za izvještajno razdoblje.

Pozitivna vrijednost „MTM-a“ evidentira se kao potraživanje odnosno formira i financijski prihod razdoblja, a negativna vrijednost „MTM-a“ evidentira se kao obveza i formira i financijski rashod izvještajnog razdoblja. Po konačnom dospjeću derivativnog financijskog instrumenta, predmetno potraživanje ili obveza biti će ukinuta na teret rashoda ili u korist prihoda Grupe.

Na dan 31. prosinca 2018. godine navedenom metodom izračuna, po obveznicama izdanim u 2015. godini iskazana je fer vrijednost obveza u iznosu od 307.255 tisuća kuna (2017. godine 505.228 tisuća kuna) (bilješka 29).

26. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA

	Kamatne stope	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Kreditni domaćih banaka	Promjenjiva	75.898	445.468
Kreditni inozemnih banaka	Fiksna	257.144	219.793
Financijski leasing	Fiksna	6.413	10.038
Ukupno dugoročne obveze po kreditima		339.455	675.299
Razgraničenje naknada po kreditima		(3.526)	(923)
Ukupno dugoročne obveze po kreditima		335.929	674.376
Tekuće dospjeće kredita		(112.061)	(405.219)
Tekuće dospjeće financijskog leasinga (bilješka 33)		(3.418)	(3.262)
Dugoročni dio		220.450	265.895

Društvo je ugovaralo kredite sa domaćim i inozemnim bankama sa primjenjivim varijabilnim i fiksnim kamatnim stopama koje su se u 2018. godini kretale u rasponu od 0,44% do 2,57%. Grupa ima ugovoreni i financijski leasing s fiksnom kamatnom stopom u iznosu od 5,6%.

Kreditni domaćih banaka osigurani su mjenicama i zadužnicama. Na dan 31. prosinca 2018. godine Grupa nema duga pokrivenog jamstvom RH.

Novi izvori financiranja

Za financiranje plana investicija i redovnog poslovanja u 2018. godini Grupa je koristila vlastita sredstva i sredstva iz kredita u korištenju.

Dana 24. srpnja 2018. godine potpisan je Ugovor o kreditu s EBRD-om i EIB-om za potrebe financiranja projekta izgradnje KKE EL-TO Zagreb u iznosu od 130 mil. EUR, od čega se na EBRD odnosi 87 mil. EUR, a na EIB 43 mil. EUR. Kredit EBRD-a se sastoji od dvije tranše i to Tranše A (EUR 43,5 mil.) koju osigurava EBRD samostalno i Tranše B (EUR 43,5 mil.) u kojoj sudjeluje sindikat komercijalnih banaka.

Kreditni u korištenju

U prosincu 2018. godine krenulo je korištenje kredita od EBRD-a i EIB-a za potrebe financiranja projekta izgradnje KKE EL-TO Zagreb. Na dan 31. prosinca 2018. godine stanje iskorištenih dugoročnih kredita iznosi 6,9 mil. EUR od EBRD-a i 3,4 mil. EUR od EIB-a. Korištenje kredita ugovoreno je do 20. srpnja 2021. godine.

26. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA (nastavak)

Plan otplate glavnica dugoročnih kredita koje dospijevaju u sljedećih pet godina:

	u tisućama kuna
2019.	115.479
2020.	38.863
2021.	39.555
2022.	43.242
2023.	43.242
Nakon 2023.	55.548
	335.929

U 2018. godini u cijelosti su otplaćena dva kredita ugovorena kod domaćih banaka (HPB i Klub banaka¹). Po kreditu od HPB-a, Grupa je imala ugovoreno 20 mil. EUR, a po kreditu od Kluba banaka 150 mil. EUR.

Kreditni domaćih banaka osigurani su mjenicama i zadužnicama, dok su po kreditima s razvojnim bankama, EBRD-om i EIB-om, ugovorena financijska jamstva u obliku financijskih pokazatelja prema kojima je Grupa obvezna na godišnjoj i polugodišnjoj osnovi zadovoljiti određene propisane razine sljedećih pokazatelja: neto financijski dug/EBITDA, EBITDA/neto financijski troškovi, neto financijski dug/ukupna neto vrijednost.

Osnovni cilj vezan za rizike koje nose financijski pokazatelji je zaštititi Grupu od mogućeg kršenja ugovorenih obveza, odnosno prijevremenih dospjeća ugovorenih kreditnih zaduženja.

Ugovoreni financijski pokazatelji se prate i izračunavaju temeljeno na projiciranoj bilanci i računu dobiti i gubitka.

Grupa izrađuje preliminarne izračune financijskih pokazatelja u nadolazećem srednjoročnom razdoblju i prati njihov trend kretanja.

Ukoliko projekcije bilance i računu dobiti gubitka na kraju poslovne godine pokažu mogućnost prekoračenja po pojedinom financijskom pokazatelju, Društvo je dužno obavijestiti banku o postojanju mogućnosti povrede ugovora i pravovremeno zatražiti od banke „odreknuće“ („*waiver*“).

U slučaju da banka ne odobri odreknuće „*waiver*“, mogući scenarij je prijevremeno dospjeće duga što predstavlja rizik likvidnosti za Grupu.

Uprava vjeruje da u slučaju prekoračenja pojedinog pokazatelja, Društvo može ishoditi „*waiver*“ od kreditora, s obzirom da plaćanje obveza prema financijskim institucijama predstavlja prioritetnu obvezu Društva, te da Društvo nikada nije kasnilo u plaćanju obveza prema financijskim institucijama.

Zbog svega navedenog, Uprava procjenjuje da je mogućnost prijevremenog dospjeća kreditnih obveza kao posljedica prekoračenja financijskih pokazatelja, kao i izloženost Grupe kreditnom riziku, riziku likvidnosti i tržišnom riziku koji mogu nastati kao rezultat prekoračenja financijskih pokazatelja, minimalan.

¹ PBZ, ZABA, RBA

26. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2018. godine Grupa je zadovoljila sve ugovorene financijske pokazatelje.

Ukupna izloženost Grupe temeljem ugovorenih kreditnih zaduženja vezana za financijske pokazatelje na dan 31. prosinca 2018. godine iznosi 10.290 tisuća EUR.

Slijedi pregled dugoročnih kredita izraženih u stranim valutama (u tisućama):

Valuta	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
EUR	45.288	89.876

U svrhu osiguranja rezervi likvidnosti u narednom srednjoročnom razdoblju, Društvo ima sa domaćim bankama zaključene višenamjenske okvirne ugovore, u ukupnom iznosu od 1.015 milijuna kuna.

Sredstva iz navedenih okvira Društvo može koristiti za kratkoročne kredite, te izdavanje garancija, akreditiva, pisama namjere sukladno potrebama društava Grupe. Tijekom 2018. godine, kratkoročne linije su se koristile isključivo za potrebe izdavanja garancija i otvaranje akreditiva, a poslovalo se podjednako sa svim bankama.

Iz prethodno spomenutih srednjoročnih višenamjenskih okvira, Grupa tijekom 2018. godine nije imala potrebe zaključivati kratkoročne kredite zbog dobre likvidnosti.

Na dan 31. prosinca 2018. godine ukupan iznos raspoloživih sredstava iz kratkoročnih okvira iznosi 904.384 tisuća kuna.

27. DUGOROČNE OBVEZE PREMA DRŽAVI

Dugoročne obveze prema državi u iznosu od 10.281 tisuća kuna u 2018. godini (2017. godine: 13.065 tisuća kuna) odnose se na prodaju stanova zaposlenicima u skladu s državnim programom koji je ukinut 1996. godine. Prema zakonskim propisima 65% prihoda od prodaje stanova zaposlenicima plaćalo se državi po primitku sredstava. Prema zakonu Društvo i ovisna društva nemaju obvezu doznačiti sredstva prije nego što ih naplate od zaposlenika.

28. DUGOROČNA REZERVIRANJA

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Rezerviranja za sudske sporove	275.079	298.504
Rezerviranja za otpremnine	494.845	429.489
Rezerviranja za otpremnine i jubilarne naknade i ostalo NE Krško	40.159	52.611
Rezerviranja za jubilarne nagrade	41.373	46.083
Rezerviranja za razgradnju termoelektrane	194.404	170.149
Rezerviranja za isporučenu električnu energiju iz vjetroelektrana	21.631	21.631
	1.067.491	1.018.467

Iznos rezerviranja za troškove razgradnje termoelektrana u iznosu od 194.404 tisuća kuna predstavlja diskontiranu vrijednost procijenjenog troška razgradnje termoelektrana Grupe.

Niže u tablici sažeto su prikazane promjene rezerviranja tijekom prezentiranog razdoblja:

	Rezerviranja za sudske sporove u tisućama kuna	Rezerviranja za otpremnine u tisućama kuna	Rezerviranja za jubilarne nagrade u tisućama kuna	Rezerviranja za razgrad- nju termo- elektrana u tisućama kuna	Ostalo u tisućama kuna	Ukupno u tisućama kuna
Na 1. siječnja 2017.	337.899	329.693	44.986	161.438	56.684	930.700
Dodatna rezerviranja	27.104	156.516	2.614	8.711	-	194.945
Smanjenje rezerviranja temeljem isplate	(13.215)	(4.036)	(600)	-	-	(17.851)
Smanjenje rezerviranja temeljem procjene	(53.284)	(73)	(917)	-	(35.053)	(89.327)
Na dan 31. prosinca 2017.	298.504	482.100	46.083	170.149	21.631	1.018.467
Preknjiženje	-	394	16	-	-	410
Dodatna rezerviranja	11.186	61.446	273	24.255	-	97.160
Smanjenje rezerviranja temeljem isplate	(30.776)	(8.902)	(3.743)	-	-	(43.421)
Smanjenje rezerviranja temeljem procjene	(3.835)	(34)	(1.256)	-	-	(5.125)
Na dan 31. prosinca 2018.	275.079	535.004	41.373	194.404	21.631	1.067.491

28. DUGOROČNA REZERVIRANJA (nastavak)

Rezerviranja za sudske sporove

Grupa rezervira troškove za sudske sporove za koje je procijenjeno da nije vjerojatno da će biti riješeni u korist Društva i ovisnih društava. Najznačajniji sudski sporovi se odnose na sporove gdje je tuženik Društvo i HEP Proizvodnja d.o.o.. U Društvu najznačajnija rezerviranja odnose se na spor vezan za HE Peruća koji je započet u 1995. godini, za koji je u 2012. godini donijeta prvostupanjska presuda u korist tužitelja. Vrijednost spora iznosi oko 330.000 tisuća kuna, a rezervirana su sredstva u visini 50% vrijednosti spora u iznosu od 165.000 tisuća kuna. U 2018. godini nije bilo promjena koje bi upućivale na potrebu promjene iznosa rezerviranja.

Značajan je spor Kartnersparkass u iznosu od 9.903 tisuća kuna koji se odnosi na ugovor o robnom kreditu.

Protiv HEP Proizvodnje d.o.o. se vodi nekoliko sudskih sporova za koje je društvo izvršilo rezerviranja. Najznačajniji od njih je spor Sanac, čija vrijednost na dan 31. prosinca 2018. godine iznosi 9.710 tisuća kuna. Temeljem Pravorijeka društva HEP d.d. i HEP – Proizvodnja d.o.o. kao solidarni dužnici, platili su troškove tužitelju Sanac d.o.o. u iznosu od 10,5 mil. kn. i kamate 11,4 mil. kn 4. ožujka 2019., svako društvo 50% ukupnog iznosa.

Rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade

Promjene sadašnje vrijednosti definiranih obveza temeljem primanja zaposlenih u tekućem razdoblju prikazane su u nastavku:

	Otpremnine u tisućama kuna	Jubilarne nagrade u tisućama kuna	Ukupno u tisućama kuna
Na dan 1. siječnja 2017.	329.693	44.986	374.679
Troškovi tekućeg rada	17.239	2.486	19.725
Troškovi kamata	9.897	1.044	10.941
Isplaćena primanja	(26.330)	(6.438)	(32.768)
Troškovi minulog rada	25.322	915	26.237
Aktuarski (gubici)	73.668	3.090	76.758
Na dan 31. prosinca 2017.	429.489	46.083	475.572
NE Krško	52.611	-	52.611
Ukupno na dan 31. prosinca 2017.	482.100	46.083	528.183
Troškovi tekućeg rada	20.362	2.421	22.783
Troškovi kamata	8.806	726	9.532
Isplaćena primanja	(8.130)	(4.625)	(12.755)
Troškovi minulog rada	(4.519)	(369)	(4.888)
Aktuarski (dobici/gubici)	48.837	(2.863)	45.974
Na dan 31. prosinca 2018.	547.456	41.373	588.829
NE Krško	(12.452)	-	(12.452)
Ukupno na dan 31. prosinca 2018.	535.004	41.373	576.377

28. DUGOROČNA REZERVIRANJA (nastavak)

Pri izradi kalkulacija korištene su sljedeće pretpostavke:

- Stopa prestanka radnog odnosa kreće se od 0 % do 5,68 %, a temelji se na statističkim podacima o fluktuaciji zaposlenika u Grupi u razdoblju od 2006. do 2018. godine.
- Vjerojatnost smrti po starosnoj dobi i spolu izvedena je iz Tablica smrtnosti za Hrvatsku u razdoblju od 2010. – 2012. godine, koje je objavio Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske. Pretpostavlja se da se zaposlenici Grupe ubrajaju u prosječnu populaciju u pogledu smrtnosti i zdravstvenog statusa.
- Planirani rast godišnjih plaća iznosi 2 %.
- Za izračun sadašnje vrijednosti obveze primijenjene su sljedeće diskontne stope:
 - 2,9% (HEP ESCO d.o.o., HEP Trgovina d.o.o., Program Sava d.o.o., HEP Telekomunikacije d.o.o.)
 - 2,4% (HEP Opskrba d.o.o., HEP ELEKTRA d.o.o., HEP NOC)
 - 1,9% (HEP d.d., HEP Toplinarstvo d.o.o., HEP Plin d.o.o., HEP Upravljanje imovinom d.o.o., HEP ODS d.o.o.)
 - 1,8% (HEP Proizvodnja d.o.o.)
 - 1,1% (HEP Opskrba plinom d.o.o.)

29. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Odgođeni prihodi za imovinu financiranu od drugih	6.209.712	3.080.826
Dugoročne obveze za imovinu financiranu iz klirinškog duga	779.214	755.189
Derivativne financijske obveze po swap transakcijama (bilješka 25)	307.255	505.228
Ostalo dugoročne obveze	19.234	15.364
	7.315.415	4.356.607

Odgođeni prihodi odnose se na prihode za primljenu imovinu ili imovinu financiranu iz naknade za priključenje. Prihod od ove imovine priznaje se istovremeno s amortizacijom materijalne imovine na koju se odnosi, što vrijedi za ugovore o priključenju na mrežu sklopljenu s kupcima do 30. lipnja 2009. godine. Nakon 1. srpnja 2009. godine naknada za priključenje priznaje se kao prihod u iznosu novca koji je primljen od kupca u trenutku kada se kupac priključi na mrežu ili kada mu se omogući stalni pristup isporuci usluge.

Na dan 31. prosinca 2018. godine Društvo ima iskazanu obvezu za klirinški dug u iznosu od 779.214 tisuća kuna (2017. godine: 755.189 tisuća kuna), koja se odnosi na plaćanje iz akreditiva, a na temelju Suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava na temelju međubankarskog sporazuma.

S obzirom da ne postoji drugi dokument koji bi regulirao odnos između Društva i Ministarstva financija, a vezano za navedeni klirinški dug, nije definirano da li je riječ o kreditu ili nekom drugom pravnom odnosu.

30. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Obveze prema dobavljačima u zemlji	1.610.060	1.407.038
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	114.071	70.504
Obveze prema dobavljačima unutar EU	174.911	93.241
Obveze prema dobavljačima – NE Krško	152.634	72.250
	2.051.676	1.643.033

31. OBVEZE ZA POREZE I DOPRINOSE

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Obveze za porez na dobit	62.461	-
Obveze za PDV	116.193	-
Komunalne i ostale naknade	17.241	33.636
Doprinosi na plaće	19.307	21.034
Porezi i doprinosi na materijalna prava zaposlenih	4.668	21.772
Ostalo	3.440	3.760
	223.310	80.202

32. OBVEZE PREMA ZAPOSLENIMA

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Obveze za neto plaće	76.308	80.331
Obveze za doprinose	33.999	36.099
Obveze za otpremnine za odlazak u mirovinu	3.982	123.487
Obveze za plaće NE Krško	9.899	15.290
Ostalo	17.369	18.966
	141.557	274.173

33. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Obveze za primljene predujmove za priključke	478.849	432.357
Obveze za ostale primljene predujmove	145.422	144.013
Obračunati troškovi neiskorištenih godišnjih odmora	69.608	60.995
Obračunati prihod od prodaje električne energije kućanstvima	6.250	-
Obveze za obračunatu solidarnu naknadu	14.765	15.064
Obveze za naknade za obnovljive izvore	135.053	128.859
Obračunati troškovi otpremnina radnicima	33.403	179.820
Obračunati troškovi kamata	-	-
Obračunati troškovi za emisije CO ₂	263.125	120.148
Ostali obračunati troškovi	6.271	9.008
Tekuće dospjeće financijskog leasinga (bilješka 26)	3.418	3.262
Obveze NE Krško	35.292	23.822
Ostale obveze	37.992	22.534
	1.229.448	1.139.882

Obračunati prihodi od prodaje električne energije kućanstvima u iznosu od 6.250 tisuća kuna u 2018. godini (bilješka 33) i 31.099 tisuća kuna u 2017. godini (bilješka 22), temelji se na izračunu korekcije prihoda od kućanstava dobivene izračunom logaritamske krivulje. Korekcija prihoda od kućanstava na dan 31. prosinca 2018. godine dobivena je izračunom logaritamske krivulje koristeći gubitke u mreži od 7,75%, dok je za godinu završenu na dan 31. prosinca 2017. godine, navedeni postotak gubitaka korišten u izračunu iznosio 7,71%. U 2018. godini rezultat smanjenja prihoda iznosi 37.349 tisuća kuna u odnosu na 2017. godinu, te je iskazana obveza u iznosu od 6.250 tisuća kuna. U 2017. godini rezultat je povećanje prihoda u iznosu od 53.177 tisuća kuna u odnosu na 2016. godinu, te je iskazano potraživanje u iznosu od 31.099 tisuća kuna.

Društvo je sukladno Zakonu o zaštiti zraka (NN 130/2011, 47/2014, 61/2017, 118/2018) i pripadajućim podzakonskim aktima iz područja emisije stakleničkih plinova svrstan u obveznike EU ETS sustava i devet HEP-ovih postrojenja je od 1. siječnja 2013. godine u EU-ETS sustavu.

Grupa je ishodila dozvole za emisije stakleničkih plinova za svih devet HEP-ovih postrojenja koja se nalaze u EU-ETS te prati emisije iz postrojenja sukladno odobrenim Planovima praćenja te dostavlja podatke o količini emisija CO₂ na svih 9 računa otvorenih u Registru Europske unije najkasnije do 31. ožujka svake godine za proteklu kalendarsku godinu.

Na temelju verifikacije količina emisija CO₂ koju obavlja neovisno akreditirano tijelo, Grupa je dužna najkasnije do 30. travnja tekuće godine predati količinu emisijskih jedinica u Registar Unije u iznosu koji odgovara verificiranoj ukupnoj emisiji stakleničkih plinova iz postrojenja u prethodnoj kalendarskoj godini, sukladno verificiranom izvješću.

HEP-ova EU-ETS postrojenja predala su u Registar EU emisijske jedinice u količinama verificiranih emisija za 2013., 2014., 2015. i 2016., 2017. i 2018. godinu.

33. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE (nastavak)

Sukladno navedenom troškovi kupovine emisijskih stakleničkih plinova sastoje se od količine emitiranog CO₂ (eq) i jedinične cijene emisijskih jedinica koju Grupa ukalkulirava na pasivna vremenska razgraničenja (obračunane troškove) i rashode razdoblja u godini u kojoj je nastala emisija stakleničkih plinova.

34. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA

Društvo ima 50% udjela u kapitalu NE Krško. Iako je ulaganje u NE Krško iskazano u financijskim izvještajima kao zajednička imovina (zajedničke operacije), zbog činjenice da je NE Krško zasebna pravna osoba ovdje iskazujemo transakcije između NE Krško i Društva.

Proizvedena električna energija u NE Krško isporučuje se HEP-u u visini od 50% ukupno proizvedenih količina po cijeni koja se određuje po ukupnim troškovima proizvodnje.

Potraživanja i obveze te prihodi i rashodi s povezanim društvima prikazani su u idućoj tablici:

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
NE Krško		
Obveze za nabavljenu električnu energiju	49.580	49.603
Troškovi nabavljene električne energije	577.283	585.443

Primanja Uprave objašnjena su u bilješci 7.

34. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

	Prihod od prodaje		Trošak nabavki	
	2018. u tisućama kuna	2017. u tisućama kuna	2018. u tisućama kuna	2017. u tisućama kuna
Društva koja su u djelomičnom vlasništvu Države				
Društva Grupe Hrvatske Željeznice	111.473	97.956	54	439
INA-Industrija nafte d.d.	165.828	153.580	1.411.177	1.007.305
Prirodni Plin d.o.o.	-	-	-	-
Plinacro d.o.o.	593	2.104	146.150	156.944
Croatia osiguranje d.d.	6.265	2.591	7.078	8.754
Hrvatska pošta d.d.	22.751	6.728	38.564	34.537
Hrvatske šume d.o.o.	5.481	4.475	3.108	2.852
Jadrolinija d.o.o.	1.245	585	852	554
Narodne novine d.d.	2.234	2.450	4.174	3.748
Hrvatska radio televizija	12.839	11.650	1.566	1.594
Plovput d.d.	696	564	149	155
Croatia Airlines d.d.	776	781	-	4
Petrokemija Kutina d.d.	677.669	16.616	1.206	374
Ministarstvo vanjskih poslova	702	5	-	-
Ministarstvo obrane RH	20.280	21.284	-	-
Ministarstvo unutarnjih poslova	26.333	23.788	-	-
Osnovne i srednje škole	46.346	50.702	41	14
Pravosudne ustanove	7.578	7.155	86	163
Sveučilišta i veleučilišta	27.133	25.091	2.215	1.611
Zakonodavna, izvršna i druga tijela RH	22.512	20.071	4.965	68.824
Zdravstvene ustanove i organizacije	151.654	96.089	550	639
HROTE d.o.o.	272.747	389.600	971.638	763.968
Ostali korisnici	9.470	6.089	5.634	7.053
UKUPNO	1.592.605	939.954	2.599.207	2.059.532

34. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

	Iznos potraživanja		Iznos obveza	
	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Društva koja su u djelomičnom vlasništvu Države				
Društva Grupe Hrvatske Željeznice	28.242	25.911	37	245
INA-industrija nafte d.d.	15.185	16.053	170.712	45.264
Plinacro d.o.o.	669	861	19.580	20.078
Croatia osiguranje d.d.	538	213	1.693	1.944
Hrvatska pošta d.d.	3.794	3.446	8.568	6.930
Hrvatske šume d.o.o.	1.112	1.038	263	2
Jadrolinija d.o.o.	239	76	45	22
Narodne novine d.d.	406	529	797	897
Hrvatska radio televizija	2.109	2.514	12	50
Plovput d.d.	84	67	44	48
Croatia Airlines d.d.	111	98	-	-
Petrokemija Kutina d.d.	9.460	3.095	347	419
Ministarstvo obrane RH	3.602	3.522	-	-
Ministarstvo unutarnjih poslova	6.909	6.030	-	-
Osnovne i srednje škole	8.155	12.037	-	-
Pravosudne ustanove	847	1.144	-	-
Sveučilišta i veleučilišta	3.916	4.664	-	-
Zakonodavna, izvršna i dr. tijela RH	3.907	3.712	-	-
Zdravstvene ustanove i organizacije	32.283	20.218	-	-
HROTE d.o.o.	14.026	281.259	77.541	116.278
Ostali korisnici	3.854	17.998	4.139	6.587
UKUPNO	139.448	404.485	283.778	198.764

35. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE

Sporovi

Grupa je u 2018. godini uknjižila rezerviranja za sudske sporove za koje je procijenjeno da nije vjerojatno da će biti riješeni u korist HEP-a d.d. i ovisnih društava.

Grupa ima dugotrajna ulaganja na teritoriju Bosne i Hercegovine i Srbije, u iznosu od 1.243.970 tisuća kuna. Tijekom pretvorbe Društva u dioničko društvo 1994. godine, ovaj iznos isključen je iz neto vrijednosti imovine.

Grupa ima dugotrajna ulaganja u neposlovnu imovinu na teritoriju Bosne i Hercegovine i Crne Gore u iznosu od 722 tisuće kuna koja je isključena iz neto vrijednosti imovine.

Obveze iz poslovanja

Kao dio redovnih investicijskih aktivnosti Grupa je na dan 31. prosinca 2018. godine imala zaključene ugovore, prema kojima su započele, a nisu završene investicije u različite objekte i opremu. U 2018. godini vrijednost ugovorenih nezavršenih radova za najznačajnije projekte iznosila je 1.932.701 tisuća kuna (2017.:944.834 tisuća kuna).

Zaštita okoliša

Društvo kontinuirano prati i analizira utjecaj svojih poslovnih procesa na okoliš. Najvažniji pokazatelji takvih utjecaja su emisije onečišćujućih tvari u zrak te količina nastalog proizvodnog otpada o čemu Društvo pravodobno i objektivno izvješćuje mjerodavne institucije, jedinice lokalne samouprave i zainteresiranu javnost. Društvo o svojim utjecajima na okoliš, gospodarstvo i društvo izvještava u okviru nefinancijskih izvješća o održivosti koje izrađuje prema smjernicama GRI-Global Reporting Initiative, a od 2017. prema GRI standard smjernicama i objavljuje ih na svojim internetskim stranicama <http://www.hep.hr/o-hep-grupi/publikacije/izvjesca-o-odrzivosti/1401>. Zaposlenici koji se bave poslovima zaštite prirode i okoliša dodatno se obučavaju na seminarima i radionicama, u okviru kojih se informiraju o obvezama i aktivnostima koje proizlaze iz odredbi zakonske regulative na području zaštite prirode i okoliša.

Društvo ima sustav praćenja izdataka za zaštitu okoliša (RETZOK) kojim od 2004. godine prati izdatke u zaštitu prirode i okoliša.

Sva HEP-ova termoenergetska postrojenja nazivne ulazne toplinske snage veće od 50 MW ishodila su Rješenja o okolišnim dozvolama od nadležnog Ministarstva zaštite okoliša i energetike. Odlukom Uprave Društva 2012. godine uspostavljen je sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih, a RH i HEP uključili su se u Europski sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (EU-ETS) 1.1.2013. godine. Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (od 1.1.2019. pripojena Ministarstvu zaštite okoliša i energetike) otvorila je temeljem zahtjeva Društva, devet Računa operatera postrojenja u registru EU. Društvo je uspješno ispunilo obvezu predaje emisijskih jedinica u Registar stakleničkih plinova EU za 2017. godinu, a za 2018. godinu unesen je podatak o verificiranim emisijama CO₂ koje su potvrdili verifikatori, te su predane emisijske jedinice na svih devet Računa operatera postrojenja u iznosima koji odgovaraju verificiranim emisijama CO₂.

35. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE (nastavak)

Zaštita okoliša (nastavak)

U 2018. godini završeno je nefinancijsko izvješće o održivosti za 2017. godinu za HEP grupu prema smjernicama Global Reporting Initiative Standard (GRI Standard). Izvješće o održivosti objavljeno je na internetskim stranicama Društva na hrvatskom i engleskom jeziku i u tiskanoj verziji.

Izvješće o statusu izrade nefinancijskog izvješća o održivosti Grupe za 2018. godinu

Izrada zasebnog nefinancijskog izvješća o održivosti Grupe za 2018. godinu je u tijeku. Nefinancijsko izvješće će sukladno odredbama Zakona o računovodstvu (NN 78/15 i 120/16) biti objavljeno na HEP-ovim mrežnim stranicama u roku od najkasnije 6 mjeseci od datuma bilance tj. do 30.6.2018. godine. Izvješće će se objaviti, kao i dosadašnja četiri nefinancijska izvješća o održivosti na sljedećoj poveznici <http://www.hep.hr/o-hep-grupi/publikacije/izvjesca-o-odrzivosti/1401>

HEP grupa u izradi izvješća koristi smjernice Global Reporting Initiative Standarda (GRI Standard) i indikatore u navedenom standardu – opći i standardni indikatori i sektorski dodatak za područje energetike.

Okvirni sadržaj izvješća o održivosti za 2018. godinu

- Uvodnik predsjednika Uprave
- HEP-ov pristup održivosti, uključuje ciljeve, način na koji se provodi održivost i odgovorno poslovanje, kako su integrirani u poslovne politike, opis rizika održivosti
- materijalne teme (opis i procjene utjecaja), okvir održivosti prema ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda
- Analiza dionika. Uključenje dionika. Objašnjenje granica izvještaja.
- Transparentnost poslovanja, uključuje upravljački pristup, načela korporativnog upravljanja, etičko poslovanje, stručnost i odgovornost u radu, transparentnost komunikacije i informacija (sve prema traženim GRI indikatorima). Odgovornost u radnoj okolini, podaci koji se odnose na zaposlenike (a propisani su GRI indikatorima), sigurnost i zaštita na radu. Poglavlje uključuje i reprezentativne priče i studije slučajeva koje opisuju pristup odgovornosti i održivosti.
- Tržišni pristup. HEP grupa u tržišnom poslovanju. Opći pristup. Poslovanje i odgovornost, po-naosob za društva HEP grupe. Opisani najvažniji trendovi vezani uz tržišno poslovanje, dobavljački lanac, prema zahtjevima GRI indikatora. Poglavlje uključuje i reprezentativne priče i studije slučajeva koje opisuju pristup odgovornosti i održivosti.
- Briga o okolišu. Podaci o zaštiti okoliša, ulaganjima, projektima, inicijativama. Podaci su navedeni prema područjima zaštite okoliša (segmentima djelatnosti). Podaci se navode prema GRI indikatorima.
- Poglavlje uključuje i reprezentativne priče i studije slučajeva koje opisuju pristup odgovornosti i održivosti.
- Ulaganja u zajednicu. Opisuje se razni oblici ulaganja u zajednicu, suradnje s dionicima, dijaloga, informativno-edukativne kampanje, inicijative usmjerene na suradnju i slično. Poglavlje uključuje i reprezentativne priče i studije slučajeva koje opisuju pristup odgovornosti i održivosti.
- Popis indikatora.

35. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE (nastavak)

Izvješće o statusu izrade nefinancijskog izvješća o održivosti Grupe za 2018. godinu (nastavak)

- HEP-Proizvodnja d.o.o. ima uveden i certificiran integrirani sustav upravljanja okolišem, kvalitetom i energijom sukladno međunarodnim normama ISO 14001:2015 i ISO 9001:2015 i ISO 50001:2011 te je, sa svojih 35 sastavnica, među najvećim sustavima upravljanja okolišem, kvalitetom i energijom u Republici Hrvatskoj. Učinkovito upravljanje kvalitetom, okolišem i energijom dio je poslovne strategije HEP-Proizvodnje d.o.o. u proizvodnji električne i toplinske energije te pružanju pomoćnih usluga elektro-energetskom sustavu.

Certifikaciju prema novim normama ISO 14001:2015 i ISO 9001:2015 te certifikaciju prema ISO 50001:2011 je provela i potvrdila certifikacijska kuća TÜV Croatia d.o.o.

Kao jedna od najvećih proizvodnih tvrtki u Hrvatskoj, te s obzirom na djelatnosti kojima se bavi i broj zaposlenih, HEP-Proizvodnja d.o.o. svjesna svojih utjecaja na okoliš, a s obzirom na uvedene sustave upravljanja okolišem, kvalitetom i energijom donijela je i Politiku upravljanja okolišem, kvalitetom i energijom kojom se opredijelila za postizanje maksimalne pogonske spremnosti i pouzdanosti proizvodnih kapaciteta uz provođenje mjera za očuvanje okoliša te porast udjela proizvodnje električne i toplinske energije na regionalnom tržištu utemeljenu na načelima okolišno prihvatljive proizvodnje, energetske učinkovitosti i održivog poslovanja.

- Uspostavom i potvrdom certifikacije sustava upravljanja kvalitetom i zaštitom okoliša prema normama ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015 HEP-Toplinarstvo d.o.o. stvorilo je preduvjet za uspješno upravljanje svojim procesima čime nastoji povećati svoju konkurentnost, poziciju i ugled na tržištu.
- HEP-ODS d.o.o. je uspostavio 2017. godine certificiran sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti sukladno zahtjevima standarda OHSAS 18001:2007, koji kontinuirano ostvaruje definiranu politiku upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu i postavljene ciljeve Društva. Pokazatelji nadzorno-tranzicijskog vanjskog audita u 2018. godini potvrdili su da je primijenjen sustav upravljanja okolišem, po prvi put certificiran 2013. godine, sukladan zahtjevima ISO 14001:2015 te da kontinuirano ostvaruje definiranu politiku upravljanja okolišem i postavljene ciljeve Društva. Temeljno opredjeljenje Društva u upravljanju energijom je postizanje trajnog poboljšavanja energetske performansi na svim poslovnim objektima, opremi i uređajima, uključujući i smanjenje gubitaka u distribucijskoj mreži kroz implementiran sustav upravljanja energijom prema ISO 50001:2011 što je potvrđeno i certifikatom od strane neovisne certifikacijske kuće TÜV Croatia d.o.o.
- Korisnička služba HEP-Opskrbe d.o.o. izuzetnim zalaganjem i visokom razinom pružene usluge prva je u Hrvatskoj dobila certifikat ISO 9001:2015 za kvalitetu usluge. U drugom dijelu 2017. aktivno se započelo s pripremama za certificiranje Korisničke službe za ISO 9001:2015. Proces je uspješno priveden kraju u planiranom razdoblju te je Korisnička služba dobila ISO certifikat na razdoblje od tri godine uz obavezne recertifikacijske audite svake godine.
- U ožujku 2017. godine započela je implementacija integriranog sustava upravljanja prema normama ISO/IEC 27001:2013, ISO 9001:2015, ISO 50001:2011, ISO 14001:2015 i BS OHSAS 18001:2007 u HEP-u d.d. i HEP-Upravljanju imovinom d.o.o. U lipnju 2017. godine održano je prvo u nizu predavanja i radionica za članove tima koji sudjeluju u implementaciji navedenih sustava, a trajalo je do srpnja 2018.

35. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE (nastavak)

Zakon o vodama

Stupanjem na snagu Zakona o vodama, 1. siječnja 2010. godine, upitnim je postao imovinsko-pravni status imovine Društva i Grupe koja se odnosi na akumulacijska jezera i prateće objekte, a koja se koristi za proizvodnju električne energije iz hidroelektrana iz razloga što se iste određuju kao javno vodno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske. Društvo i Grupa je navedenu imovinu stekla naplatnim putem od njihovih prijašnjih vlasnika, objedinjavanjem iznimno velikog broja čestica, koje su izgradnjom brane potopljene i time je nastala akumulacija. U tijeku je više postupaka uknjižbe vlasništva Republike Hrvatske na navedene nekretnine od kojih je dio proveden u korist Republike Hrvatske, dio zahtjeva za uknjižbu prava vlasništva Republike Hrvatske je odbijen od nadležnih sudova, a jedan dio je u postupku rješavanja.

U svibnju 2018. godine stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vodama (NN br. 46/18), kojim Republika Hrvatska osniva pravo građenja na javnom vodnom dobru-zemljištu na kojem su izgrađene vodne građevine u koje je investiralo Društvo i Grupa, odnosno njegovi prednici, osim na zemljištu na kojem su izgrađene akumulacije, dovodni i odvodni kanal i tuneli, u korist Društva i Grupe, bez naknade na rok od 99 godina. Dok traje predmetno pravo građenja, Društvo i Grupa dobiva pravo upravljanja javnim dobrom/zemljištem na kojem su izgrađene građevine za proizvodnju električne energije te akumulacijama i dovodnim i odvodnim kanalima i tunelima u ime Republike Hrvatske.

Opskrba na veleprodajnom tržištu plina

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina (NN, 16/17), imenovana je Hrvatska elektroprivreda – dioničko društvo za opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina od 1. travnja 2017. do provođenja natječaja za odabir opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina. Opskrbljivač na veleprodajnom tržištu prodaje plin opskrbljivačima u javnoj usluzi za potrebe kupaca iz kategorije kućanstvo po reguliranoj prodajnoj cijeni te je dužan osigurati pouzdanu i sigurnu opskrbu plinom.

Temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina, Vlada RH je na sjednici održanoj 28. veljače 2017. godine donijela Odluku o cijeni plina za razdoblje od 1. travnja 2017. do 31. ožujka 2018. godine po kojoj je opskrbljivač na veleprodajnom tržištu plina dužan prodavati plin opskrbljivačima u javnoj usluzi opskrbe plinom za kupce iz kategorije kućanstvo koja iznosi 0,1809 kn/kWh. HERA je 1. ožujka 2018. donijela Odluku o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. travnja do 31. srpnja 2018. godine (NN, 23/18), prema kojoj se cijena plina nije mijenjala u odnosu na cijenu važeću do 31. ožujka 2018. Sukladno Metodologiji utvrđivanja tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu (NN, 34/18), prodajna cijena plina za razdoblje od 1. kolovoza 2018. do 31. ožujka 2019. iznosi 0,1809 kn/kWh.

Zakonom o tržištu plina (NN, 18/18) propisan je odabir opskrbljivača na veleprodajnom tržištu za razdoblje od 1. kolovoza 2018. do 31. ožujka 2021., nakon kojeg se uloga opskrbljivača na veleprodajnom tržištu ukida. HERA je provela natječaje za odabir opskrbljivača na veleprodajnom tržištu za razdoblje od 1. kolovoza 2018. do 31. ožujka 2021. (15. svibnja i 13. lipnja 2018.). Kako na natječaje nije pristigla nijedna ponuda, sukladno odredbama Zakona, HERA je 27. lipnja 2018., u konzultaciji s Ministarstvom zaštite okoliša i energetike, odredila HEP d.d. za opskrbljivača na veleprodajnom tržištu za kraći vremenski period od Zakonom predviđenog, odnosno od 1. kolovoza 2018. do 31. ožujka 2019. godine.

35. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE (nastavak)

Opskrba na veleprodajnom tržištu plina (nastavak)

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina, od 1. travnja 2017. godine, proizvođaču prirodnog plina ukinuta je obveza isporuke plina kao i regulirana cijena po kojoj je bio dužan prodavati plin opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina za potrebe kupaca koji koriste javnu uslugu opskrbe.

Sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina dodijeljeno je 60%, odnosno 61 paketa skladišnog kapaciteta u podzemnom skladištu plina.

U razdoblju od 1. travnja 2014. do 31. ožujka 2015. godine HEP d.d. je kao opskrbljivač na veleprodajnom tržištu ugovorio zakup kapaciteta od 3.600 milijuna kWh, u razdoblju od 1. travnja 2015. do 31. ožujka 2016. godine 3.550 milijuna kWh, u razdoblju od 1. travnja 2016. do 31. ožujka 2017. godine 3.500 milijuna kWh dok je u periodu od 1. travnja 2017. do 31. ožujka 2022. godine ugovoren kapacitet od 3.050 milijuna kWh.

36. OVISNA DRUŠTVA

Na dan 31. prosinca 2018. godine Društvo je u svom vlasništvu imalo sljedeća ovisna društva:

Ovisno društvo	Zemlja	Udio u vlasništvu (%)	Osnovna djelatnost
HEP-Proizvodnja d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije i topline
Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.	Hrvatska	100	Prijenos električne energije
HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija električne energije
HEP ELEKTRA d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba električnom energijom
HEP-Opskrba d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba električnom energijom
HEP-Toplinarstvo d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja i distribucija toplinske energije
HEP-Plin d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija plina
HEP ESCO d.o.o.	Hrvatska	100	Financiranje projekata energetske učinkovitosti
Plomin Holding d.o.o.	Hrvatska	100	Razvoj infrastrukture okolnog područja Plomina
CS Buško Blato d.o.o.	BiH	100	Održavanje opreme hidroelektrana
HEP-Upravljanje imovinom d.o.o.	Hrvatska	100	Usluge odmora i rekreacije
HEP NOC Velika	Hrvatska	100	Usluge smještaja i školovanja
HEP-Trgovina d.o.o.	Hrvatska	100	Trgovina električnom energijom i optimiranje rada elektrana
HEP Energija d.o.o. Ljubljana	Slovenija	100	Trgovanje električnom energijom
HEP Energija d.o.o.	BiH	100	Trgovanje električnom energijom
HEP Energija sh.p.k.	Kosovo	100	Trgovanje električnom energijom
HEP Energija d.o.o.	R Srbija	100	Trgovanje električnom energijom
HEP-Telekomunikacije d.o.o.	Hrvatska	100	Poslovi telekomunikacija
HEP-VHS Zaprešić d.o.o.	Hrvatska	100	Projektiranje i izgradnja višenamjenskog hidrotehničkog sustava
Nuklearna elektrana Krško d.o.o.	Slovenija	50	Proizvodnja električne energije
LNG Hrvatska d.o.o.	Hrvatska	50	Poslovanje ukapljenim prirodnim plinom

Većina navedenih ovisnih društava osnovana je u okviru reorganizacije i restrukturiranja osnovne djelatnosti prema novim energetske zakonima koji su stupili na snagu 1. siječnja 2002. godine (bilješka 1).

Društvo HEP-Telekomunikacije d.o.o. osnovano je u 2013. godini. HEP-RVNP d.o.o. u 2014. godini je promijenio naziv u Program Sava d.o.o., a dana 31.12.2018. godine pripojeno je Društvu. U 2014. godini osnovano je društvo HEP Opskrba plinom d.o.o., a dana 31.12.2018. godine pripojeno je HEP-Trgovini d.o.o..

Početak likvidacije društva Hrvatski centar za čistiju proizvodnju započeo je 9. studenoga 2017. godine, a likvidirano je 7. ožujka 2019. godine.

Društvo HEP-Magyarország Energia Kft. se s danom 22. ožujka 2018. godine briše iz sudskog registra.

U 2018. godini Program Sava d.o.o. je osnovala društvo HEP - VHS Zaprešić d.o.o., a na dan 31.12.2018. godine HEP - VHS Zaprešić d.o.o. je prodan HEP-Proizvodnji d.o.o.

37. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA

Upravljanje rizikom kapitala

Grupa upravlja kapitalom kako bi osigurala da će Grupa biti u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja dok u isto vrijeme uvećava povrat vlasnicima kroz optimizaciju odnosa duga i kapitala.

Struktura kapitala Grupe se sastoji od duga, koji uključuje i kredite i izdane obveznice prikazane u bilješci 25. i 26., novca i novčanih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, a koji se sastoji od temeljnog kapitala, zakonskih i ostalih pričuvu i zadržane dobiti.

Pokazatelj zaduženosti

Uprava prati strukturu izvora financiranja na polugodišnjoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak financiranja i rizike povezane sa svakom od klasa izvora financiranja. Omjer duga i kapitala na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Dug	3.896.304	4.270.205
Novac i novčani ekvivalenti	(2.955.325)	(2.017.095)
Neto dug	940.979	2.253.110
Kapital	24.369.398	25.996.026
Omjer neto duga i kapitala	4%	9%

Značajne računovodstvene politike

Detalji značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući i kriterije za priznavanje, na osnovi mjerenja i na osnovi toga koji su prihodi i troškovi priznati, u pogledu na svaku od klasa financijske imovine, financijskih obveza i vlasničkih instrumenata objavljeni su u bilješci 2 uz konsolidirane financijske izvještaje.

37. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Kategorije financijskih instrumenata

	31. prosinca 2018. u tisućama kuna	31. prosinca 2017. u tisućama kuna
Financijska imovina		
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	283.578
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	197.307	-
Zajmovi i potraživanja (uključujući novac i novčane ekvivalente)	5.429.653	4.525.801
Ostala dugotrajna imovina	60.935	73.402
Financijske obveze		
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti	307.255	505.228
Dugoročne obveze	4.581.178	4.641.233
Ostale kratkoročne obveze	2.179.059	2.078.873

Ciljevi upravljanja financijskim rizikom

Funkcija riznice u okviru HEP Grupe društvima pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima novca i kapitala, nadgleda i upravlja financijskim rizikom koji se odnose na poslovanje društava Grupe kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stupnju i utjecaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući rizik valute, rizik kamatne stope na fer vrijednost, i rizik cijene), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tijek.

Tržišni rizik

Izloženost tržišnom riziku se prati i upravlja kroz analizu osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Grupe tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

Upravljanje valutnim rizikom

Grupa obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama tečaja stranih valuta. Izloženošću tečaja valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politike kroz korištenje ugovora valutne razmjene.

Knjigovodstvena vrijednost novčanih sredstava i obveza Grupe denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja je kako slijedi:

	Imovina		Obveze	
	31. prosinca 2018. u tisućama	31. prosinca 2017. u tisućama	31. prosinca 2018. u tisućama	31. prosinca 2017. u tisućama
Europska Unija (EUR)	167.563	252.468	542.978	678.756
USD	1.181	9.590	122.084	122.572

37. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Analiza osjetljivosti strane valute

Grupa je izložena valutnom riziku u slučaju promjene tečaja eura (EUR) i američkog dolara (USD). U sljedećoj tablici je prikazana analiza učinaka promjene tečaja kune kroz povećanje ili smanjenje vrijednosti za 10% u odnosu na euro i američki dolar. Stopa od 10% se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama tečajeva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju razdoblja za promjenu tečaja od 10%. Analiza osjetljivosti uključuje i eksterne zajmove koji su nominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Pozitivan/negativan iznos niže u tablici ukazuje na povećanje dobiti ili drugih komponenta kapitala kada bi kuna u odnosu na relevantnu valutu ojačala za 10%. U slučaju slabljenja kune za 10% u odnosu na relevantnu valutu, učinak bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

	2018. godina u tisućama kuna	2017. godina u tisućama kuna
Utjecaj promjene tečaja EUR		
Dobit ili gubitak	278.463	320.298
Utjecaj promjene tečaja USD		
Dobit ili gubitak	78.214	70.836

Upravljanje kamatnim rizikom

Grupa je izložena kamatnom riziku jer zaključuje ugovore o kreditima i s promjenjivim kamatnim stopama. Izloženost Grupe kamatnim stopama po osnovi financijske imovine i obveza je detaljno prikazana pod podnaslovom *Upravljanje rizikom likvidnosti*. Ovim rizikom Grupa upravlja na način da održava primjeren omjer kredita s fiksnom i promjenjivom kamatnom stopom u svojem kreditnom portfelju.

Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za financijske instrumente za koje je Grupa izložena kamatnom riziku na datum konsolidirane bilance. Za promjenjive kamatne stope analiza je napravljena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obveza na datum konsolidirane bilance bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

37. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Analiza osjetljivosti kamatne stope (nastavak)

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica, a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene:

- Dobit za godinu koja je završila 31. prosinca 2018. bi se smanjila za iznos od 441 tisuća kuna (2017: 1.918 tisuća kuna), po osnovu izloženosti kamatnom riziku. Ovo se uglavnom može pripisati izloženosti Grupe kamatnim stopama na zajmovima sa promjenjivim kamatnim stopama; 3,18% zaduženosti Grupe je po promjenjivoj kamatnoj stopi (2017.: 10,30%)
- Osjetljivost Grupe na kamatnu stopu se smanjila tijekom tekućeg razdoblja zbog smanjena udjela zajmova ugovorenih po varijabilnoj kamatnoj stopi u ukupnom dugu te zbog niskih referentnih kamatnih stopa na tržištu

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obveze što će rezultirati financijskim gubitkom Grupe. Grupa je najveći proizvođač električne energije u Republici Hrvatskoj i kao takav, ima javnu obvezu pružati svoje usluge svim potrošačima, na svim lokacijama u zemlji, neovisno o kreditnom riziku vezanom za određene potrošače. Potraživanja od kupaca, neto, razdijeljena su na značajan broj klijenata, u različitim industrijama i geografskim područjima.

Grupa nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom kupcu ili društvu kupaca koji imaju slične osobine. Grupa definira kupce da imaju slične osobine ako su povezane osobe.

Kreditni rizik vezan uz potraživanja od kupaca odnosi se prvenstveno na potraživanja od gospodarskih subjekata, osobito od onih u teškoj financijskoj situaciji. Kreditni rizici vezani za potraživanja od kućanstava ograničeni su obzirom na mogućnost isključivanja iz opskrbe mreže. Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine prikazana u konsolidiranim financijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovi umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Grupe kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi Društva, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti kojim će se upravljati kratkotrajnim, srednjoročnim i dugotrajnim potrebama za upravljanje likvidnošću Grupe. Grupa upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima financiranja, time što konstantno nadgleda prognoziranje i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospjeća financijske imovine i obveza.

Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Grupe za nederivativnu financijsku imovinu. Tabela je napravljena na osnovi nediskontiranih novčanih tokova financijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstvima koja Grupa očekuje da će se novčani tijekom pojaviti u drugom razdoblju.

37. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Dospijeće nederivativne financijske imovine

	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjeseca u tisućama kuna	Od 1 do 3 mjeseca u tisućama kuna	Od 3 mjeseca do 1 godine u tisućama kuna	Od 1 do 5 godina u tisućama kuna	Preko 5 godina u tisućama kuna	Ukupno u tisućama kuna
31.12. 2018. godine							
Beskamatne		4.853.005	584.078	140.371	97.547	616	5.675.617
Kamatne – promjenjiva kamata							
Kamatne – fiksna kamata	0,77%	-	-	-	41.887	-	41.887
Ukupno		4.853.005	584.078	140.371	139.434	616	5.717.504
31.12. 2017. godine							
Beskamatne		4.069.586	514.463	123.992	111.298	-	4.819.339
Kamatne – promjenjiva kamata	0,72%	25.772	-	-	44.685	-	70.457
Kamatne – fiksna kamata		-	-	-	-	-	-
Ukupno		4.095.358	514.463	123.992	155.983	-	4.889.796

37. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Upravljanje rizikom likvidnosti

Dospijeće nederivativnih financijskih obveza

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospieća Grupe za nederivativne financijske obveze. Tabela je napravljena na osnovi nediskontiranih novčanih tokova financijskih obveza na osnovi najranijeg datuma na koji se od Grupe može tražiti da plati.

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Od 3 mjeseca do					Ukupno u tisućama kuna
		Do 1 mjeseca u tisućama kuna	Od 1 do 3 mjeseca u tisućama kuna	1 godine u tisućama kuna	Od 1 do 5 godina u tisućama kuna	Preko 5 godina u tisućama kuna	
31.12. 2018. godine							
Beskamatne		1.338.102	657.107	112.528	1.099.341	-	3.207.078
Kamatne – promjenjiva kamata	1,02%	51	19.127	57.462	16.931	35.414	128.985
Kamatne – fiksna kamata	4,63%	369	614	214.754	4.240.200	24.089	4.480.026
Ukupno		1.338.522	676.848	384.744	5.356.472	59.503	7.816.089
31.12. 2017. godine							
Beskamatne		1.077.182	531.957	109.911	1.271.673	-	2.990.723
Kamatne – promjenjiva kamata	1,95%	68.432	28.762	278.727	77.506	-	453.427
Kamatne – fiksna kamata	4,60%	311	622	217.356	4.511.748	36.756	4.766.793
Ukupno		1.145.925	561.341	605.994	5.860.927	36.756	8.210.943

Grupa ima pristup izvorima financiranja. Ukupan neiskorišteni iznos na kraju izvještajnog razdoblja je 1.792.344 tisuća kuna. Grupa očekuje da će podmiriti svoje ostale obveze iz operativnih novčanih tokova i priliva od dospjele financijske imovine.

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza određuje se na sljedeći način:

- Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza sa standardnim uvjetima i kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima određuje se prema kotiranoj tržišnoj cijeni.
- Fer vrijednost ostale financijske imovine i financijskih obveza se određuje sukladno generalno prihvaćenim modelima određivanja cijena na osnovu analize diskontiranog novčanog tijeka korištenjem cijena iz postojećih tržišnih transakcija.

37. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)

- Fer vrijednost derivativnih instrumenata se izračunava koristeći izlistane cijene. Gdje takve cijene nisu dostupne, koristi se analiza diskontiranih novčanih tokova primjenom važeće krivulje prinosa za razdoblje nederivativnih financijskih instrumenata.

Pokazatelji fer vrijednosti priznati u bilanci

U tablici su analizirani financijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani su u tri skupine u skladu sa MSFI 13:

1. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i identične obveze
2. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na promatranom sredstvu ili obvezi (tj. njihovih cijena) ili neizravno (izvedeni iz cijena) i
3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (nedostupni ulazni podaci).

Mjerenje fer vrijednosti valutnog swapa veže uz vrijednost „Markt To Market “(MTM)” sukladno izračunu poslovnih banaka te da se vrijednost usklađuje na svaki izvještajni datum kroz dobit ili gubitak.

Razine fer vrijednosti priznate u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju:

	1. razina u tisućama kuna	2. razina u tisućama kuna	3. razina u tisućama kuna	Ukupno u tisućama kuna
31.12.2018. godine				
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	197.307	-	-	197.307
Derivatne financijske obveze	-	-	307.255	307.255
Ulaganje u nekretnine	-	303.726	-	303.726
31.12. 2017. godine				
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	283.678	-	-	283.678
Derivatne financijske obveze	-	-	505.228	505.228
Ulaganje u nekretnine	-	305.630	-	305.630

NAPOMENE

Nazivi Grupe i Društva

Osim ako kontekst ne zahtijeva drugačije, pojam "HEP grupa", "HEP" ili "Grupa" označava društvo Hrvatska elektroprivreda d.d. zajedno s njegovim ovisnim društvima. Pojam "Društvo" odnosi se na društvo Hrvatska elektroprivreda d.d.

Vremenski okvir Izvješća

U ovom se Godišnjem izvješću daje prikaz poslovne 2018. godine, dakle za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2018. Također, daju se i podaci o važnijim događajima za poslovanje HEP grupe, nastalim nakon 31. prosinca 2018. godine, ali najkasnije do 4. lipnja 2019.

Prikaz financijskih izvještaja društava HEP grupe

Nekonsolidirani financijski izvještaji Hrvatske elektroprivrede d.d. za 2018. godinu s izvješćem neovisnog revizora dostupni su na poveznici:

http://www.hep.hr/UserDocImages//dokumenti/fin-izvj/ne-konsolidirana/2018//HEP_DD_Revizorsko_2018.pdf

Financijski izvještaji društava HEP grupe za 2018. godinu s izvješćima neovisnog revizora objavljeni su na mrežnim stranicama društava HEP Proizvodnja, HEP Operator distribucijskog sustava, HEP Elektra, HEP Opskrba, HEP Toplinarstvo i HEP Plin.

Prikaz nefinancijskih podataka

Ovo Godišnje izvješće HEP grupe čini cjelinu s nefinancijskim izvješćem, odnosno Izvješćem o održivosti HEP grupe za 2018. godinu, a dostupno je na poveznici

<http://www.hep.hr/o-hep-grupi/publikacije/izvjesca-o-odrzivosti/1401>

Izvješće o održivosti izrađeno je prema smjernicama Global Reporting Initiativea, sadržava aspekte poslovanja koji se ne prikazuju u Godišnjem izvješću, a odnose se na okoliš, dobavljački lanac, ljudske potencijale, odnose s kupcima i zajednicom i druge.

ADRESAR

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/63 22 111
www.hep.hr

URED UPRAVE

TELEFON: 01/ 61 71 294

SEKTOR ZA KORPORATIVNE KOMUNIKACIJE

TELEFON: 01/ 63 22 202
odnosisjavnosc@hep.hr

HEP-PROIZVODNJA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/ 63 22 111

HEP - OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG SUSTAVA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/ 63 22 111

HEP ELEKTRA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovar 37
TELEFON: 01/ 63 22 111
elektra@hep.hr

HEP OPSKRBA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/63 22 318
opskrba@hep.hr

HEP - TRGOVINA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/ 63 22 225

HEP-TOPLINARSTVO d.o.o.

10000 Zagreb, Miševečka 15 a
TELEFON: 01/ 60 09 555
toplinarstvo@hep.hr

HEP-PLIN d.o.o.

31000 Osijek, Cara Hadrijana 7
TELEFON: 031/ 24 48 88

HEP ESCO d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/63 22 302
infohepesco@hep.hr

HEP - UPRAVLJANJE IMOVINOM d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/38 70 801

HEP TELEKOMUNIKACIJE d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/63 22 111

HEP - NASTAVNO-OBRAZOVNI CENTAR

34330 Velika, Luke Ibrišimovića 9
TELEFON: 034/313-037

PLOMIN HOLDING d.o.o.

52234 Plomin, Plomin Luka 50
TELEFON: 052/ 86 33 47

IMPRESUM

IZDAVAČ:

Hrvatska elektroprivreda d.d. (HEP d.d.) Zagreb
Ulica grada Vukovara 37
tel. 01/63 22 111
www.hep.hr

ZA IZDAVAČA:

Frane Barbarić

REALIZACIJA:

Sektor za korporativne komunikacije

GRAFIČKO OBLIKOVANJE:

Fokus komunikacije d.o.o.

ISSN 1332-4403